NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 20 גראשען

(טאַבעלע פון דער מלוכה־לאָטערי 12. און 13. זייט)

דריטע[ן] 1[...]

נייער פאלקסבלאט

№ 108 | Łódź, Niedziela, 10 maja 1936 | אדרעס: לאָדז, פּעטריקאָווער 21 טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאָדז, זונטאָג פּ׳ בה״ב י״ח איר תרצ״ו

פולשטענדיגע אנעקסיע פון אביסיניען

איטאליענישער קעניג פראקלאמירט אלס קייזער פון אביסיניען

[ר]וים, 9 (ספּ. טעל.)
[...]ינט אַרום 10 אַ זייגער אין אָוונט האָט [...]זאַמעלט דער גרויסער פאַשיסטישער ראַט [...]לד דערנאָך דער מיניסטאָרען־ראַט.
[...]יפן ווענעציאַנער פּלאַץ, וואָס האָט זיך גע־[...] אין ליכט פון רעפלעקטאָרען און איז געווען [...]ירט מיט פאָהנער, האָט זיך פאַרזאַמעלט אַ [...]ן עטליכע הונדערט טויזענד מאַן, ווי אויך [...]גאַנצער גאַרניזאָן פון רוים.
[...] זיצונג פון גרויסען פאַשיסטישען ראַט האָט [...]ט קוים 10 מינוט, און די זיצונג פון מיני־ס־[...]ראַט 3 מינוט.
[...] פערטעל 11 בעווייזען זיך די מיניסטאָרען אין [...]. די אָרקעסטערס שפּילען אַהנאונטערבראַ [...]ליטערישע מאַרשען. האַלב 11 בעווייזט זיך [...]ן באַלקאָן פון ווענעציאַנישען פּאַלאַץ מוסאָליני [...] ווערט אויפגענומען מיט די קלאַנגען פון [...]ען עס ווערט איהם געמאַכט אַ שטורמישע [...]. דאַן האָט מוסאָליני געהאַלטען פאָלגענדע [...] אָפיצירען, אונטער־אָפיצירען, סאָלדאַטען [...] מינים געווען אין דער מלוכה אין אַפריקאַ

און אין איטאַליען, שוואַרצע העמדלעך פון דער רע־וואָלוציע, איטאַליענער און איטאַליענערינס, וואָס געפינען זיך אין פאָטערלאַנד און אויף דער וועלט, הערט אויס:
אויפ׳ן יסוד פון אַ בעשלוס, וואָס עס האָט אָנגענומען דער גרויסער פאַשיסטישער ראַט, קומט פאַר אַ גרויס געשיכטליך געשעהעניש. עס איז ענט־שידען געוואָרען דער גורל פון אַביסיניען. היינט, דעם 9 מאַי, אין 14־טען יאָהר פון דער פאַשיסטי־שער ערע. אַלע קניפּען האָט אדורכגעשניטען אונ־זער שווערד. דער אַפריקאַנישער נצחון וועט זיין אין דער געשיכטע פון אונזער פאָטערלאַנד אַ פאָ־לער, ריינער און פולשטענדיגער, אַזוי ווי עס האָבען וועגען דעם געחלומ׳ט און ווי עס האָבען עס געוואָלט אונזערע געגיאַלע לעגיאָנערען. אי־טאַליען האָט ענדליך זיין אימפּעריום.
דאָס איז דאָס פאַשיסטישע אימפּעריום, דאָס איז דאָס אימפּעריום פון שלום, ווייל איטאַליען וויל שלום פאַר זיך און פאַר אַלע, אָבער ווען עס געהט אין מלחמה, איז עס נאָר דערפאַר, ווייל עס איז דערצו געצוואונגען דורך דער נויטווענדיגקייט פון לעבען.
דאָס איז אַן אימפּעריום פון ציוויליזאַציע און מענשליכקייט פאַר אַלע פעלקער פון אַביסיניען.
די טעריטאָריעס, וואָס האָבען געהערט צו אַבי־סיניען זענען אונטערגעגעבען געוואָרען דער פולער און גאַנצער סובערעניטעט פון איטאַליענישען קע־ניגרייך.
דער טיטול קייזער ווערט געגעבען דעם קעניג פון איטאַליען פאַר איהם און זיינע נאָכפאָלגער.
אָפיצירען, אונטער־אָפיצירען, סאָלדאַטען אין אַפריקאַ און איטאַליען, שוואַרצע העמדלעך, איטאַל־יענער און איטאַליענערינס, דאָס פאָלק האָט זיין אימפּעריום געשאַפען דורך בלוט און וועט עס פערטיידיגען מיט געוועהר יעדען.
אין געפיהל פון דער העכסטער זיכערקייט, גע־שטיצט אויפ׳ן כח פון אייזען און קראַפט פון האַרץ, בעגריסט רוים נאָך 15 יאָהרהונדערטער דאָס אויפ־געלעבטע קייזערטום".
מוסאָליני׳ס רעדע איז פאַרענדיגט געוואָרען מיט אַ לאַנג־דויערענדער מאַניפעסטאַציע פון מיליטער און בעפעלקערונג.

ר ו י ם, 9 (ספּ. טעל.)
קעניג וויקטאָר עמאַנועל דער דריטער האָט אַרויסגעגעבען 2 דעקרעטען. אין ערשטען ווערט געזאָגט: 1) די טעריטאָריומס און פעלקער, וואָס האָבען געהערט צום אַביסינישען קייזערטום ווע־רען איבערגעגעבען אונטער דער פולער און גענצ־ליכער סובערעניטעט פון איטאַליענישען קעניגרייך.
דער טיטול פון אַביסינישען קייזער ווערט אָנ־גענומען פאַר׳ן איטאַליענישען קעניג און זיינע נאָכפאָלגער.
2) אַביסיניען ווערט רעגירט און רעפּרעזענטירט דורך אַ גענעראַל־גובערנאַטאָר, וועלכער האָט דעם טיטול וויצע־קעניג, און וועלכען עס אונטערליגען די גובערנאַטאָרען פון סאָמאַלי און עריטרעאַ.
דער גענעראַל־גובערנאַטאָר, וויצע־קעניג פון אַביסיניען, ווערט בעשטימט דורך אַ קעניגליכען דעקרעט.
אין צווייטען דעקרעט ווערט געזאָגט: — ידער איטאַליענישער מאַרשאַל באַדאָליאָ ווערט נאָמינירט אלס גענעראַל־גובערנאַטאָר פון אַביסיניען מיט׳ן טיטול וויצע־קעניג און פולער מאַכט

ריזיגע שרפה אין לאדז

[א]פּגעברענט די מאגאזינען פון דער א. ג. „ווארראנט"

[...]ו נעכטען איז אין די מיטאָג־שעה, אַדורך [...] לאָדז און דער אומגעגענד אַ שטורעם מיט [...]קן, וואָס האָבען אריינגעטראָפען אין איינעגע [...]

ציווישען אַנדערע האָט אַ דונער אויך אריינגע־טראָפען אין אַ קעלער פון דער אַקציען־געזעלשאַפט „וואַרראַנט" (טאַרגאָווע 6), וואו עס האָט געלאַגערט אַ גרויסער סכום פון שמאַטעס־אָפּפאַל, באַנוועל, קאָ־נאָפּליעס א. אַ. מאַטעריאַלען. דאָס פייער האָט זיך בליץ־שנעל פערשפּרייט, און ס׳האָבען זיך אויך אנגעצונדען די לאַגערען אויפ׳ן פּאַרטער, וואו עס זענען מאַגאַזינירט געוואָרען גרויסע סכומים סחורות ווי אַ שטייגער, 14 וואַגאָן באַנוועל אין באַלעמס, 3 וואַגאָן קאָנאָפּליעס, און גרויסע סכומים פון רויהען באַנוועל, ליינען, אָפּפאַל און שמאַטעס.
די מאַגאַזינען זענען באַלד איבערגעפולט גע־וואָרען מיט בענזין און רויך, און אומדערטרעג־ליכער היץ, און דעריבער איז בעדייטענד פערשווערט געוואָרען די רעטונגס־אַקציע.
טראָץ דעם, וואָס עס זענען באַלד אָנגעקומען 8 פייערלעשער־אָפּטיילונגען, איז דאָס לעשען דאָס פייער צוגעגאַנגען אומגעהייער שווער.
די פייערלעשער האָבען געאַרבייט אין גאַז־מאַסקעס און מיט דער גרעסטער פאָרזיכטיגקייט

און דאָך זענען 9 פייערלעשער פערטשאַדעט גע־וואָרען, און פון זיי, 2 אַזוי שווער (הוגאָן באַואָר און קאַראָל מאַוערער), אַז מ׳האָט זיי טיף פער׳חלש׳טע געמוזט אָפּפיהרען אין שפּיטאָל. איין פייערלע־שער, מאַריאַן גוויזדקא, האָט זיך צובראָכען אַ ריפּ, און דער צווייטער, אַדאָלף גרעניגג — א האַנד.
די רעטונגס־אַקציע האָט געדויערט עטליכע שעה, און אָפּגעראַטעוועט האָט מען קנאַפּ־וואָס. דער רוב סחורות און מאַגאַזינען זענען אַוועק מיט׳ן פייער.
לויט פּראָוויזאָרישע אויסרעכענונגען, בעטרע־פען די היזקות איבער 50,000 זלאָטעס.
די מאַגאַזינען מיט די רויה־שטאָפען געווען אַסעקורירט אין דער געזעלשאַפט „אַליאַנס".
עס איז פאָראָרדענט געוואָרען אַן אויספאָרשונג.

טויט פאר שרעק

(א) בעת דעם זעלבען שטורעם איז מיט דער קראַקוס־גאַס אויף כאָיני געגאַנגען דער 24־יאָהר־ריגער ארבייטער עוואַלד יאַנאָווסקי. אַ דונער איז געפאַלען נעבען איהם, און דער אַרבייטער איז אַזוי פערציטערט געוואָרען פאַר שרעק, אַז ער האָט בעקומען אַ האַרץ־שלאַג און איז געפאַלען אַ טויטער אויפ׳ן אָרט.

אונזער וואָרט

וואס שפעטער אלץ ערגער

די לעצטע שריט פון דער ארץ ישראל׳דיגער רעגירונג ווייזען אָן, אַז זי האָט באמת נישט פרעה זיך אומצוטראַצוואַרפען דעם טעראָר פון די אראַבער. ווי עס מעלדען די לעצטע דעפעשען, האָט מען אויף דער ביטע פון הויך־קאָמיסאַר וואוקאָפּ אַרויסגע־שיקט קיין ארץ ישראל פון עגיפּטען מיליטערישע אָפּטיילונגען.
די לעצטע טעג זענען אין ארץ ישראל שוין נישט פערצייכענט געוואָרען קיין שום געוואַלדטאַטען. פון גאַנצען לאַנד מעלדעט מען, אַז עס הערשט רוהע און דאָך האָט די ארץ ישראל רעגירונג געפונען פאַר נוי־טיג דווקא איצט אַרויסצופאָדערן מיליטערישע הילפס־כוחות.
די לעצטע טעג זענען אין ארץ ישראל שוין נישט זעהט אוים, חיקטיחט געוואָרען נישט אזוי ווייט צוליב דעם איצטייסען צושטאַנד אין לאַנד, ווי גי־כער אלס ענטפער אויף דעם לעצטען בעשלוס פון דעם אַראַבישען שטרייק־קאָמיטעט, וואָס האָט פּראָ־קלאַמירט דאָס מאָל שוין אַ אָפענעם קאַמף געגען דער רעגירונג.
אויף דער אויפפאָדערונג פון הויך־קאָמיסאַר אָפּצושטעלען די שטרייק־אַקציע און אויף דער פאָ־דערונג, אַז די מיטגלידער פון שטרייק־קאָמיטעט זאָלען נישט בעזוכען די פּראָווינץ, איז מצד די אראַ־בער געקומען דער ענטפער: די פּראָקלאַמירונג פון שטייערן־בויקאָט, און דער בעשלוס, אַז די מיטגלי־דער פון שטרייק־קאָמיטעט וועלען יאָ בעזוכען די פּראָווינץ.
נישט קוקענדיג אַלזאַ דערויף, וואָס די סאָבאָ־באָושראַסטען לגבי די יודען זעהען אויס זיך איינ־צושטילען, האָט זיך דער אראַבישער שטרייק־קאָ־מיטעט געשטעלט אין אָפענע מרידה צו דער מאַנדאַ־טאַר מאַכט און דאָס האָט בעוואוינען דעם הויך־קאָמיסאַר אָפּצונעהמען געוויסע זיכערקייטס־שריט.
אָבער די דאָזיגע איצטיגע מרידה פון די אראַ־בער שוין דירעקט נעמען דער ארץ ישראל רעגירונג, איז אַ לאָגישע קאָנסעקווענץ פון דעם הפקר־צו־שטאַנד, צו וועלכען די מאַנדאַטאַר־מאַכט האָט דער־לאָזט, טאָלערירענדיג דורך אַזאַ לאַנגע צייט מאָרדען, שרפות און כל־ערליי פערברעכענס, און וואָס לענ־גער חער האָזינער צושטאַנד וועט געדויערן, אלס ערנסטער און שפּאַנענדער וועט ווערען די לאַגע און אלס גרעסערע אָנשטרענגונגען וועט נויטיג זיין צו־ריקצושטעלען די אָרדנונג.
ב.

די ענגלישע פראגען צו היטלער׳ן

מיניסטער האליפאקס פאהרט קיין בערלין נאך די תשובות

ל אָ נ ד אָ ן, (ספּ.)
ס׳איז היינט פעדעפענטליכט געוואָרען דער טעקסט פון דער קאָרעספּאָנדענץ צווישען ענגלאַנד און דייטשלאַנד זינט דעם 24. מערץ ביז׳ן 1. מאַי.
אין דאָזיגען נייעם ווייס־בוך זענען אויסגערעכענט אַלע פראַגען, וואָס די ענגלישע רעגירונג האָט געשטעלט היטלער אין דאָקומענט פון 6 ה. ח.
קודם כל וויל די ענגלישע רעגירונג וויסען, צי היטלער איז איצטער גרייט צו שליסען אויפ־ריכטיגע טראַקטאַטען. די ענגלישע רעגירונג וויל וועגען דעם הערען אַ קלאָרע און אומצווידייטיגע תשובה.
ווייטער וויל ענגלאַנד וויסען, וואָס די דייט־שע רעגירונג טראַכט וועגען יענע טיילען פון ווער־סאַלער טראַקטאַט, וועלכע זי האָט נאָך ביז־איצט נישט געבראָכען.
גאַנץ בעזונדערס פאָדערט ענגלאַנד אַ רייה גענויערע אויפקלערונגען וועגען כאַראַקטער פון די אָפּמאַכען, וואָס דייטשלאַנד איז גרייט צו שליסען, ווי היטלער האָט דערקלערט, מיט פראַנקרייך, בעל־גיען און האָלאַנד.
לסוף דריקט ענגלאַנד אויס איהר וואונש, אַז די אָפּמאַכען פון דייטשלאַנד מיט איהרע שכנים זאָלען אויך ארומנעהמען דעם ראַטען־פערבאַנד, לעטלאַנד און עסטלאַנד.
אויסערדעם מאַכט די ענגלישע רעגירונג אויפמערקזאַם דייטשלאַנד, אַז די לעצטע מוז זיך אויפהערען צו מישען אין די אינערליכע ענינים פון אַנדערע מלוכות (סהאַנדעלט זיך וועגען עסט־רייך — רעד.)
סך הכל ענטהאַלט דער פראַגע־בויגען 13 פראַגען. וועגען קאָלאָניעס ווערט אין פראַגע־בויגען נישט דערמאָהנט.
ל אָ נ ד אָ ן, 9 (ספּ. טעל.)
איבערגעבענדיג נעכטען דעם מיניסטער נוירא[ט] דעם ענגלישען פראַגע־בויגען, האָט דער ענגלישער אמבאַסאַדאָר אין בערלין פיפּס אַנגע־קינדיגט אַ וויזיט פון מיניסטער האַליפאַקס אין בערלין, כדי צו דיסקוטירען מיט היטלער׳ן די פראַגען, וואָס ווערען בעריהרט אין ענגלישע פראַגע־בויגען. דער דייטשער פערטרעטער אין לאָנדאָן פירשט ביסמאַרק וועט, מן־הסתם, בעפול־מעכטיגט ווערען צו מעלדען נאָך היינט דעם ענג־לישען אויסערן־מיניסטעריום אין היטלערס נאָמען אַז מיניסטער האַליפאַקס וועט זיין אַן אָנגעלייגטער גאַסט אין בערלין.

טאָג־טעגליך

די נייע אימפעריע

[...] אַ אומפערגלייכליכער ברוטאַליטעט האָט [...] דיקטאַטאָר פון איטאַליען אדורכגעפיהרט די [...]ונג פון דער לעצטער אונאָפּהענגיגער מלוכה [...] אַפריקאַ.
[...] אין די הענדען פון די שוואַרצע העמדלעך [...] אַרבייט אַנגעקומען נישט איבעריג שווער. [...] גאַנצער קראַפט פון אַ איראָפּעאישען גרויס[...] וואָס איז בעוואָפענט לויט׳ן לעצטען וואָרט [...] מאָדערנער טעכניק האָבען זיי זיך [...]וואָרפען אין אַ געוואַלדיגען אימפעט אויף [...] פאָלק, וואָס איז אָרים אין קאַמף צו [...]ען זיין פרייהייט און אונאָפּהענגיגקייט [...] די נאַקעטע הענט.
[...]פטיגע גאַזען, די מאָדערנסטע טאַנקס, די [...] טיפען עראָפּלאַנען — די אַלע כלי־משח[ית] [...] וואָס מען גרייט צו צו דער קומענדיגער [...] וועלט־שחיטה — זענען שוין איצט אויס[...] געוואָרען אויף אַ אומבעהאָלפען פאָלק. איז [...] טאָקע נישט קיין וואונדער, וואָס דאָס אבי[סיניש]ע פאָלק איז אין אַ זעהר קורצער צייט צוטרי[בען] [...] צעקלאַפּט געוואָרען און איז אונטערליגען [...] איראָפּעאישער „ציוויליזאַציע".
[...] איצט איז געקומען דער פינאַל פון דער [...] טראַגעדיע. מוסאָליני האָט פשוט דאָס [...]לאַנד אריינגעלעגט צו זיך אין קעשענע. דער [...] פון איטאַליען איז פּראָקלאַמירט געוואָרען אלס [קייזער] פון אַביסיניען און דערמיט האָט מוסאָליני [...] זיין ערליעדיגט.
[...] כאַראַקטעריסטיש איז אין דעם גאַנצען [...] אָבער די בעציהונג פון מוסאָליני צו דער [...] מיינונג פון דער וועלט, זיין טרינגשע־[...] האַלטונג לגבי דעם פעלקער־בונד.
[...] 11 דאַרף דער פעלקער־בונד־ראַט זיך פאַר־[...] מיט׳ן איטאַליעניש - אַביסינישען קאָנ־[פליקט] און מיט צוויי טעג פריהער שטעלט מוסאָליני [...] פאַר אַ געשעהענעם פאַקט און מעלדעט, [...] אין בכלל שוין נישט פאַרהאַן קיין אומאָפּ־[הענגיגע] אַביסיניען, נאָר עס איז ענטשטאַנען אַ נייע [...] „אימפעריע".
[...].

אונטערגעצינדן און פערברענט א יוד. הויז ארויסגעראטעוועט בלויז א ספר תורה

טשענסטאָכאָוו, 9 (יט"א טעלעפאָניש)
אין רעמביעלץ שלאַכעצקי, נעבען קזשעפיץ, איז אונטערגעצינדען געוואָרען אַ הויז, וואָס געהער צו מאַיר בינענטאַל. דאָס הויז איז בעגאָסען געוואָרען מיט נאַפט און אונטערגעצונדען. ס'איז קוים געלונגען אַרויסצוראַטעווען די ספר תורה.

מיט אַ צייט צוריק האָבען אַרטיגע פויערים געוואָלט אָפקויפען ביי בינענטאַל'ען זיין הויז. ווען ער האָט זיך ענטזאַגט עס צו פערקויפען, האָבען די פויערים איהם געדראָהט מיט אונטערצינדען דאָס הויז.

דאָס הויז איז אינגאַנצען אַוועק מיט'ן רויך.

מוסאליני האט נישט קאנפערירט מיט די רעוויזיאניסטען

לאָנדאָן, 9 (יט"א טעלעגראַפיש)
אין צוזאַמענהאַנג מיט דער מעלדונג פון דער צייטונג „סאָטסמאַן", אַז מוסאָליני זאָל האָבען קאָנפערירט מיט די רעוויזיאָניסטישע פיהרער, ווערט פעסטגעשטעלט, אַז מוסאָליני האָט קיינמאָל נישט קאָנפערירט מיט די רעוויזיאָניסטען.

טרויער תפילות און דרשות אין די שוהלען

ווענדונג פון אגודת הרבנים צו די ראבינאטען

וואַרשאַ, 9 (יט"א טעלעפאָניש).
די אַגודת הרבנים האָט זיך געווענדעט צו אַלע ראַבינאַטען און קהלות, אָפצוהיטען דעם 12 מאַי, אין דער יאָהרצייט פון מאַרשאַל פילסודסקי, תפילות און האַלטען דרשות אין די שוהלען.

יוד. וועלט=קאנגרעס קומט פאר דעם ד. 8. אויגוסט אין גענף

פאַריז, 9 (יט"א טעלעגראַפיש)
דער קאָמיטעט פון די יודישע דעלעגאַציעס האָט בעשלאָסען צוזאַמענצורופען דעם יודישען וועלט קאָנגרעס אויפ'ן 8 אויגוסט קיין זשענעווע. די בעראַטונגען וועלען דויערען ביז'ן 14 אויגוסט.

ד"ר צובאך וואס האט ארגאניזירט די נאצי-צענטראלע אין א"י איז א ווינער משומד

וויען, 9 (יט"א טעלעגראַפיש)
אין שייכות מיט דעם אַרעסט פון ד"ר צובאַק און מאַרגאַרעטאַ טאַמאַן אין תל־אביב, וועלכע יועז רען בעשולדיגט אין אָרגאַניזירען אַ נאַצי־צענטראַלע אין ארץ־ישראל, דערוויסט זיך דער יודישער יט"א־קאָרעספאָנדענט, אַז לויט אַ פעסטשטעלונג שטאַמט צובאַק פון וויען. ער איז אַ געשמדטער יוד. געז. קאָרעספאָנדענט פון איטאַליענישע צייטונגען. וואָס שייך דער מאַרגאַרעטאַ טאַמאַן, איז דאָס נישט איהר ריכטיגער נאָמען, מ'ווייסט נאָר, אַז זי איז אַ שוועדישע בירגערין.

דענקמאל פון פערדינאנד לאסאל איז וויען ווערט בעזייטיגט

וויען, 9 (יט"א טעלעגראַפיש).
דער קונסט־בייראַט, וואָס איז געשאַפען געוואָרען דורך דער ווינער שטאָט־פערוואַלטונג, האָט אויף זיין לעצטען אָוונד אָפגעהאַלטענער זיצונג בעשלאָסען צו בעזייטיגען דעם דענקמאָל פון פערדינאַנד לאַסאַל, וואָס געפינט זיך פאַר דער שטאָט־הייזער־בלאָק און וועלכער איז אויפגעשטעלט געוואָרען אין די צייטען פון דער סאָציאַליסטישער שטאָט־פערוואַלטונג אין וויען.

היינט פאהרט פראפ. וויצמאן קיין לאנדאן

ירושלים, 9 (יט"א טעלעגראַפיש).
מאָרגען, זונטאַג פאָהרט אַרויס קיין לאָנדאָן פרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע פראָפ. חיים ווייצמאַן.

אויף דער ערשטער גרויסער ווארשאווער זומער=מאדע=רעוויע
וועלכע קומט פאָר הייגט, זונטאַג, דעם 10־טען, 12 אַ זייגער בייטאָג אין זאַל פילהאַרמאָניע וועלען די לאָדזער דאַמען בעוואונדערן די נייעסטע
שיך=מאדעלען פון דער גוט־בעקאַנטער פירמע
A. Ogórek, 11 Łódź, Zawadzka 11
tel. 202-86

הזכרה
היינט, זונטאַג, דעם 10־טען ד. ח. 12 אַזייגער בייטאָג צו דער ערשטער שמערצליכער יאָהרצייט פון אונזער אונפערגעסליכען מאַן און פאָטער ג"ע
יצחק גאטליב
קומט פאָר אויפ'ן בית־החיים אַ הזכרה און די ענטהילונג פון דער מצבה, צו וועלכער אַלע קרובים, פריינד און בעקאַנטע ווערען געבעטען צו קומען
פרוי און זיהן

דער פעראיין פון זדונסקאַ־וואָליער אין לאָדז טיילט מיט, אַז נאָך לאַנגע שווערע ליידען איז געשטאָרבען דער מיטגליד
נ"ע מאיר אהרן
ב"ר דוד הלוי ז"ל
יאבלאנסקי
צו דער לויה, וועלכע קומט פאָר היינט, זונטאָג, דעם 10 ד. ח. 1 אַ זייגער בייטאָג פון טרויער־הויז באַזאַרנאַ 9, ווערען אַלע מיטגלידער געבעטען צו קומען אָפצוגעבען דעם נפטר דעם לעצטען כבוד.
די פערוואַלטונג.

קרן קימת לישראל בלודז.
מיטוואָך, דעם 13/5 8.30 אָוונד
פילהארמאניע=זאל נאַרוטאָוויטשאַ 20.
גרויסע פאלקס-פערזאמלונג
געווידמעט די לעצטע געשעהענישען אין ארץ־ישראל
מיט רעדעס וועלען אַרויסטרעטען די ה"ה:
פראפ. ד"ר מ. לאזארזאהן
(דעלעגירטער פון הויפט־דירעקטאָריום פון קרן קימת אין ירושלים),
ד"ר א. ראזענבלאט, ד"ר. ש. בערענהאלץ,
ד"ר א. טארטאקאווער א. א.
בילעטען צו בעקומען אין ביוראָ פון קרן קימת (שרודמיעסקאַ 29) און אין טאָג פון דער פערזאַמלונג ביי דער קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

בעקאנטמאכונג
דערמיט מאַך איך בעקאַנט, אַז [illegible] היינט אָן ווערט אַרויסגעגעבען
מיטאגען מיט געפליגל נור 1.25 זל.
ווי אויך מילכיגע
פרישטיקן און אָוונטברויט
פון 5 גענג נור 1 זל.
„Bar Europejski"
4 שרודמיעסקאַ 4
אינהאַבער: י. לעווי.

Dr. med.
RACHELA LEWI
קינדער־קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
שרודמיעסקאַ 27. טעל. 142-72

Starszy Felczer
B. JOSKOWICZ
פולנאַצנאַ 4, טעל. 141-86
נעמט אָן טעגליך פון 8–11 און 4–6
מעגליך פאַקען־שטעלען מיט פרישע קראַוויאַנקע.

אויערען, נאָז און האלז און לונגען-קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאָווער 67. טעל. [illegible]
נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (וועלכע) אָפעראַציע א. אז. וו. ווי אויך אמבולאַטאָריש פון 9–2 און פון 4–8 [illegible]
ביי דער קליניק איז פערטיג
א רענטגען-גאבינעט
פאַר דורכלייכטונגען און עלעקטר. פראָצעדורען

הנהלות הגמנסיות ובתי=הספר העממיים
של החברה ליסוד בתי ספר עברים בלודז
מודיעות, כי הלשכות של
הגמנסיה הראשונה לנערים
רחוב מגיסטרצקה 21, טלפון 134-11
הגמנסיה השניה לנערים
רחוב מגיסטרצקה 22, טלפון 134-12
הגמנסיה לנערות
רחוב פירמוביץ 6, טעל. 127-95
מקבלות בשעות העבודה, משעה 10 עד 14 הרשמות אל הגמנסיות ואל כל המחלקות של בתי הספר העממיים.

היילפס-פעראיין „תומכי אורחים".
דאָנערשטאָג, דעם 21־טען מאַי, 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג קומט פאָר אין פעראיינס־לאָקאַל פאָמאָרסקאַ 18. די יעהרליכע
גענעראל־פערזאמלונג
מיט פאָלגענדער טאָג־אָרדנונג: 1) ערעפנונג, 2) וואַהל פון אַ פּרעזידיום און אַסעסאָרען 3) פאָרלעזען דעם פּראָטאָקאָל פון דער לעצטער גענעראַל־פערזאַמלונג, 4) בעריכט פון דער טעטיגקייט און קאַסע־בעשטאַנד, 5) בעריכט פון דער רעוויזיאָנס־קאָמיסיע, 6) וואַהלען פון אַ פערוואַלטונג און רעוויזיאָנס־קאָמיסיע, 7) בעשטעטיגען דעם בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1936/37 און 8) פרייע פאָרשלאָגען.
בעמערקונג: לויטן פאַראַגר. 2 פ. 19 פון די סטאַטוטען, ווען ס'וועט נישט קומען די געהעריגע צאָהל מיטגלידער צום 1־טען טערמין, אַזוי קומט די פערזאַמלונג פאַר דעם זעלבען טאָג 6 אָוונד און וועט זיין גילטיג ביי יעדער צאָהל מיטגלידער. לויטן פאַראַגר. 17b און פ. 3 פונקט 19 פון די סטאַטוטען וועלען קענען אַנטיילנעמען אין דער פערזאַמלונג, נאָר די יעניגע מיטגלידער, וועלכע האָבען בעצאָהלט מיטגלידס־ביישטייער ביזן 30־טען אַפּריל ד. י. איינשל.
די פערוואלטונג פון „תומכי אורחים"

Doktór
M. Kalisz
אוניווערזיטעט אין ראָסטאָק
צאָהן־אַרצט
סטאָמאַטאָלאָגישע כירורגיע
פיעראַצקיעגאָ 7 (צוואַנגעליצקאַ)
טעל. 108-26
נעמט אָן פון 3–7 נאָכמ.

ד"ר העללער
ספעצ. פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוואַכע
8 טראַוגוטאַ 8. טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8–11 און פון 4–8 אָוונט,
זונטאָג פון 10–2 מיטאָג.
פאַר פרויען – אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פרייזען

Dr. med.
M. GLAZER
ספּעציאַליסט פאַר הויט־ און וועגערישע קראַנקהייטען
ZACHODNIA 64, tel. 185-49.
נעהמט אָן פון 12–2 מיטאָג און פון 7 ביז 8.30 אָוונד.
זונטאָג און חגאות פון 10–12 בייטאָג.

Lekarz Dentysta
Jakób Botwinik
נעמט אָן טעגליך פון 10 ביז 3 נאָכמ. אין דער לעטשניצע „פאָמאָץ" רוג זגערזשער און לימאַנאָווסקיעגאָ 1, טעל. 101-29 און פון 4–10 אָוונד אויף נאַרוטאָוויטשאַ 13. —::— צוגענגליכע פרייזען.
פאַר אַרבייטסלאָזע – הנחה.

הערן און דאמען
קויפען די ביליגסטע און מאָדערנסטע סחורות
אין נײַ־געעפענטען ערשטקלאַסיגען
טוך= און קארט=געשעפט
א. פ.
Futerhendler i Anachowicz
Łódź, Piotrkowska 19, tel. 144-20, front 1 piętro
גרויסער אויסוואַהל פון
ביליצער און טאמאשאווער אויסארבייטונגען
צום פריהלינג= און זומער=סעזאן
ביליגסטע פרייזען! ◆ סאָלידע און רעעלע בעהאַנדלונג!

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראָלאָג
ספּעצ. פאַר נירען בלאָז און אורין־קראַנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעמט אָן פון 9–11 און פון 6–8 אָוונט.

Dr. med.
G. GERSZTAJN
ספּעציאַליסט פאַר אויגען קראַנקהייטען
Traugutta 12, tel. 175-10
נעהמט אָן פון 11–2 און פון 5 ביז 8.30 אָוו.
אונבעמיטעלטע – לעטשניצע פרייזען.

רעזעס פון „באַנק פּאָלסקי" פּאָלק. קאָץ זיך אָנגעגעבן אין דימיסיע

וואַרשאַ, 9 (טעלעפאָניש)
דער מלוכה־פּרעזידענט האָט אָנגענומען די ... פון פּרעזעס פון „באַנק פּאָלסקי" פּאָלקאָוניק ... איהם פון געסטען אָן בעפרייט פון זיין אַמט. ... דער וויצע־פּרעזעס יאַן פּילסודסקי איז ... געזונד, האָט ער בעפולמעכטיגט דעם פּאָל־... ווייטער צו פיהרען די אַרבייט ביז עס ... בעשטימט ווערען אַ פערטרעטער אויף זיין ...

וואַרשאַ, 9 (טעלעפאָניש)
די פּרעסע־אַגענטור „פּרעס" מעלדעט וועגען ... דימיסיע פון פּאָלקאָוניק קאָץ נאָך פאָלגענדע ...

די קלאַנגען וועגען דעם, אַז פּאָלקאָוניק קאָץ ... דעה אָפּצוטרעטען פון דער פּרעזעסור פון ... פּאָלסקי, האָבען זיך שוין פערשפּרייט זייט ... ביסער צייט, גענויער, זייט דעם מאָמענט, ווען ... אַז בעשלאָסען געוואָרען איינצופיהרען דעוויזען־... בעגרענצונגען אין פּוילען. פּאָלקאָוניק קאָץ איז גע־... קעגען די פעראָרדנונגען, אַרויסזאָגענדיג זיך ... אויפהאַלטען די פרייע פאָרמען פון וואַלוטע־... האַנדעל.

די מיינונגס־פערשידענהייט אין דער הינזיכט ... זיך אַרויסגעוויזען שוין מיט איניגע חדשים ..., ווען מען איז צום ערשטען מאָל אַרויסגע־... מיט'ן פּראָיעקט איינצופיהרען דעוויזען־... בעגרענצונגען. דער ווידערשטאַנד פון פּאָלקאָוניק ..., וועלכער איז דאַן געווען וויצע־פינאַנץ־מיניס־..., האָט גורם געווען, אַז די דעציזיע אין דער ...־פראַגע זאָל אָפּגעלעגט ווערען ביז צו די ... טעג פון אַפּריל.

יועץ עס איז אָנגענומען געוואָרען די דעציזיע וועגען איינפיהרען דעוויזען־בעגרענצונגען, האָט פּאָלקאָוניק קאָץ אָפּגעגעבען אַ ביטע וועגען דימיסיע. זיין ביטע איז ערשט איצט גענומען געוואָרען אין אַכט און די דימיסיע פון פּאָלקאָוניק קאָץ איז מיט־געטיילט געוואָרען דער עפענטליכקייט."

אַרעסטירט איניגע פּערזאָן אין זאַמאָשטש
אונטער'ן חשד פון אונטערצינדונג

וואַרשאַ, 9 (יט"א טעלעפאָניש)
פון זאַמאָשטש קומען אָן ידיעות וועגען דער שוידערליכער לאַגע פון 2000 נשרפים. די סיבה פון דער שרפה איז נאָך נישט אויפגעקלערט. די אויספאָרשונג ווערט ענערגיש געפיהרט ווייטער. צוליב דעם, וואָס עס איז פאָרהאַן אַ חשד פון אונטערצינדונג, זענען איניגע פּערזאָן אַרעס־טירט געוואָרען.

2 טויזענד זאַמאָשטשער נשרפים וואַרטען אויף באַלדיגער הילף

וואַרשאַ, 9 (יט"א טעלעפאָניש).
די רעדאַקציע פון וואַכענבלאַט „אונזער גייסט" אין זאַמאָשטש ווענדעט זיך מיט אַן'אַפּעל וועגען דעם אומגליק אין זאַמאָשטש. 2 טויזענד יודען ליידען נויט און זענען דאַכלאָז. הילף איז דרינגענד נויטיג. היות ווי מ'רעכענט, אַז ס'איז פאָרגעקומען אַן'אונטערצינדונג, זענען אַרעסטירט געוואָרען איי־ניגע פערדעכטיגע.

אַנטיסעמיטישער בלבול פון אַן'ענדעקישער צייטונג

וואַרשאַ, 9 (טעלעפאָניש)
דער היינטיגער „וויעטשור וואַרשאַווסקי" האָט פּובליצירט אַ העצערישע ידיעה פון זאַמאָשטש אינסינואירענדיג, אַז אין דער שול אין זאַמאָשטש האָט זיך געפינען אויפּרייס־שטאָף. אין אַ נאָטיץ אונטער'ן קעפּל „אויפּרייס־שטאָף אין אַ סינאַגאָגע", שרייבט די צייטונג פאָלגענדעס: בעת דער שרפה אין זאַמאָשטש איז אויך פערברענט געוואָרען אַ אַלטע שול, וואָס שטאַמט פון XIV יאָהרהונדערט. דאָס ראַטעווען די שול האָט בע־שווערט דער פאַקט, וואָס ביי די שרפה פון דער שול האָבען זיך געהערט שטאַרקע אויפּרייסען און עס האָבען עקספּלאָדירט עטעס אויפּרייס־מאַטער־יאַלען, וואָס זענען געווען בעהאַלטען אויפ'ן בוי־דעם פון דער שול".

אויסערגעוועהנל. סעסיע פון סיים
זאָל צוזאַמענגערופען ווערען די אַנדערע וואָך

וואַרשאַ, 9 (טעלעפאָניש) ווי מיר דער־וויסען וועט זיך אין דער 2־טער וואָך ערשיינען דער דעקרעט פון מלוכה־פּרעזידענט, וואָס רופט צונויף אַ אויסערגעוועהנליכע סעסיע פון סיים.

בעראַטונג ביים גענעראַל־אינספּעקטאָר פון דער אַרמעע

וואַרשאַ, 9 (טעלעפאָניש) פרייטאָג איז ביים גענעראַל־אינספּעקטאָר פון דער אַרמעע רידז־שמיגלי פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ מיט דעם פּרעמיער קאָשטשאַלקאָווסקי און אויסערן־מיניסטער בעק.

נחום גאָלדמאַן האָט נישט בע־זוכט דעם אויסערן־מינ. בעק

וואַרשאַ, 9 (יט"א טעלעגראַפיש).
פון ביוראָ פאַר'ן יודישען וועלט־קאָנגרעס מעלדעט מען דער יט"א, אַז די ידיעה וועגען דעם דאָס דער עקזעקוטיוו־מיטגליד פאַר'ן וועלט־קאָנגרעס נחום גאָלדמאַן האָט בעזוכט דעם אויסערן־מיניסטער בעק שטימט נישט מיט דער ווירקליכקייט.

היינט זונטאָג, דעם 10־טן מאַי ד. י.

ערעפענונג פון זומער=סעזאָן

11.30 פאַרמיטאָג ערשטער מוזיקאַלישער פריהמאָרגען
אויסגעפיהרט פון פעראייניגטען אָרקעסטער פון שייבלער און גראַהמאַן.

PARK HELENÓW

איבערציהונגען אין ארץ=ישראל
און עקספּעדיציעס נאָך

איז געזאַמעלטע וואַגאָנען ערלעדיגט
שנעל און פּינקטליך צו מעסיגע פּרייזען

„POLSKI LLOYD" Sp. Akc.

oddział w Łodzi
Narutowicza 13
tel. centrala: 250-15.

פערטרעטונג: Palestine Shipping Co. Ltd.
Palestine and Egypt Lloyd Ltd.

Obwieszczenie.

DYREKCJA TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO m. Ł...

podaje od powszechnej wiadomości, że

ZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE CZŁONKÓW TOWARZYSTWA

odbędzie się w dniu 3 czerwca 1936 roku o godzinie 18... w gmachu Towarzystwa Kredytowego przy ul. Pomorskiej Nr. 21.

Porządek dzienny Ogólnego Zebrania obejmuje:

1. Otwarcie Ogólnego Zebrania przez Prezesa Komitetu Nadzorczego
2. Wybór Przewodniczącego Ogólnego Zebrania.
3. Powołanie przez Przewodniczącego Ogólnego Zebrania z pośród obecnych asesorów i sekretarza.
4. Sprawozdanie Dyrekcji za rok 1935-ty.
5. Projekt etatu Towarzystwa na rok 1936-ty.

Wstęp na Ogólne Zebranie przysługuje osobom, które posiadają legitymacje członkowskie.

Legitymacje te wydawane są w Biurze Dyrekcji Towarzystwa w godzinach biurowych do dnia 2 czerwca r. b. włącznie. Bez legitymacji członkowskiej na salę Ogólnego Zebrania nikt wpuszczony nie będzie.

Sprawozdanie Dyrekcji za rok ubiegły oraz projekt etatu na rok 1936 będą wydawane Stowarzyszonym w Biurze Dyrekcji Towarzystwa, poczynając od dnia obwieszczenia. —

שיינטערן
ביי קערש
סקווערא 15
מיט פּאַריזער שרייבן
פערטיגע שייטלען

היינט פּרעמיערע! היינט פּרעמיערע!
די בעסטע און פרעהליכסטע מוזיקאַלישע קאָמעדיע א. ג.

„KATARZYNKA"

אין דער הויפּטראָל: Franciszka Gaal

קלאַנג=קינאָ־טעאַטער „SZTUKA"
קאָפּערניקאַ 16.
טעל. 140-72.

שלאַגער־לירלעך! קאָנצערט־שפּיל. אויסערן פּראָגר: „פערגעסענער מענש" מיט W. Beery, Jackie Coogan

לעזט !!!!! אויפמערקזאַם!
עס איז שוין אַריין אין קראַפט די נייע פּרייזען פאַר
דרוק־אַרבייט
אין דער בעקאַנטער אין לאָדז און אומגעגענד
שנעל־דרוקעריי
בראַמבערג
לאָדז, צעגעלניאַנאַ 8
טעל. 255-09
וועלכע האָט זיך שוין בעריהמט געמאַכט מיט די שעהנע אויספיהרונג און עסטעטישען צוזאַמענשטעל

בילליג, רעעל, פּינקטליך

גערענקט, שטשעשליווי ביי
אַ גרויסער אויסוואַהל פון אָריגינעלע בילליגער און טאָמאַשאָווער סחורות
אויף אַנציגער און פּאַלטענס
פון די בעסטע קוואַליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% בילליגער
קומט און איבערציגט אייך!

R. Szczęśliwy

לאָדז, 5 נאַוואָמיעסקאַ 5
טעל. 156-09.
גערענקט פּראַנט II שטאָק.

Dr. med. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט - קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענער - שוואַכע
אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40
פּראַנט, 1טער שטאָק
נעהמט אָן פון 8-11 און פון 5-9 אָווענט זונטאָג און יום טוב פון 9-1 נאָכמיטאָג
ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

Dr. Wajnberg
ציריקנגעקעהרט
ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ און סקלעראָז קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אָוו.

Dr. med. S. Druebin
נעהמט אָן געבורטען און גינעקאָלאָגישע אָפּעראַציעס אין זיין פּריוואַטער קליניק „SANTE"
6-טער שערפּיען 17, טעל. 153-10

Dr. M. SOŁOWIEJCZYK
ספּעציאַליסט פאַר אויערען, האַלז, נאָז און קעהל־האַפּ־קראַנקה.
LEGIONÓW 17. tel. 216-40.

הילף און רפואה פאַר ברוך=קראַנקע

...שטערן) אויף בויינקעל, נאַפּעל ביי מענער, ... אין קינדער, אויך פאַר פערהרימונגען ... רוקענביין (הויקערס). פיס, שיפע ... און שמערצהאַפטע פלאַט=פיס. ...ליידען איז נישט צו פערנאַכלעסיגען, ווייל די ... זענען פאַר'ן לעבען ביטער און גע־...פערליך. דורך מיין מאָדערנע ערפונדענע ספּע־... גומי־הייל־באַנדאַזשען, וועלכע האַלטען צו ... ערנסטע פערנאַכלעסיגטע געפער־... ברוכען און בעזייטיגען ראַדיקאַל ... גאַראַנטיע אהן בלוטיגע אָפּע־ראַציע. מיין ספּעציאַליטעט איז אויך: הייל־... און גאַרסעטען נעגען אַלערליי פערקריפּלונגען, פערקרימטע ...ליידעס, פוס, הויקערס ווי אויך שמערצענדע פּלאַט־פיס. פאַר אַמפּוּ־טירטע אינוואַלידען אַמעריקאַנישע קונסט־פיס (סאַלאָן־אַרבייט).
...פּראָפּאָזען זיך פון מאָגען, קישקעס, געבירט־מוטער, עמפּפעהל איך ...הייל־באַנדאַזשען לויט דעם סיסטעם פון פּראָפ. ד"ר גלענאַרד דער אמת'ער בעריהמטער איז גאַנץ פּוילען פון אוניווער=זיטעטס־פּראָפעסאָרען אַנערקענט

ספּעציאַליסט Ortoped NATAN RAPAPORT

30־יעהריגער פּראַקטיק אין ווין, דייטשלאַנד און לעמבערג, נעמט אָן פון 9 פריה ביז 1 ביטאָג און 3 ביז 7 אָווענד

איז לאָדז, פּילסודסקיעגאָ № 23

...פערזענליכעס ערשיינען פון קראַנקע ביי מיר איז אונבעדינגט נויטיג.

ענגליש מיליטער פון עגיפּטען קיין א״י
דער פרייטאָג׳דיגער טאָג אַדורך רוהיג

ירושלים, 9 (יט״א טעלעגראַפיש)
אין שייכות מיט דער מיטטיילונג וועגען מיליטערישע טראַנספּאָרטען פון עגיפּטען קיין א״י, האָט דער יט״א־קאָרעספּאָנדענט זיך געווענדעט צום פּרעסע־רעפערענט פון דער ארץ־ישראל־רעגירונג וועגען אַן ערקלערונג. דער פּרעסע־רעפערענט האָט די ידיעה נישט בעשטעטיגט. ער האָט צוגעגעבען, אַז די מיליטער־אָפּטיילונגען אין עגיפּטען זענען גרייט צו קומען קיין ארץ־ישראל ווען כ׳וועט נויטיג זיין.

קאַאירא, 9 (ספּ. טעל.)
נעכטען אין אָוונט איז אויף אַעראָפּלאַנען אָפּגעשיקט געוואָרען ענגליש מיליטער קיין פּאַלעסטינאַ. ווייטערע מיליטערישע כוחות זענען גרייט.

לאָנדאָן, 9 (יט״א טעלעגראַפיש).
אַן׳ענגלישע אַגענטור האָט געמעלדעט, אַז צוליב דער מורא פאַר נייע אונרוהען זענען אַרויסגעשיקט געוואָרען פון קאַירא מיליטערישע הילפס־קרעפטען אויף אַעראָפּלאַנען קיין א״י.

דער פאַרשטעהער פון יט״א האָט זיך געווענדעט וועגען דער פראַגע אין קריגס־מיניסטעריום און לופט־מיניסטעריום אָבער דאָרט האָט מען ערקלערט, אַז זיי האָבען נישט אינפאָרמאַציעס וועגען דעם.

ירושלים (יט״א טעלעגראַפיש)
די פרייטאָג׳דיגע תפילות אין די מוזולמענישע מעשעטען זענען אַדורכגעגאַנגען אין פולער רוה.

קיין שום דעמאָנסטראַציעס זענען דעם טאָג נישט פאָרגעקומען.

אין אייניגע קוואַרטאַלען פון ירושלים איז פאַרשטאַרקט די פּאָליציי־ און מיליטער־שמירה אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וואָס היינט פאַרנאַכט ווערט ערוואַרט דער אָנקום פון הייליגע טעלאַסיע קיין ירושלים.

ביז נאָכמיטאָג איז אויך פון אַנדערע פּונקטען פון לאַנד נישט מיטגעטיילט געוואָרען וועגען קיין בעדייטענדערע פאַלען פון רוה־שטערונג.

צוליב דעם, וואָס פרייטאָג איז דער מוזול־מענישער רוה־טאָג, איז דער דאָזיגער טאָג מאַס־געבענד פאַר׳ן אַנטייל פון דער קריסטליך־אַראַבישער בעפעלקערונג אין שטרייק. עס ווערט אין דעם צוזאַמענהאַנג פעסטגעשטעלט, אַז די שטרייק־לאָזונגען האָבען פערהעלטניסמעסיג ווייניג אָנהענגער צווישען דער נישט־מוזולמענישע אַראַבישער בעפעלקערונג.

די יודישע קרייזען ערוואַרטען מיט שפּאַנונג די שטעלונג, וואָס די א״י־רעגירונג וועט פאַרנעהמען לגבי די נעכטיגע בעשלוסען פון „אויפ־

בערשטען אַראַבישען ראַט", וועלכער האָט זיך דעצידירט לחלוטין צו איגנאָרירען די התראות פון הויך־קאָמיסאַר און בעשלאָסען צו רופען די אַראַבישע בעפעלקערונג צו ציווילער אונגעהאָר־זאַמקייט לגבי די רעגירונג.

ירושלים, 9 (יט״א טעלעגראַפיש)
דער פרייטאָגדיגער טאָג איז אַריבער רוהיג. קיין שום אינצידענטען זענען נישט פאָרגעקומען.

געענדיגט דער פּראָצעס געגען אַן׳אַראַבישען פיהרער

ירושלים, 9 (יט״א טעלעגראַפיש)
היינט איז פערענדיגט געוואָרען דער פּראָצעס פון דעם אַראַבישען פיהרער אַדאַנזאַמי. דער אורטייל איז נאָך נישט אַרויסגעגעבען געוואָרען. ער געפינט זיך אויף דער פרייע געגען קויציע.

אַ באָמבע אין טבריה אויף אַ יוד. געשעפט
קיין שאָדען איז נישט געווען

ירושלים, 9 (יט״א טעלעגראַפיש)
אין טבריה האָט מען נעכטען געוואָרפען אַ באָמבע אויף אַ יודיש געשעפט. קיין שאָדען האָט די באָמבע נישט געמאַכט. שבת איז געווען רוהיג.

פּראָפ. בראָדעצקי עפענט דעם קאַמפּיין
פאַרן קרן היסוד אין אפריקא

יאָהאַניסבורג, 9 (יט״א טעלעגראַ[פיש])
אַהער איז געקומען פּראָפ. בראָדעצקי מיט [...] פּרעזעסין פון וויזאָ, פרוי זיף, וועלכע וועלען [...] פיהרען מיט דעם קרן־היסוד־קאַמפּיין אין אַפרי[קא].

פאַר די געסט איז געמאַכט געוואָרען אַ פ[...] ליכער קבלת־פנים, אין וועלכען ס׳האָבען אָ[נטייל] גענומען גענעראַל סמאָט און אַנדערע הויכגע[שטעל]טע פּערזענליכקייטען.

11 טויזענט עולים
נעקומען קיין א״י אין 4 חדשים

ירושלים, 9 (יט״א טעלעגראַפיש)
אין משך פון 4 חדשים פון יאַנואַר ביז [...] זענען קיין ארץ־ישראל געקומען 11 טויזענד [...]

לעאָ בלום פאָדערט אויף די קאָמוניסטע[ן]
אַריינצוגיין אין אַ רעגירונג פון פאָלקס־פראָנט

פּאַריז, 9 (ספּ. טעל.)
„פּאָפּולער" דריקט אַן אַרטיקעל פון סאָצ. פיהרער לעאָ בלום, אין וועלכען דער לעצטער פאָדערט אויף די קאָמוניסטען זיך צו בעטייליגען אין דער נייער רעגירונג. דער זיג פון פאָלקס־פראָנט—שרייבט בלום — וואָלט נישט געווען קיין פאָרשטענדיגער, ווען די קאָמוניסטען וואָלטען זיך אָפּגעזאָגט צוזאַמען מיט אונז צו רעגירען איבער׳ן לאַנד. די ענטוישונג צוליב דעם וואָלט געווען אַ גרויסע נישט נאָר אין אונזערע רייהען, נאָר אויך אויסער זיי. זינט די קאָמוניסטען האָבען אַ טאָג פאַר די וואַהלען אָפּגע־געבען זייער ערשטע דערקלערונג, אַז זיי וועלען נישט אַריין אין דער רעגירונג, האָט די לאַגע זיך בעדייטענד געביטען. ס׳זענען זינט דאַן צוגעקומען 2 נייע מאָמענטען: 1) די קאָמוניסטען בילדען אין פּאַרלאַמענט אַ גרויסע פראַקציע, און 2) נישט די ראַדיקאַלען בילדען די רעגירונג, ווי מען האָט גע־מיינט לכתחילה, נאָר די סאָציאַליסטען און מיט די לעצטע זענען דאָך די קאָמוניסטען געבונדען מיט׳ן איינהייטס־פראָנט און מיט די אויסזיכטען אויף אָרגאַנישער איינהייט. בלום דריקט אויס זיין וואונש אַז דאָס בשותּפות׳דיגע רעגירען זאָל זיין א באַנד, וואָס זאָל נאָך ענגער צוזאַמענבינדען די קאָמוניסטען און סאָציאַליסטען.

די קאָמוניסטישע „הומאַניטע" שטייט [...] פריהערדיגען שטאַנדפּונקט, אַז די קאָמוניסטען [...] לען זיך נישט בעטייליגען אין דער רעגירונג. [...] צייטיג שלאָגען פאַר די קאָמוניסטען אָפּצוה[אַלטען] דינסטאָג אַ בעראַטונג פון אַלע ביי־געווע[...] פוטאַטען, אָנהענגער פון פאָלקס־פראָנט.

* * *

פּאַריז, 9 (ספּ טעל.)
די צייטונג „פּאָפּולער" פערעפענטליכט [אַן] אינטערוויאו מיט לעאָ בלום, וועלכער רעדט [...] די אונטערהאַנדלונגען, וואָס ער האָט גע[...] מיט׳ן פּרעזעס פון די ראַדיקאַלען דאַלאַדיע [און] דעם פּרעמיער סאַראָ. דער רעגירונגס־שעף [האָט] ערקלערט, אַז די וואַהלען אויף דער [...] זענען אַרויסגערופען געוואָרען צוליב׳ן [...] פון אינפאָרמאַציעס וועגען פינאַנציעלע [...] פון קומענדיגען קאַבינעט. לעאָ בלום [האָט] אויסגעדריקט זיין פּערוואונדערונג און ער[קלערט] אַז דער פינאַנסיעלער פּראָגראַם פון [פאָלקס־]פראָנט איז אויף אַ קלאָרען אופן אויסגעד[רוקט] געוואָרען פאַר און בעת די וואַהלען. ביי [...] בעדינגונגען זענען די קלאַנגען, וואָס ווערען שפּרייט אין די בריטע קרייזען פאַלשע. די [...] רונג פון פאָלקס־פראָנט וועט אָנווענדען אַלע [מעג]ליכקייטען בכדי צו בעשעפטיגען אַ וואָס גרע[סערע] צאָהל אַרבייטסלאָזע און שאַפען בעדינגונגען [פון] וואוילשטאַנד. פּרובען אַרויסצירופען אונרוה[...] לען ענערגיש בעקעמפט ווערען דורך דער רעג[ירונג].

איבערגעהענדיג צו דער פראַגע פון [...] אונטערהאַנדלונגען מיט די קאָמוניסטען האָט [ער] פעסטגעשטעלט, אַז די אונטערהאַנדלונגען [...] וויקלען זיך גינסטיג און קומען פאָר אין אַ פר[יינד]ליכע אַטמאָספערע.

נעכטען אין אָוונט איז בלום אויפגע[נומען] געוואָרען דורכ׳ן פּרעזידענט פון דער רעפּ[ובליק] לעברען.

סאַראָ׳ס ערקלערונג

פּאַריז, 9 (ספּ. טעל.)
נאָך דער קאָנפערענץ מיט׳ן פּרעז[ידענט] לעברען האָט פּרעמיער סאַראָ אין אַ גע[שפּרעך] מיט די פּרעסע־פאַרשטעהער ערקלערט, אַז [...] דער פאַקט אַליין, וואָס די רעגירונג איז נעבע[ן] ביי דער מאַכט דאַרף ווירקען בערוהיגענד [אויף] דער עפענטליכער מיינונג. ווייל אין פאַל, [אַז] פינאַנסיעלע סיטואַציע וואָלט פאַקטיש [געווען] קריטיש וואָלט די רעגירונג נישט געוואָלט [...] זיך נעהמען די פעראַנטוואָרטליכקייט. דער [...] יער האָט אָבער אָפּגעלייקענט דעם קלאַנג, [אַז די] רעגירונג זאָל אין דער קומענדיגער וואָך די[...] נירען.

ערקלערונג פון פינאַנץ־מיניסטעריום
וועגען די לעצטע ווירטשאַפטליכע שריט פון דער רעגירונג

וואַרשאַ, 9 (טעלעפאָניש)
אין שייכות מיט די אַרטיקלען, וואָס האָבען זיך בעוויזען אין דער פּרעסע און וואָס אינטערפּרעטי־רען די פעראָרדנונגען וועגען די דעוויזען־בעגרע־ניצונגען, ווי אויך דער סחורות־אומזאַץ מיט אויס־לאַנד, שטעלט דאָס פינאַנץ־מיניסטעריום פעסט, אַז אַ רייהע מסקנות און אויספיהרונגען, וואָס זענען פאָרמולירט אין די דאָזיגע אַרטיקלען האָבען געקענט ענטשטעהן נאָר צוליב דעם נישט פערשטעהן די פּרינציפּיעלע יסודות פון די לעצטע רעגירונגס־שריט, די דעוויזען פאָרשריפטען, ווי די פאָרשריפ־טען וועגען סחורות אומזאַץ מיט אויסלאַנד, זענען איינגעפיהרט געוואָרען און שרייבען צו פערזיכערן דאָס גלייכגעוויכט פון פּוילישען צאָהלונגס־בילאַנס און פון דער פאָרטזעצונג פון דער פינאַנציעלער וואַלוטע און ווירטשאַפטס־פּאָליטיק. האָפענדיג בדעה צו פערשטאַרקען די פאַקטאָרען פון פער־טרויען — גיט די רעגירונג ווייטער צו דאָס טריעסטע געוויכט די פּראָבלעמען פון בודזשעט גלייכגעוויכט, אַלס יסוד פון דער ווירטשאַפטליכער גלייכגעוויכט אין דער מלוכה.

משוגענער דערשאָסן אַ סאַניטאַר אין לאָדז
און זיך אַליין איבערגעשניטען זיין האַלז מיט אַ ראַזיר־מעסער
בעת מ׳האָט איהם געוואָלט איבערפיהרען קיין האָכאַנובקע

אויף ליפּאָווא 58 האָט זיך שהערנעכטען אָפּגע־שפּילט אַ מורא׳דיגע טראַגעדיע. אין דערמאָנטען הויז וואוינט צווישען אַנדערע דער אַרבייטסלאָזער סאָזשימיעזש נאַיזאַ. מיט 2 יאָהר צוריק האָט ער פערלוירען די אַרבייט צוליב דעם, וואָס ער האָט אַרויסגעוויזען סמנים פון אַ גייסטיגער קראַנקהייט, וועלכער האָט זיך אויסגעדריקט אין אַנפאַלען פון שגעון. לעצטענס האָט ער געוואוינט מיט זיין מו־טער פון די 5 זל. אַ חודש אונטערשטיצונג, וועלכע זיי האָבען בעקומען פון דער אָפּטיילונג פאַר סאָ־ציאַלער שוץ ביי דער שטאָט־פערוואַלטונג. נאַידאַ איז שוין אויך געווען אין האָכאַנובקע, אָבער עס איז איהם בעסער געוואָרען און מ׳האָט איהם פון דאָרט צוריקגעשיקט אַהיים.

לעצטענס האָבען זיך די שגעון־אָנפאַלען ביי נאַידאַ׳ן איבערגעחזר׳ט, צוליב דעם האָט די געזונד־הייטס־אָפּטיילונג פעראָרדנעט איהם צוצונעמען פון דער היים אין אַ משוגעים־שפּיטאָל. שוין 3 מאָל איז די קאַרעטקע געווען, כדי נאַידאַ׳ן צו נעמען אין שפּיטאָל, אָבער מ׳האָט דאָס נישט געקאָנט טון, ווייל ער האָט זיך פערבאַריקאַדירט אין זיין צימער און געדראָהט צו דערשיסען יעדען, ווער ס׳וועט איהם וועלען פון דאָרט צונעמען. מ׳האָט אויך גער וואוסט, אַז נאַידאַ האָט ביי זיך אַ רעוואָלווער.

שהערנעכטען איז ווידער אַמאָל געקומען די קאַ־רעטקע מיט 2 סאַניטאַרען שטיפעל און טאַושקע־וויטש, כדי ענדליך צו נעהמען נאַידאַ׳ן אין שפּיטאָל אַריין.

דער סאַניטאַר שטיפעל איז דער ערשטער צוגע־גאַנגען צו דער טיר און געוואָלט אַריינגעהן אין צי־מער, אָבער ווי ער האָט געעפענט די טיר האָט זיך דערהערט אַ שאָס און דער סאַניטאַר שטיפעל איז געפאַלען אין אַ קאַלוזשע בלוט. מ׳האָט איהם אָפּ־געפיהרט אין שפּיטאָל, אָבער אויפ׳ן וועג איז ער געשטאָרבען.

דערווייל האָט די פּאָליציי - קאָמאַנדאַ אַרויס־געשיקט אויף ליפּאָווא 58 פינף פּאָליציאַנטען מיט גאַז־מאַסקעס און פאַנצערס.

נאַידאַ האָט ווידער נישט צוגעלאָזען קיינעם. די פּאָליציאַנטען האָבען דעריבער דורכ׳ן פענסטער אַריינגעוואָרפען טרערען־באָמבעס, כדי אונשעד־ליך צו מאַכען דעם משוגענעם. ענדליך האָבען די פּאָליציאַנטען אויפגעבראָכען די טיר, דאָ איז אָבער ווידער געשעהן אַ שרעקליכע זאַך. דער משוגענער האָט געכאַפּט אַ ראַזיר־מעסער, וועלכער איז שוין געווען צוגעגרייט און האָט זיך איבערגעשניטען דעם האַלז. די וואונד איז אָבער נישט געווען קיין געפעהר ליכע און נאָכדעם ווי דער דאָקטאָר פון פּאָגאָטאָווע האָט איהם פערבונדען די וואונד, האָט מען איהם אָפּגעפיהרט קיין האָכאַנובקע.

דער דערהרג׳עטער סאַניטאַר שטיפעל איז אַלט געווען 48 יאָהר, ער האָט איבערגעלאָזען אַ פרוי און קינדער. אין דער פּאָגאָטאָווע האָט ער געאַרבייט 20 יאָהר.

בלוטיגער צוזאַמענשטויס
פון פּאָליציי מיט שטרייקענדע
אין סאַלאָניקי

אַטען, 9 (ספּ. טעל.)
אין סאַלאָניקי איז אויסגעבראָכען אַ ש[...] עס איז געקומען צו אַ צוזאַמענשטויס צווישען שטרייקענדע און פּאָליציי. 10 פּערזאָן [...] הרגעט געוואָרען און 50 פערוואונדעט. [...] זאָן, דערונטער עטליכע אָפיצירען פון [...] וואָס האָבען געשאָסען אויף דער פּאָליציי אַרעסטירט געוואָרען.

Dr. med.
HALTRECHT
ספּעציעל־אַרצט פאַר הויט,־געשלע[כטס]־קראַנקהייטען און מענער־שוואַ[כקייט]
האָט זיך איבערגעצויגען און נעמט [אויף]
פּיעטריקאָווער 161 טעל. [...]21
פראָנט דריטער שטאָק
פון 10 פריה ביז 2 מיטאָג און פון 7 ביז 9
זונטאָג פון 11 ביז 1 מיטאָג
פאַר פרויען אַ בעזונדער וואַרטע־זאַל
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע[ן]

אין די ראַהמען פון די
דעוויזען־פעראָרדנונגען
14 מאַי—30 מאַי. 290 זל.
קיין רומעניען און טערקיי.
16 מאַי—6 יוני 295 זל. קיין בולגאַריען.
18 מאַי — 10 יוני. 433 זל.
קיין יוגאָסלאַוויען.
די פרייזען נעהמען אַרום אַלע קאָסטען
פון די אויספלוגען.
קיין וויען אויפ׳ן טעניס־מעטש פּוילען־עסטרייך דעם 11 מאַי אויף 5 טעג און 28 טעג. 75 זל.
אויף דער "Kościuszko„ „דורך 7 ימים" 12/6 פון 400 זל.
הנחה־רייזעס קיין זאַקאָפּאַנע
אויסלענד. הנחה־פּעסער קיין ענגלאַנד. עסטרייך, טשעכאָסלאָוואַקיי, יוגאָסלאַוויע און אונגאַרן
„אָרביס" פּעטריקאָווער 18
(מעווע) טעל. 249-40.

BANK HANDLOWY w ŁODZI
Spółka Akcyjna
Al. Tadeusza Kościuszki 15
ma jeszcze do wynajęcia SAFES
na dogodnych warunkach, poczynając od 4 złotych miesięcznie
WYJEŻDŻAJĄC, nie zostawiaj w domu papierów wartościowych, złota, srebra i t. p., lecz zanieś je do SAFE'u!

...י ווערט דער „קליינער מענעליק"
ווערען קייזער פון אביסיניען?

ר קארעספאנדענט פון פאריזער „עקסצעל
יקט איבער זיין צייטונג זעהר אינטערע־
אינפארמאציעס פון אדיס אבעבא. ער מעל־
אין מאמענט ווען די איטאליענער זענען
ין אדיס אבעבא איז פון די איטאליענישע
ענען אראפגעפאלען א רעגען פון פלוג־
אין וועלכע עס איז מיטגעטיילט געווארן,
ער'ן פראטעקטאראט פון איטאליען ירעט
צוריקגעשטעלט ווערען אויפ'ן אביסיני־
האן די אלטע דינאסטיע שאא, וועלכע
פון דער מלכה שבא...

די פלוג־בלעטער ווערט געזאגט: דער
אר טאפארי איז אנטלאפען... זאל לעבען
דער דריטער, דאס אור־אייניקעל פון גרוי־
עליק!..

עליק 3, דער „קליינער מענעליק". זיין
ין ביז איצט געווען זעהר פאנטאסטיש.
20 יאהר אלט און איז א זוהן פון לידזש
דער מאמעדאנערין פאטמא אבאבוקאר,
פראווינץ דאנאקיל. בעת ער איז געבוירען
אין אדיס־אבעבא, האט זיין פאטער —
די זון, און שרעקליך ווי דער בליץ", —
איבער אביסיניען. אין אייניגע חדשים
געבוירען ווערען פון טראהן פאלגער,
אביסינישע קרוין ארויסגעריסען געווארן
ער לידזש יאסו דורך זיין שוואגער טאפארי
טיגען היילע סעלאסיע און אייניגע אונצו־
ראסען, לידזש יאסו איז פערטריבען גע־
יין פיטשי און איבערגעגעבען געווארן
ער אויפזיכט פון ראס קאסא. צוזאמען
איז אויך געגאנגען זיין פרוי און קינד.
דער ערשטער צייט האבען זיי געלעבט
ישמעסיג אויף דער פריי, אונטער דער
פון א רוסישען דאקטאר א צוויסען
לכער האט זיך אויך פערנומען מיט צו־
ונטעררי[כט] דעם „קליינעם מענעליק".
5 יאהר צוריק האט ראס קאסא זיך
יגט מיט לידזש יאסו, און האט איהם
צו מאכען א פערשווערונג געגען היילע

קאסא האט בעפרייט זיין געפאנגענעם
איז אוועק קיין אדיס־אבעבא. דארט
שלאגען געווארן איין איינגעזעצט גע־
ין תפיסה אין דיר־דאי. אפגעטיילט פון
נטע, געשמידט אין קייטען, איז ער איבער
געווארען קיין האראר, האט ער געענדיגט
א' בעדינגונגען וואס וועלען אויף
לייבען א סוד...

שייך זיין פרוי פאטמא אבאבוקאר און
דער „קליינער מענעליק", האט דער נעגוס
זיי אפצורוימען געפענדיג זיי אויס־
עטליכע גלעזער פער'סמטע קאווע. מען
, אז היילע־סעלאסיעס פרוי די קעניגין
שוועסטער פון געוועזענעם קייזער לידזש
געווען געגען דעם פראיעקט און דורך
מיטלונג פון א פערטרויליכען שליח האט
דעם צוויסען געטון איהר שוועגערין,
נעגוס שליחים זענען געקומען מיט'ן סם
האבען זיי שוין דארט נישט געטראָ־
זאס האבען געזאלט פאלען א קרבן פון
ערקליידעט פאר בעטלער איז פאטמא צוזאמען מיט איהר זוהן שוין געהאט אנטלאפען אין פראנצויזישען סאמאלי.

זייט דאן האט דער „קליינער מענעליק" געלעבט אין טאדזשוראה, וואס געפינט זיך אונטערן פראנצויזישען פראטעקטאראט.

אין 1884 האט דער „קליינער מענעליק" חתונה געהאט מיט דער טאכטער פון סולטאן הומער בעק מאהאמעד איבראהים.

די אייראפעער וואס האבען געהאט א געלעגענהייט צו זעהען דאס אור־אייניקעל פון גרויסען מענעליק שילדערען איהם א אלס א יונגען מענש, וואס האט געירשנט פון זיין פאטער די מענליכע שעהנהייט, ראמאנטישע פאנטאזיע און גרויסהערציגקייט פון זיין פאטער. זייט ער איז אנגעקומען אויפ'ן פראנצויזישען געביט האט ער אייפריג שטודירט די פראנצויזישע שפראך. זיין פראפעסאר אויף דעם געביט איז געווען די טאכטער פון א געוויסען בעאמטען פון מארסייל.

זייט עס האט זיך אנגעהויבען דער אלטער קאנפליקט צווישען איטאליען און אביסיניען, האט דוכט זיך עקזיסטירט א געהיימער אפמאך צווישען איטאליען און דעם „קליינעם מענעליק", ווען עס איז אפיציעל מיטגעטיילט געווארן וועגען טויט פון זיין פאטער לידזש יאסו אין דעצעמבער פון פאריגען יאהר, האבען שוין די איטאליענישע לופטפליהער אנגעהויבען אראפצוווארפען איבער די אביסינישע שטעט פלוג־בלעטער, וואס האבען אנגעזאגט די קומענדיגע רעגירונג פון מענעליק דעם דריטען.

מיט אייניגע טעג צוריק האט א פראנצויזישער צוג „צוג פון אונטערגאנג" אפגעפיהרט דעם קייזער היילע סעלאסיע קיין דזשיבוטי. אינגיכען וועט אהן שום ספק אן אנדערער צוג, צוג פון צוקינפט אפפיהרען דעם „קליינעם מענעליק" אין זיין געבורטס שטאט אדיס אבעבא...

אלץ איז דערפאר, אז דער קליינער מענעליק זאל ארויפגעזעצט ווערען אויפ'ן טראהן. איין מניעה איז נאר פאראהאן און דאס איז זיין רעליגיע. די קאפטישע הערען וואלטען נישט געקענט זיך אונטערווארפען א הערשער, וואס איז א מוזולמענער.

אבער דער קליינער מענעליק, וועלכער קען גוט די געשיכטע פון פראנקרייך וועט אהן שום ספק נאכטון דעם ביישפיל פון הענריק דעם 4־טען, און וועט בעשטייגען דעם טראהן, וואס איז ארויסגעריסען געווארען ביי זיין פאטער.

וואס פאר א פאר־געז וועט האבען דער אימפארט־פערבאט

אין שייכות מיט די לעצטע ווירטשאפטליכע שריט פון דער רעגירונג, שרייבט דער נעכטיגער „אי.ק.צ." צווישען אנדערען פאלגענדעס:

„עס איז פערעפענטליכט געווארען א אלגעמיינער פערבאט צו אימפארטירען אויסלענדישע סחורות און עס איז אנגעקינדיגט געווארען דאס שאפען א צענטראל־קאמיסיע פון סחורות־אויסטויש מיט אויסלאנד.

דאס איבערשטעלען אונזער ווירטשאפטליכע פאליטיק געהט אלזא אין א גיכען טעמפא פאראויס. מיר וועלען גארנישט בעמערקען, און מיר וועלען שטעהען אויפ'ן באדען פון פולשטענדיג געענדערטע בעדינגונגען. נישט אויף א יוג, וואס פערבויגט אין א זייט פון דעם ביז־איצטיגען, נאר אין א יוג, וואס שניידט איהם אינגאנצען אדורך.

די דעוויזען־בעגרענצונגען, וואס זענען פערעפענטליכט געווארען אלס א קאמף מיט דער ספעקולאציע פון פאראיבערגעהענדען כאראקטער, זענען אויסגעבויט געווארען אלס א רעגלאמענטאציע פון גאנצען צאהלונגס־פערקעהר מיט אויסלאנד. אין 12 טעג שפעטער קומט אלס ווייטערדיגע קאנסעקווענץ די פולשטענדיגע רעגלאמענטאציע פון האנדעלס־אומזאץ מיט אויסלאנד.

איינס ציהט נאך זיך דאס צווייטע. איין רעגלאמענטאציע מאכט נויטווענדיג די צווייטע רעגלאמענטאציע און די צווייטע שאפט די נויטווענדיגקייט פון ווייטערדיגע רעגלאמענטאציעס.

פערשטעהט זיך, אז די קייט פון רעגלאמענטאציעס, וואס איז ענטשטאנען פון די דעוויזען־בעגרענצונגען, איז נאך נישט אפגעשלאסען. באלד וועלען קומען ווייטערדיגע רינגען אין דער דאזיגער קייט.

אלזא, ווייטערדיגע קאנסעקווענצען: די רעגלאמענטאציע פון אימפארט איז היינטיגע צייטען פירט צו דער רעגלאמענטאציע פון עקספארט, ווייל איינער געהט נאכ'ן צווייטען. די רעגלאמענטאציע פון אימפארט און עקספארט פיהרט צו דער רעגלאמענטאציע הויפטזעכליך אין די צוואנגס־אדער האלב צוואנגס־קארטעלען.

די רעגלאמענטאציע פון דער רויה־שטאף־צוטיילונג אין די פאבריקען און די קאנטראלע פון זייער פערנוצונג, פיהרט צו דער רעגלאמענטאציע פון די אלגעמיינע אומזאצען האבען זיך שוין ביז נישט־בעגרינדעטען יקרות פון אויסלענדישע סחורות, ווי אויך פון די פאבריקאטען, וואס ווערען פראדוצירט פון אויסלענדישע רויה־שטאפען אדער מאטעריאלען. און די קאנטראלע פון די פרייזען ציהט נאך זיך ווייטערדיגע קאנסעקווענצען.

מיט אייןווארט, א פלאן־ווירטשאפט געשטיצט אויף שאכט'ס א „נייעם פלאן". מ'ר געהען אויף א איטאליעניש־דייטשען רעגלאמענטאציע־טיפ, וואס דערנעהנטערט זיך אלץ מעהר צום מאנאפאל פון אויסלענדישען האנדעל.

און דאך האט שאכט'ס „נייער פלאן" און ליכט פון דער דייטשער ערפאהרונג זיך א־ויסגעוויזען אלס א פליך־פלאן, וואס קאסט אויסערגעוועהנליך טייער און וועלכער האט די דייטשע ווירטשאפט פולשטענדיג פערמיסטיגט.

די רעגלאמענטאציע פון אימפארט אין פוילען איז אויך ביז־איצט געפיהרט געווארען אין גרויסען מאסשטאב. אין יאהר 1935 — זענען 50,1 פראצענט פון אלגעמיינעם אימפארט אויסגעפאלען אויף די ארטיקלען, וואס זענען פערוועהרט צו אימפארטירען. דערצו געהען נאך אנדערע פארמען פון דירעקטער רעגלאמענטאציע, אזוי, אז אנ'ערך 70 פראצענט פון די אלגעמיינע אומזאצען האבען זיך שוין ביז איצט געפינען אין זיכערקייט־קאפטאן. איצט וועט די רעגלאמענטאציע זיין א פולשטענדיגע און וועט ארומנעהמען די גאנצע הונדערט פראצענט.

אהן שום ספק וועט דער האנדעלס־אומזאץ מיט אויסלאנד פאלען אויףביידע זייטען, ד. ה. סיי אויף דער זייט פון אימפארט, סיי אויף דער זייט פון עקספארט. אין ערשטען קווארטאל פון לויפענדען יאהר זענען די טענדענצען געווען זעהר גינסטיגע. דער אימפארט איז געשטיגען אויף 32 מיליאן אין פערגלייך מיט'ן פערגאנגענעם יאהר, און דער עקספארט אויף 20 מיליאן. דער וואוקס פון אימפארט הויפטזעכליך רויה־שטאפען און מאשינען, בעווייזט, אז די אינדוסטריעלע קאניונקטור האט זיך פערבעסערט, דער וואוקס פון עקספארט איז פון זיך אליין א פאקטאר פון דער דאזיגער בעסערונג. די דאזיגע פראצעסען וועלען איצט אהן שום ספק געהאמעוועט ווערען.

אויף די וועלט־מארק איז פוילען נישט אנגעוועזענד. זי האט א מינימאלען אנטייל אין וועלט־אומזאץ — און צום בעדויערן א פאלענדען אומזאץ. אין 1931 האט זער אנטייל נאך אויסגעמאכט 1,12 פראצענט און אין יאהר 1935 — נאר נאך — 0,94 פראצענט.

די ענגע רעקלאמענטאציע פון גאנצען אויסלענדישען אומזאץ וועט אהן שום ספק גורם זיין צו א ווייטערדיגער פערקלענערונג פון פוילישען אנטייל אויף די וועלט־מארק.

דאס שטרעבען צו זעלבסטאויסקום קומט צו ביי אונז אביסעל צו שפעט, ווען אין א רייה לענדער אויף דער וועלט פון פראנקרייך, בעלגיען, פעראייניגטע שטאטען, קאנאדא און דרום־אמעריקא בעווייזען שוין ליבעראלערע טענדענצען אין אויסלענדישען האנדעל, וועלכע עס וועט שווער זיין אויסצונוצען פאר אונזער עקספארט אין דעם „נייעם פלאן".

דער איטאליענישער ביישפיל איז דא נישט מאס געבענד, ווייל איטאליען האט איינגעפיהרט א אלגעמיינעם פערבאט פון אימפארט ערשט אלס ענטפער, אויף די סאנקציעס און א מאמענט פון ווירטשאפטליכער בעטייליגונג דורך 50 מלוכות, אויך דער דייטשער ביישפיל קאן נישט זיין מאסגעבענד, ווייל פאר דייטשלאנד — נאך דעם פולשטענדיגען באנקראט און פערלוסט פון אלע רעזערוון, — איז נישט געווען קיין אנדער אויסוועג.

א נארמאלער בילינער, לייכטער מעגליך ברייטער סחורות - אויסטויש מיט אויסלאנד איז פאר יעדע ווירטשאפט אזוי נויטיג ווי וואסער און לופט פארן ארגאניזם, דאס בעשווערען דעם דאזיגען אויסטויש, איז א בעשווערונג פאר דער אייגענער ענטוויקלונג.

מען דארף מורא האבען, אז דער „נייער פלאן" וועט פערערגערן אונזער האנדעלס־בילאנס, און נישט פערבעסערן. די קאנטינגענטן און קלירונג רעקלאמענטאציע קומט אין פרינציפ פאר אויפן יסוד פון אריטמעטישער גלייכהייט, און פוילען האט ביז איצט דערגרייכט א עודף פון בילאנס, וואס וועט איצט זיין שווער אויפצוהאלטען.

מען דארף אויך מורא האבען, אז די וועגען פון אונזער אויסלענדישען האנדעל וועלען זיך איבער־רוקען צו טייערערע לענדער, צו לענדער פון דעוויזען און סחורות רעקלאמענטאציע ד. ה. הויפטזעכליך צו דייטשלאנד, וואס וועט פערטייערן אונזער האנדעל.

אויף דער ווירטשאפטליכער בעראטונג האט מען אנגעוויזען אויף דער נויטווענדיגקייט אדורכצופיהרען א סך צאל־רעדוקציעס, בכדי צוצופאסען די סטאוויקעס צו די נייע שטארק רעדוצירטע פרייזען פון וועלט־מארק און צואיילען די אזוי נויטיגע מאדערניזאציע פון דער אינדוסטריע. איצט זענען די אלע פלאנען צושטערט. דער נייער אימפארט פערבאט בעדייט א ווייטערדיגע שטארקערן צאל־שוץ, וואס וועט נישט צואיילען, נאר להיפוך פערשפעטיגען די אינדוסטריעלע מאדערניזאציע.

אונזער גאנצער האנדעלס פאליטישער סיסטעם נעהט אריין אין א נייער פאזע. די ביז־איצטיגע טראקטאטען וועלען מוזען צוגעפאסט ווערען צו דער נייער סיטואציע.

אויפ'ן ארט פון סוחר וועט קומען דער „קאמבינאטאר", וואס דרעהט זיך אין די אומטען אהער מאנאפאל געזעלשאפטען פון פערשידענע מינים. דער אויסלענדישער האנדעל, וואס געפינט זיך שוין איצט אין די הענט פון מאנאפאליסטישע „סטעצעס" וועט ווייטער גהען אויף די זעלבע וועגען, הגם פון דער אפיציעלער זייט האט ער געגען דעם געווארנט.

צוועלף טעג נאך דעם פערעפענטליכען פון די דעוויזען - בעגרעניצונגען איז שוין צום ערווייזען נישט פאראהאן קיין שום ספק נישט וועגען כאראקטער פון די דעוויזען בעגרעניצונגען, און נישט וועגען זייער בעשטענדיגקייט...

דאס היינטיגע דייטשלאנד געזעהן פון א אונלעגאלען

„גויע וועלט ביהנע" זענען פערעפענט־
ערוקען פון אנ'אונלעגאלען פון דריטען
ברענגען דא אייניגע אינטערעסאנטע פר־
ם זעהט דארט איצט אויס:
וואכען האט אנגעהאלטען די שטימונג;
שוין ווידער אלץ ארויף. דער וואהל־שווינ־
ענטדעקט. איצט הויבט זיך אן די פער־
ן די מוטיגע, וואס האבען געשטימט מיט
איך א רייזע אין אנ'אויטא צווישען בערלין
טרעליץ האב איך אין א דארף געזעהען א
טראנספאראנט אויסגעצויגען קווער איבערן
מיט פאלגענדער אויפשריפט: „אכטונג, אין
וואוינען 33 לאנד־פערדעטער. די נע־
מען זיך הערוויסען ביי דער ארטיגער גרופע
נאציאנאל - סאציאליסטישער פארטיי.
דער וואך פון די וואהלען איז פלוצלונג
בשפע אויך אייער און פוטער. די גע־
האבען פרעכטיגע שוי־פענסטער. אנהויב
געווארן ווידער אנהעריש, הגם אזוי קנאפ
ארבסט איז נישט געווארען. אבער די קוואַ־
ן די לעבענסמיטעל פראדוקטען ווערט אלס
אין א געשעפט בין איך געווען עדות פון
רעד: „אבער פריילין, דער טילזיטער קעז
עם אזוי הארט!" — האט זיך בעקלאגט
די פערקויפערין האט פערצויגען דאס מויל
פערט: דאס איז צוליב דעם פיל פעטס־
ער ענטהאלט". די פרוי האט פערשטאנען
אוועק.
אלץ מעהר די לעבענסמיטלען ווערען גע־
אלץ מעהר שילדען געפינען זיך אויף זיי:
נעפרובטע רייניע פוטער", „גאראנטירטער
פעק", „די בעסטע פרישע אייער פון שלעז
שטיין". אבער דער עולם גלויבט שוין
אין די אויפשריפטען. די פעלשונגען זע־
זעהר ראפינירט און אין בערלין זינגט
פאלגענדע פאראדיע אויף דעם הארסט וועסטעל־ליד: „די פאהן אוועק, די פרייזען הויך געשאסען, הונגער מארשירט מיט רוהיג פעסטען שריט. די היטלער, גערינג, געבעלס און חברים, מאכען אין גייסט דעם גאנצען יקרות מיט".

הגם היטלערס אויסערליכער פאליטיק האט אויך אהן שום ספק געבראכט אינערפאליטישע ערפאלג — אין געוויסע קרייזען גלויבט מען אין דער עהרליכקייט פון זיינע פאציפיסטישע הבטחות — איז מען אבער דאך פונקט אזוי ווי פריהער אונצופרידען. אין די לעצטע וואכען בין איך אפט געווען אין טרעסערע און קלענערע קיגאס פון בערלינער מזרח און מערב. אויב אין דעם נייעם פון דער וואך ווערט געוויזען היטלער אדער אנ'אנדערער פיהרער, — ריהרט זיך נישט קיין שום האנד. אבער אזוי איז געווען שוין פון לאנג איינס ווערט זעהר אפט הויך געלאכט און טיילמאל אויך געמאכט צווישענרופען.

ר. מיט וועלכען איך האב גערעדט דריי טאג נאכדעם ווי מען האט איהם ארויסגעלאזט פון קאנצענטראציע לאגער האט מיר דערצעהלט: שוין צוויי חדשים פאר מיין בעפרייאונג האט זיך צו מיר גע־ווענדעט איינער פון די אויפזיכטס - בעאמטע און געזאגט: דו קענסט רוהיג צו מיר זאגען דו. איך בין אויך א קאמוניסט". אין דער ס. ס.־מאן, וואס האט מיר אין ביורא פון קאנצענטראציע לאגער געגעבען די בעפרייאונגס־פאפירען האט שמייכלענדיג, צו מיר מיט א ביטערען שמייכעל: דיר איז גוט מענש, דו קומסט ווענינגסטענס ארויס פון דעם דרעק, אבער איך!..." דערביי האט ער געמאכט א מידע בעוועגונג מיט דער האנד.

אין די גרויסע שטעט האט די פעראָרדנונג וועגען די דינסטען, וואס ווערט אדורכגעפיהרט זעהר שטרענג געהאט מערקווירדיגע פאלגען. בכדי צו קענען האלטען דאס ארישע דינסטמעדעל — ממש מיט געוויין האבען די דינסטמעדלעך וועגען דעם געבעטען ביי זייערע יודישע באלעבאסטעס — ווערען די זיהן אויסגעמעלדעט, טיילמאל אויך דער פאטער. ווען עס קומען זיך היינט צוזאמען 4 יודען, איז מינדעסטענס איינער פון זיי שוין געזעסען, ביים אנדערען האט מען צוגענומען די בירגערשאפט, דעם דריטען האט מען גראד ארויסגעווארפען פון זיין פראפעסיע, דער פירטער האט צוויי זיהן אין צוויי פערשידענע וועלטטיילען.

דאך האבען די יודען איצט א קליינעם אורלויב. די „שטירמער" קאסטען פון בערלין זענען נאך פאר די וואהלען איבערגעפארבט געווארען. דינסטאג האט מען נאך געקענט לייענען: ווער עס פרעסט פון יודען, שטארבט דערפון". מיטוואך איז אנשטאט דעם שוין געווען: מיר ווילען גארנישט נאר שלום. די יודען דערמאהנען זיך די אינטערנאציאנאל רענאטען געיעג אין גרינאו: אויף דעם וועג פון גרינאו ביז בערלין, וואס איז געווען בעשאטען מיט אנטיסעמיטישע אויפשריפטען, זענען זיי אויף 48 שעה אינגאנצען פערשוואונדען. אבער ווי נאר די אויסלענדישע געסט זענען אוועק איז אלץ געווען צוריק ווי פריהער. איצט פאר דער אלימפיאדע, גריסט מען אפילו די יודען, אויף דער פראווינץ און אויב ביים העלען טאג וואגט מען זיך נישט ביי זיי קויפען, טוט מען עס ווי נאר עס ווערט פינסטער און די פארטיי מאכט זיך נישט זעהענדיג.

צום סוף דער נייעסטער וויץ, וואס כאראקטערי־זירט די בעציהונגען אויף ארבייטס־מארק. מען זעצט עמיצען איין אין תפיסה: ער פרעגט דעם תפיסה - וועכטער: „בעקומט מען דא צו עסען? דער וועכטער ענטפערט: „פערשטעהט זיך, אבער אר בייטען וועט איהר מוזען". וואס מיינט איהר אהן ארבייט, וועט מען אייך געבען צו עסען?"' דער ארעסטירטער ענטפערט: „נו, איך וויים נישט. דריי יאהר האב איך געשריגען הייל היטלער און נישט בעקומען, נישט קיין ארבייט און נישט קיין ברויט. און איצט האב איך נאר איינמאל געזאגט רויט - פראנט — און שוין האב איך ברויט און ארבייט".

ל״ג בעומר אין מירון

• חיים לייב פוק

פון אלע עקן לאַנד, פון די פערוואָרפענסטע ישובים ציהען זיך די מחנות, יונג און אַלט. ווער אין אויטאָבוסען, ווער אין וועגענער, ווער אויף קליינע אייזעלעך. דער גרעסטע עולם אָבער קומט צו פוס.

אין פערשידענע טראַכטען און קליידער קומען זיי אָן. עס קומען אונזערע איראָפּעאישע יודען אין איראָפּעאישע קליידונג, עס קומען חסידים אין זייד'נע זופּעצעס און הויכע פוטערנע שטריימלעך און רבנישע קאַפּעלושען, די תּימנער אין זייערע ווייסע קאָלירטע זופּעצלעך, די בערג־יודען פון קאַווקאַז און בוכאַרע מיט די מעסערלעך אַריינגעשטעקט אין די גאַרטלעך.

א מין קיבוץ גליות.

מחנות'ווייז קומען זיי אָן.

פון צפת — אַרויס, ווי אַהין עס ציהען זיך וועגען און טראַקטען. פאַראויס — אַ חברה יודען מיט פּייפעלעך און פּיקעלעך, טאַנצענדיג און זינגענדיג, דערנאָך אונטער אַ חופּה דער צפת'ער רב, אַ ספרדישער יוד מיט אַ פּנים פון אַ מקובל, מיט אַ פּע־האַנגענער ספר תורה און גאָלד און זילבער אונטער אַ זיידענעם באַלדאַכין מיט פיר שטאַנגען ווי אַ חופּה

יונגוואַרג אין בלויע בלוזעס, יונגלעך און מיידלעך, ליכטע, ווי די אינדרען טאַנצען „הורא" דעם גאַנצען וועג, די גאַנצע 16 קילאָמעטער.

פון דערווייטענס זעהט זיך שוין מירון. די צוויי רויטע געוועלבען, ווי קופּאָלען אויף דעם אוהל פון ר' שמעון בן יוחאי און זיין זון, וואָס קוקען, ווי מיט אויגען פון קפּלה אין די הימלען אַריין.

אַריינקומענדיג אין די גבול'ן פון מירון — אַליין אַנ'אָפּגעלעגען אַראַבּיש דאָרף מיט געציילטע בעוואוינער, זעהען מיר שוין ווי אויף דער ערד אַרום די קברים ליגען אויסגעשפּרייט און ראַנאַזשעס, אויף טעפּיכער אין פערשידענע פאַרביגע קאָלירען, פערשידענע מענשען, אַלטע לייט, זקנים, וואָס בעוועגען זיך קוים אָפּגעבּרענטע פון זון און הייסע ווינטיגע חמסינ'ען און קליינע פּיצעלעך זויג־קינדער, וואָס קוקען מיט פערוואונדערטע אייגעלעך אויפ'ן תהום. דאָס זענען די יודען פון ווייטע לענדער, וואָס וואַ־נען שוין דאָ פון טאָג און וואָכען. —

פון די ווייטע מרחקים, פון מאַראָקאָ, פון אַלזשיר, פון די אָפּגעלאָזענסטע ערטער און אַראַבּישע און אַפריקאַנישע געגענדען, זענען זיי געקומען, ווער מיט קראַנקע קינדער, ווער מיט אַלטע לייט, צו קושען די שטיינער, צו וואַשען זיך אין די וואַסערן, וואָס פליסען אונטער די קברים פון הלל הזקן און זיינע תּלמידים, וואָס ליגען צופוסענס די קברים פון בר יוחאי און דעם גרויסען, הויכען אייביגען בוים, וואָס לויט דער לעגענדע האָט ער געשפּייזט אליהו הנביא'ן, בעת ער איז אַנטלאָפען פון זיינע שונאים...

אַראַבּער, בימרע בעשעפענישען, סוחרים, האָבען שוין דאָ אויפגעשטעלט זייערע בּיידלעך מיט פערשידענע נאַשוואַרגען מיט טעמנוואַרג און מיט... קאַזעס, ווייל פרומע לייט, וואָס ווילען נישט עסען פון פרעמדע, שטילען זייער הונגער מיט אַ פרישען שלוק מילך גלייך פון דער קאָזע אַרויס. זיי רעדען די אַראַבּער, אויף כל־ערליי לשונות אַ היימישען פּוילישען יודיש, וואָס קלינגט מאָדנע מיט די ווייכע ל' אַ פּיינעם העברעאיש מיט חער עכטער הברה ספרדית און אַפילו דייטש און רוסיש אָדער ווי זיי רופען עס „מאָסקאָביש" פערשטייען זיי אויך.

היימיש והערען זיך אַלע, ווער עס קומט אויף דעם טאָג אַהער. יונג און אַלט ווערען אויף „דו", מען האַלט זיך אָרום, „האַנט און האַנט" און אַקסעל אויף אַקסעל, מען טיילט זיך מיט'ן לעצטען און צוזאַמען פערטאַנצט מען די שעה'ן ביז דער טאָג פערמאַכט זיין פּנים, ביז עס פאַלט צו די נאַכט

בעוועגען זיך נאָר די שטערען, ציהען זיך שוין די טויזענדער און טויזענדער מיט אַ שטופּעניש אַריין אינווענינ אין הויף, ווי די קברים ליגען.

דאָרטען אינעווייניג, געדויט אַ טאַנץ עד לב השמים, און דאָס פייער פון די טויזענדער ליכט, וואָס פלאַקערן מיט אַנ'אַנדער פייער, ווי אַלט

מאָל, טאַנצען; מיט מיט אַלעמען און זינגען מיט דעם ניגון, דעם אייביגען פון דורי־דורות:

„מי גדול מאדונינו,
רבי שמעון בר יוחאי,
בר יוחאי, בר יוחאי".

נאָר אָט דערנענטערן זיך די מינוטען פון דער „הדלקה" פון אָנצינדען די יאָהרצייט־ליכט אויף די קברים.

צוויי פעסער אייל פון די בעסטע סאָרטען ווערען שוין אָנגעגרייט און וואַרטען. דער עולם, ווער עס האָט נאָר אַ פּאָר פעסטע פויסטען און עלענבויגענס, בכדי צו קענען פערכאַפּען אַ פּלאַץ נאָהענט— שטופּט זיך נעהנטער.

די ראשי הקהל, די בכבוד'יגע לייט מיט לאַנגע ווייסע בערד, ווי כּוהנים שטייען אין אָנ'עהרען־שטעל מעניש, ווי מען וואַרט אויף עפּעס אַ גרויסע זאַך, ווי אויף אַ וואונדער.

מיט אַמאָל פלאַמעלט אויף אַ פייערל, צוערשט קליין, ווי אַ פלעמעל פון אַ ליכטעל, דערנאָך העכער, אַזוי אַז אַלע מענשען אַרום, ווערען בעלויכטען פון די פייער־פלאַמען, וואָס לויכטען מיט אַ וואונדערליכען שיין.

באַלד טוען אַראָפּ מענער און פרויען פון זייערע טייערסטע מלבושים און וואַרפען אין די פלאַמען אַריין און אַ לויטערקייט ווי פון אַנ'אַלט גאָט דינסט נעמט שמייכלען אַראָפּ פון זייערע פּנים תימנ'ער פרויען נעמען די קליינע קינדער און בען זיי אויף צו די פלאַמען און זיי מורמלען די ליפּען אַ געבעט, וואָס גייט מיט אַ מין אַרויס פון זייער פערבענקטע געהייליגטע און גליקליכע אין די מחשבות, ווערען זיי גע גען דורך דעם ריזיגען עולם, צוריק צו זייערע גאַוושעס, צו די טעפּיכער — ווי צוריק צו זייער לעבען, צו זייערע היימען אין יענע ווייטע מדינ ווי דאָס יודישע לעבען איז פול מיט פּיין מירווייער.

עלטערע פרוי פלעגט פערנאַרן יונגעליי
און אויסזויגען ס'בלוט פון זייערע אדער

אַ מעשה, וואָס גלויבט זיך קוים. — אַשטאָן וואָלף, פון דער פּאַריזער געהיים - פּאָליציי דערצעהלט עס. — ווי אַזוי דער גרויסער דעטעקטיוו בערטיאָן האָט געפּאַקט די פרוי. אין דער אונטער-וועלט

אַשטאָן וואָלף, דער אַסיסטענט פון דעם בעריהמטען דעטעקטיוו בערטיאָן, דעם געוועזענעם הויפּט פון דער פּאַריזער געהיים־פּאָליציי, דערצעהלט אַ שטוינענדע געשיכטע, וואָס האָט אַמאָל פּאַסירט אין פּאַריז. די געשיכטע איז אַזאַ בלוט־פערגליווערענדע און אָפּשטויסענדע, אַז עס איז שווער צו גלויבען עס. אָט וואָס ער דערצעהלט:

ס'איז שוין געווען אָוונט, ווען בערטיאָן, דער הויפּט פון דער פּאַריזער געהיים־פּאָליציי, האָט מיך גערופען צו פאָהרען מיט איהם. אַ יונגערמאַן, פּאָול אַלס, וועלכער איז מיט עטליכע טעג צוריק פערשוואונדען געוואָרען אויף אַ געהיימניס־פולען אופן, איז איצט געפונען געוואָרען אַ טויטער אין אַ וואַלד נעבען פּאַריז. די אומשטענדען זענען זאָנדערבאַר, און בערטיאָן האָט בעשלאָסען צו אונטערזוכען דעם פאַל. איבערהויפּט, ווייל אין לעצטען האַלבען יאָהר זענען עטליכע יונגע לייט פערשוואונדען געוואָרען אויף אַנ'עהנליכען אופן, און זענען ווי אין וואַסער אַריין.

דעם קערפּער פון פּאָול אַלס האָט מען געפונען אין דעם וואַלד־גוף געגענד צו מערב צו פון פּאַריז. ווען מיר זענען געקומען אַהין, האָבען שוין אַ פּאָר פּאָליציאַנטען געוואַכט און בעלויכטען פאַר אונז די שמאָלע סטעזשקע אין וואַלד.

בערטיאָן האָט זיך אַראָפּגעלאָזען אויף די קני, געזעהען דעם טויטען קערפּער, וואָס איז געלעגען מיט'ן פּנים אין גראָז, און גענומען איהם בעטראַכטען מיט זיין פערגרעסערונגס־גלאָז. אַלס איז קענטיג, געווען זעהר אַ שעהנער יונגערמאַן, פון אַ יאָהר פינף און צוואַנציג, זיין געזיכט איז איצט געווען שרעקליך בלאַס, אַפילו די ליפען ווייס ווי קאַלך. ער האָט, אפנים, פערלוירען זעהר פיל בלוט.

אַלס האָט דעם לעצטען אָוונט געטאַנצט אין איינעם פון די טאַנץ־זאַלען

אין דער אונטער-וועלט

וואו די פּאַדלאָגע איז בעשאָטען מיט זאַמד און אַנגעוואָרפען מיט שטיקלעך פּאַפּיראָסען, ווייל איך האָב פון דעם געפונען סימנים אויף זיינע שיך. ער איז געווען אין דער געזעלשאַפט פון אַ פרוי מיט טונקעל־רויטע, גאָלדענע האָר. אָבער די דאָזיגע האָר זענען געווען נישט מעהר ווי אַ פּאַרוק, ווייל די פּאָר האָר, וואָס איך האָב געפונען אויף די קליידער פון פּאָול אַלס, זענען טויטע, אָהן וואָרצלען און די דאָזיגע פרוי האָט געטראָגען ציהרונג. אַ רינגעל אָדער אַ בראַסלעט איהרער האָט אַ דראַפּע געטון זיין האַלז, ווען זי האָט איהם מסתּמא געקושט.

„די פרוי האָט איהם איינגעגעבען אַ שלאָף־געטראַנק, און געטון מיט איהם, וואָס זי האָט געוואָלט. ווי אַזוי ער האָט זיך אַרויסגעריסען פון איהרע הענד און אַנטלאָפען, אַ פערוואונדעטער, פערלירענדיג אַזויפיל בלוט, ווייס איך דערווייל נישט.

אין בעגלייטונג פון דעטעקטיוו לואי בין איך אויף מאָרגען פריה אַוועק צו פּאָול'ס פאַמיליע. אַ פּראַכטפול שעהן מיידעל,

פּאָולס שוועסטער מיריאַם

האָט אונז געעפענט די טיר. פון אָנהויב האָט זי געקוקט אויף אונז מיט פערדאַכט, דענקענדיג, אַז מיר געהערען צו די חברה־לייט, פון די טאַנץ־זאַלען מיט וועלכע איהר ברודער האָט זיך די לעצטע צייט פערדרעהט אַ קאָפּ. ווען מיר האָבען איהר אָבער געזאָגט ווער מיר זענען, האָט זיך איהר בעציהונג גלייך געביטען, און זי האָט זיך אַרויסגעוויזען גרייט צו העלפען אונז.

מיר האָבען ערקלערט, אַז מיר ווילען אויסגעפינען די פרוי, אין וועלכער פּאָול האָט זיך פערליבט און דורך איהר האָפען מיר אויסצוגעפינען וואו ער איז פערשוואונדען געוואָרען. די דאָזיגע פרוי וואָלט זי זיכער דערקענט, האָט מיריאַם געזאָגט, ווייל איהר ברודער האָט אַ סך דערצעהלט וועגען איהר און אַזוי בעשריבען, אַז זי וואָלט זי דערקענט פון דער ווייטענס. האָבען מיר איהר פאָרגעשלאָגען צו פערקליידען זיך פאַר אַ לוסטיג מיידעל און געהן מיט אונז בעזוכען די ביליגע טאַנץ־זאַלען. זי האָט עס גלייך אָנגענומען: פאַר איהר ברודער איז זי גרייט צו טון אַלץ, האָט זי ערקלערט. און זי האָט זיך אַרויסגעוויזען פאַר זעהר פאַסיג פאַר דעם, אַנ'עכטע אַקטריסע, און דעם זעלבען אָוונט זענען מיר אַוועק אין דעם זאַל, וואָס פּאָול האָט די לעצטע אָוונטען בעזוכט.

עס איז געווען אַרום האַלבער נאַכט, ווען אַ שעהנע פרוי אין אַ שוואַרץ סאַמעטענעם קלייד און מיט בלישטשענדיגע ציהרונג איז אַריינגעקומען. מיריאַם האָט מיך אָנגענומען ביים אָרעם און אַ שושקע געטון: „אָט דאָס איז זי".

אָבער יענע פרוי האָט דאָך גאָלדענע האָר, און ביי דער זענען די האָר שוואַרץ"? האָב איך אַ פראַגע געטון.

דאָס מאַכט נישט, זי האָט עס מסתּמא איבערגעפאַרבט. זי האָט זעהר מורא פאַר די אַפּאַשעס, אָבער איך בין זיכער, אַז דאָס איז זי.

די דאָזיגע פרוי האָט אַבּיסעל געטאַנצט מיט אַ יונגען מאַן און באַלד פערלאָזען מיט איהם דעם זאַל. מיר זענען אויך גלייך אַוועק און נאָכגעפאָלגט זיי. זיי זענען אַריין אין אַ צווייטען זאַל. אַריינקומען אַהין גלייך נאָך זיי וואָלט געווען פערדעכטיג. איז לואי פערבליבען אין אויטאָמאָביל וואַרטען, אין פאַל זיי געהן אַוועק און איך מיט מיריאַם'ען זענען אַוועק זיך איבערקליידען, מען זאָל אונז נישט דערקענען. אין אַ פּאָר שעה אַרום זענען מיר שוין געווען אין יענעם טאַנץ־זאַל.

מיר האָבען זיך צוגעקוקט צו די טאַנצענדיגע פּאָרלעך און דעם עולם. וואָס איז געזעסען ביי די טישלעך און געטרונקען, און געהאַלטען, פערשטעהט זיך, אַנ'אויג אויף דער פרוי אין דעם שוואַרצען סאַמעטענעם קלייד. זי האָט אָבער איצט אויסגעזעהן שרעקליך אַלט און מיאוס.

אַ ווילע שפּעטער האָבען מיר דערשפּירט עפּעס אַנ'אויפרעגונג צווישען די אַפּאַשעס, פערדעכטיגע בליקען זענען געפאַלען אין אַלע זייטען, די פרוי אין דעם שוואַרצען סאַמעטענעם קלייד האָט באַלד פערלאָזען דעם זאַל צוזאַמען מיט איהר בעגלייטער. גלייך נאָכפאָלגען זי האָט פאַר אונז נישט געפּאַסט. אָבער לואי איז אין דרויסען געזעסען אין זיין אויטאָמאָביל. האָבען מיר געוואוסט, אַז ער וועט זי נאָכפאָלגען.

ער האָט טאַקע אויסגעפונען, וואו זי וואוינט, און צוויי דעטעקטיווס זענען שוין פון דאָרט נישט אָפּגעטראָטען.

הויז מיט דעם געהיימנישפולען קעלער

אויף מאָרגען, צעהן אַ זייגער אין דער פריה זענען מיר, בערטיאָן, לואי, רוסאָ און איך, צוגעפאָהרען צום דאָזיגען הויז.

מיר האָבען אָנגעקלאַפּט אין טיר פון מאַדאַם מאַריאָן, אָבער קיין ענטפער איז נישט געווען. מיר האָבען געוואַרט, געקלאַפּט, אָבער קיין ענטפער. האָט בערטיאָן געהייסען רוסאָ'ן פּראָבירען זיינע שליסלען, און אין אַ ווילע אַרום האָט זיך די טיר געעפענט.

קיינער איז אין הויז נישט געווען. אפנים, אַז די הויכע שעהנע פרוי אין דעם סאַמעטענעם קלייד, וואָס מיר האָבען נעכטען ביינאַכט געזעהן, האָט אָפּגענאַרט אונזערע דעטעקטיווען און האָט זיך אַרויסגעשאַרט פון הויז אַלס אַנ'אַלטע איינגעבויגענע מכשפה. אין אַלמער האָבען מיר געפונען אַ מאַסע קליידער. דאָס טואַלעט־טישעל איז געווען ווי ביי אַנ'אַקטריסע — פול מיט אַלערליי סאָרטען שמינקע און פאַרבען, און אַ סך פּערפומען.

„אַהערצו קומט זי נאָר אויף איבערקליידען זיך אָבער זי האָט אַנ'אַנדערע דירה, האָט בערטיאָן געזאָגט, בעטראַכטענדיג אַ פּאָר שיך איהרע.

בערטיאָן האָט אַרונטערגענומען פינגער־צייכענס, וואָס ער האָט געפונען אויף איינ'גע חפצים, און געהייסען איבערלאָזען אַלעס, ווי עס איז געווען, ז יזאָל נישט דערקענען, אַז מ'האָט דאָ געזוכט און מיר זענען אַוועק.

בערטיאָן האָט אין אַ וואָך אַרום מיר מיטגעטיילט דאָס פאָלגענדע:

„די פרוי, האָט מען אויסגעפונען, זי איז מאַדאַם ריכטער. זי איז אַמאָל געווען אַנ'אַקראָבאַטישע טענצערין. זי שטאַמט פון ציגיינער, איהר מאַן איז געווען אַ סטודענט, ווען ער האָט מיט איהר געהייראַט, און ס'האָט זיך באַלד אַרויסגעוויזען, אַז זיי זענען נישט קיין גלייך פּאָר. ער איז אַ פרומער, טרוקענער מענש, און זי — מיט אַ ברענענדיגער, אומנאַרמאַלער נאַטור, געניינט צו אויסגעלאַסענקייט. שוין יאָהרען לאַנג, ווי זיי לעבען געשיידט. קיין קינדער האָבען זיי נישט.

„מיט אַ געוויסער צייט צוריק האָט זי בעקומען אַ סומע געלד. די איינצעלהייטען ווייס איך נישט. וועגען די יונגע לייט, מיט וועלכע זי פיהרט עסקים, פערדעכטיג איך דאָס ערגסטע. זי איז אַ דעג ווירטע, אַ געשלעכטליך־פערדאָרבענע און אַ ליכע סאַדיסטין.

די לעצטע עטליכע אָוונטען קומט זי אין דעם „פראַנצויזיש־אַמעריקאַנעם" קאַבאַרעט האָט אונזער דעטעקטיוו לואי גענומען אַריינ אַהין. אַזוי ווי ער איז אַ שעהנער יונג, איז איהם נישט שווער געווען זיך צו בעקענען מיט היינט אָוונט פאָהרט ער מיט איהר אַהיים, איהר הויז נעבען פּאַריז. מוז מען זיי נאָכפאָ און זיין געגרייט צו העלפען לואי'ן, אין פאַל ער גיט אַ סיגנאַל. איצט איז זי פערקליידעט אַלס לענדערין, מיט אַ בלאָנדען פּאַרוק."

אַרום האַלבע נאַכט איז לואי געקומען דעם דערמאָהנטען קאַבאַרעט, מאַדאַם ריכטער, געשוירענע פלאַקסענע האָר, האָט אויסגעזעהן אַנדערש ווי פריהער. נאָך דעם, ווי זיי האָבען האָט עטליכע שנעפּסלעך, האָבען זיי פערלאָזען פּלאַץ. לואי האָט גענומען אַ טעקסי, און מיר נען זיי נאָכגעפאָהרען פון דערווייטענס.

די טעקסי האָט פערלאָזען די שטאָט און אַוועק איבער אַנ'איינזאַמען וועג, וואָס געהט אַ וועלדעל, זענען זיי אַרויסגעשטיגען פון טעקסי און אַוועק. מיר וואָלטען בשום אופן געקענט אין דער פינסטערניש זעהן וואוהין געהען, ווען לואי וואָלט זיך נישט אָפּגעשטעלט אַ פּאָר מאָל פערוויכערט זיין סיגאַר. און רעדען און לאַכען הויך אויפ'ן קול.

זיי זענען צוגעקומען צו אַנ'איינזאַם האָט אָנגעצונדען אַ ליכט, און זיי זענען אַריין הויז.

מיר זענען צוגעקומען. די לאָדען זענען פעסט פערמאַכט, קיין שטראַל ליכט און שטי אויף אַ בית־עולם. איבער אַ שעה צייט מיר געוואַרט, און פון לואי'ן איז קיין סי נישטאָ. אונז איז דער עסק געוואָרען פערד באַלד האָבען מיר דערהערט, ווי אימיצער ערגעץ, און מיר האָבען בעשלאָסען נישט מעהר. רוסאָ האָט זיך גענומען אַרבּייטען מיט נע שליסלען און געעפענט די טיר. קיין לעבע מענש. בלויז לואי'ס הוט איז געלעגען אויף שטול. שטיינערנע טרעפּ האָבען געפיהרט קעלער. זענען מיר שנעל אַרונטער. אַ שווער מיט אַ ריגעל. האָבען מיר, זאַלבעכעט, ג שפּאַרען מיט אַלע כּחות, ביז מיר האָבען זי געבראָכען.

אַ מאָדנער, שאַרפער גערוך האָט אַ ריס אין נאָז און אַ שוידערליך בילד האָט זיך ג פאַר אונזערע אויגען.

לואי איז געשטאַנען

צוגעבונדען צו אַ סלופּ.

זיינע קליידער צוריסען אויף שטיקער, זיין פערשמירט מיט בלוט, איז הילפלאָז אַרונט האַנגען, דאָס פּנים בלאַס און צוקרומט פון ליבע יסורים, און פון עלענבויגען פון זיין האַנד האָט זיך געגאָסען אַ שטראָם געדיכט אין אַ קופּערנעם בעקען, וואָס איז געשטאַנ

אין אַ ווינקעל איז געזעסען פערנור פרוי, מיט אייפערדיגע אויגען און אַ

אַ בלישצענדען מעסער אין האַנ

רוסאָ האָט אַ שפּרונג געטון ווי אַ טיגער, אַרויפגעוואָרפען אַ מאַנטעל אויף קאָפּ און אַרויסגעשלעפּט דאָס מעסער פון האַנד. און מיר האָבען זיך גענומען שנעל לואי'ן, אויפמונטערען איהם מיט שנאַפּס און באַנדאַזשירען. מיר האָבען איהם אַוועקגעשט צום אויטאָמאָביל און אָפּגעפיהרט אין אַ שפּ

דערווייל, ווען מיר זענען געווען פער מיט אָפּראַטעווען לואי'ן, האָט זיך מאַדאַם ר אַרויסגעגנב'עט און פערשוואונדען געוואָרען. טער האָט מען זי געפונען אַ דערטרונקענ דער אָזערע נישט ווייט פון הויז.

די ווייטערדיגע אויספאָרשונג האָט בעוו אַז מאַדאַם ריכטער האָט נישט געברויכט דאָס גע הויז אַלס וואוינונג, נאָר אַלס פּלאַץ צו נאַרען יונגע לייט. און אין אַ געהיימען חדר דעם קעלער האָבען מיר געפונען פינף קערפּ פון פינף יונגע מענשען, און ביי יעדען אין וועג אַ לאָך אין עלענבויגען, דורך וואַ זי אַרויסגעצויגען דאָס גאַנצע בלוט פון קערפּ נאָך דעם ווי זי האָט דעם קרבּן איינגעגעב שלאָף־געטראַנק.

מאַדאַם ריכטער איז געווען 64 יאָהר הגם צייטענווייז פלעגט זי אויסזעהן נישט ווי עטליכע און צוואַנציג.

Dr. med. L. Berman

צעגעלביאַנאַ 15, טעל. 149-07

ספּעציעל־אַרצט פאַר מענער - שוואַכע-בעהאַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג

נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט.

זונטאָג פון 9—1 פאַרמיטאָג

פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזען

Dr. med. H. LUBICZ

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען

צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43), טעלעפאָן 141-32

עמפאַנגס־שעה'ן 8-10, 12-2 און 5-8 אָוונט

ער תלמוד און זיינע שאפער

— 2 —

מוד, גלייך נאך דעם, וואס עס איז פער־
מערען זיין צוזאמענשטעלונג, ארום דעם
פון דער קריסטליכער צייטרעכנונג,
טעט פיל געגנערשאפט. צוערשט זענען
נעטער צווישען די יודען גופא. עס
נעפונען אזעלכע, וועלכע האבען גע־
פיל געזעצען פון תלמוד זענען גאר־
חכמים מיט די געזעצען פון דער תורה
דוקים און די קאראימער, למשל, האבען
תלמוד נישט אנגענומען. עס זענען אויך
ייגענע פאלשע משיחים, וועלכע האבען
די געגנערשאפט צום תלמוד פון גע־
און די האבען ארגאניזירט בעוועגונגען

ט זיך פעוויזען אין סיריען ארום דעם
אינער מיט דעם נאמען סערען, וועל־
יך אנגעגעבען אלס משיח, און וועלכער
פראמען צו יודען צו צוראבערן ארץ
ארויסצוטרייבען פון דארט די מאהאמע־
האהנער אוואנטוריסט האט אויף זיין
געשריבען, אלס אייטע פון זיינע אויפ־
אשאפען דעם תלמוד. סערען איז צום
פאלען אין די הענד פון קאליף יאזיד,
ם ביטער בעצאהלט פאר זיין אוואנטור־

ריסיג יאהר שפעטער איז געקומען א נייער
אוביה אבו־איסא (בן איסאק) פון
וועלכער האט זיך אפילו נישט אנגעגעבען
משיח, נאר ער האט געזאגט, אז ער איז
משיח'ן; ער האט אויך צוגעזאגט צו
ישראל הורג דער שונאים, און האט
פיל תלמודישע געזעצען, בשעתדעם
באמש ער האט אויפגעהאלטען די
זיי וועהען פארטשעוויבן אין תלמוד.
אוואנטוריסט איז געפאלען טויט אין
אס ער און זיינע מענשען האבען גע־
זעלנער פון א נייעם קאליף, אבוראר
ען פון איספאהאן. האבענדיג איהם
צו לידען; אבער זיינע אנהענגער האר־
נאך זיין טויט נאכגעפאלגט זיין לעהרע
שען די געזעצען פון תלמוד.
תלמוד האט אבער גובר געווען די אפאר
חאזיגע עלעמענטען, אדער סעקטען
תם יהדות גופא. ער איז געווארען
ן קאן זאגען פון א גאנצען פאלק
אויסנאהם, אלס געזעץ־בוך, וואס איז
שטער, פאלמעכטיגער, ווי די תורה
צייט איז אויך געשאפען געווארען קאמענ־
תלמוד ווי דער רבנו חנאל, רש"י און
ס זענען ערקלערענדע נאטיצען פון
די געזעצען פון תלמוד.

און געפעהרליכער איז געווען די
תלמוד אין דער אויסערליכער וועלט,
ווישען די קריסטען. עס שיינט וואונדער־
באר, דאס גראדע קריסטען, וועלכע
גענומען דעם תנ"ך פון די יודען אלס א
זייער רעליגיע, זענען געווען זעהר ביטער
דאס האט זיך גענומען פון צוויי אור־
דעם אינהאלט פון א געוויסען טייל
פא; און צוליב דער טרויעריגער ראלע,
דים האבען געשפילט.
און דער תנ"ך בכלל האבען די זעל־
מעלה, וואס זיי זענען חורבאים פאר־
וואס זיי ענטהאלטען נישט קיין גע־

נאטירליכע קריטיק געגען אטאקעס. די תורה איז געגעבען געווארען ווען די יודען האבען זיך בעפרייט פון גלות מצרים, אבער די איבריגע טיילען פון תנ"ך זענען געשאפען געווארען בעת די יודען זענען געווען א זעלבסטשטענדיג פאלק. א דאנק אט דעם צושטאנד האבען די מחברים פון יענע שריפטען זיך בעשעפטיגט מיט די יודען זעלבסט. אפילו זייער קריטיק, ווי שארף זי איז געווען, איז אנגעווענדעט געווארען געגען אייגענע, געגען יודען. ס'איז געווען זעלבסט־קריטיק. די פרעמדע פעלקער האבען זיי נישט געמיינט.

גאנץ אנדערש איז געווען די לאגע, ווען דער תלמוד איז געשאפען געווארען. די יודישע זעלבסטשטענדיגקייט איז שוין געווען צושטערט, און נאכדעם איז די יודישע מלוכה אין גאנצען הרוב געווארען; און די יודען זענען צושפרייט געווארען איבער דער וועלט. די בעלי התלמוד האבען זיך שוין געמוזט רעכענען מיט אנדערע פעלקער, צווישען וועלכע יודען האבען געלעבט, זיי האבען אויך געזוכט צו פערהיטען, אז די יודען זאלען נישט אונטערגעהן, זייענדיג פונאנדערגעשפרייט צווישען אנדערע פעלקער. עס איז דערפאר נאטירליך, אז דער תלמוד זאל ענטהאלטען א געוויסע קריטיק געגען פרעמדע פעלקער, כדי צו פערהיטען די יודען פון זייערע איינפלוסען. אממייסטענס איז די קריטיק שארף געגען געצען־דינער. דער צוועק פון תלמוד איז דאך געווען אויפצוהאלטען ביי יודען דעם גלויבען אין דעם איין און איינציגען גאט. די קריטיקירטע זענען געווען זעהר בייז אויף דער קריטיק.

א חוץ דעם איז דער תלמוד אויך צוזאמענגעשטעלט געווארען אין א צייט, ווען ס'האט געהערשט אונטערדריקונג און פיל האט פאלגליך געמוזט געזאגט ווערען בדרך רמז, אויף אן אלעגארישען אופן. און אט אין פיל פון די דאזיגע אלעגאריען האבען יודישע שונאים געזוכט ארויסצוטייטשען פאלשע ערקלערונגען און צוצושרייבען יודען בייזע כוונות.

משומדים האבען אויך געשפילט גאר א טרויעריגע ראלע. זיי האבען געמאכט דעם בלבול, אז די שארפע קריטיק פון תלמוד איז נאר לפנים געווענדעט געגען געצען־דינער, און אז מען מיינט נאר די קריסטען. עס פערשטעהט זיך, אז דאס האט גערייצט די קריסטען געגען דעם תלמוד. די משומדים האבען אויך געמאכט פיל פאלשע פערטייטשונגען אויף די ערקלערונגען און אלעגאריען פון תלמוד. אט דאס אלץ האט געפירט צו א ביטערער געגנערשאפט מצד די קריסטען צו דעם גרויסען יודישען ווערק, און ביי יעדער געלעגענהייט, ווען מ'האט צוליב וועלכע עס איז אורזאכען, עקאנאמישע און פאליטישע, געזוכט צו אטאקירען יודען, האט מען זיך גענומען צום תלמוד אלס פרעטעקסט, אלס תירוץ פאר דער אטאקע.

צווישען די משומדים, וועלכע האבען אמר

ערגסטען אטאקירט געגען תלמוד און געמאכט די שרעקליכסטע בעשולדיגונגען געגען דאס דאזיגע יודישע גרויסע ווערק, זענען געווען: ניקאלאס דאנין, וועלכער האט ארויסגערופען דעם ערשטען עפענטליכען ויכוח צווישען קריסטליכע און יודישע פארשטעהער איבער דעם תלמוד; דער דאזיגער משומד האט געבראכט צו דאס פערברענען די ערשטע קאפיעס פון דעם ווערק אין פאריז אין 1244. אנדערע משומדים האבען געווירקט, אז דער פאפסט מארטין דער פינפטער זאל אין 1415 פערבאטען די יודען צו לערנען דעם תלמוד, און ער האט בעפוילען אז אלע עקזיסטירענדע קאפיעס פון דעם ווערק זאלען פערברענט ווערען.

אזוי האט מען פערפאלגט דעם תלמוד אין פיל פלעצער, און פיל לענדער. מען האט אלץ געזוכט דאס ווערק צו פערניכטען; אבער יודען האבען אלץ געפונען נייע פלעצער, וואו זייער ווערק זאל קאנען ערשיינען. בעזונדערס האבען זיי געהאט א מעגליכקייט דאס צו טון אין מאהאמעדאנישע שטעט, בעת די הערשער, סולטאנען און קאליפען, האבען געוויזען פריינדשאפט צו יודען.

דער ערגסטער משומד, וועלכער האט געוואלט אין גאנצען פערניכטען דעם תלמוד איז געווען דער [illegible] בעריהמטער יאהאן פפעפערקארן, וועלכער האט געלעבט און געווירקט אין דייטשלאנד, און וועלכער איז געווען אן אגענט פון די פינסטערע דאמיניקאנער, די אונטערשטיצער פון דער אינקוויזיציע, וועלכע האבען געוואלט אלע יודען אויסשמד'ן אדער פערניכטען. געגען דעם דאזיגען משומד איז ארויסגעקומען דער גרויסער דייטשער הומאניסט יאהאן רייכלין, א תלמיד פון דעם תורה קאמענטאטאר „ספורנו", וועלכער האט אנגעוויזען אויף די העכסטע מענשליכע און טיף רעליגיעזע זייטען פון דעם תלמוד, און וועלכער האט אויך ערקלערט, אז אויב דער תלמוד קריטיקירט אפילו די קריסטען, דארפען זיי אויף דער קריטיק ענטפערן, און נישט גלאט פערברענען דאס ווערק.

אט צו יענער צייט, אין אנהויב פון דעם 16־טען יאהרהונדערט האט זיך אנגעהויבען שטארק ענטוויקלען די רעפארם בעוועגונג. אט דאס צוזאמען מיט רייכלינ'ס הייסע פערטיידיגונג פון תלמוד האט געווירקט, אז דער נייער קייזער, וואס איז דערמאלט ארויף אויף דעם טראן אין דייטשלאנד, קארל דער פינפטער, זאל ערקלערען, אז רייכלין איז גערעכט, און ער האט עפענטליך פערדאמט די אנגעשאלדיגטע שטעלונג פון די דאמיניקאנער. דאס איז געשעהן אין 1619. גלייך נאכדעם האט דער פאפסט לעא דער 10־טער, וועלכער איז צוזאמען מיט דעם קייזער געווען ריכטער אין די ויכוחים צווישען פפעפערקארן און רייכלינ'ען, ערקלערט, אז ער האט נישט געגען, אז דער תלמוד זאל פערעפענטליכט ווערען, פערקערט ער האט דאס ערמוטיגט.

א דאנק אט דער ערמוטיגונג האט א קריסטליכער רייכער דרוקער פון אנטווערפען, דניאל באמבערג, זיך אונטערגענומען צו דרוקען דעם תלמוד. ער האט דאס ווערק געדרוקט אין 12 בענדער, אין די יאהרען 1520 ביז 1523. אט יענע אויסגאבע איז געווען דער מוסטער, לויט וועלכער מען האט געדרוקט אלע אנדערע אויסגאבען. דער פאפסט לעא דער צענטער האט זאגאר בעשיצט די אינטערעסען פון דעם דאזיגען קריסטליכען ארויסגעבער פון תלמוד דורך א בעשיצענדער פריווילעגיע.

נאך דעם, וואס דניאל באמבערג האט פערענדיגט דעם תלמוד בבלי האט ער אויך געדרוקט דעם תלמוד ירושלמי.

אבער אט דער דאזיגער גרויסער זיג פארן תלמוד אין דער קריסטליכער וועלט, איז נאך נישט געווען אויף שטענדיג. מיט דרייסיג יאהר שפעטער, אין טאג פון ראש השנה 1553, האט די אינקוויזיציע אין רוים ווידער פערברענט דעם תלמוד. דאס איז שוין געטון געווארען מיט געדרוקטע קאפיעס. עס האט זיך דערמיט ווידער אנגעהויבען א גרויסער אונטערדריקונגס קאמף, און מען האט אין פיל שטעט געמאכט אויטא־דע־פעס פאר דעם דאזיגען געזעץ־בוך.

אין 1554 האט דער פאפסט יוליוס דער דריטער בעשטימט א צענזור אויף דעם תלמוד און אויף אנדערע העברעאישע ווערק. משומדים האבען זיך ווידער גענומען העצען און מסר'ען, און מען האט געברענט יודישע ספרים אין גרויסע מאסען.

ענדליך האט דער פאפסט פיוס דער פירטער אין טאג פון 24־טען מערץ 1564 ארויסגעגעבען אן ערלויבעניש ווידער צו דרוקען דעם תלמוד, נאר אויף פאלגענדע בעדינגונגען: מען זאל איהם ענדערן דעם נאמען, ער זאל מעהר נישט הייסען „תלמוד", און מען זאל פון איהם ארויסווארפען אלע שטעלען, וואס מען ווייזט אן, אז זיי זענען קריטיקען געגען קריסטען. אזא תלמוד און נאכדעם ארויסגעגעבען געווארען אין באזעל אין די יאהרען 1578־1581, דאס הייסט, אז ס'איז איצט 355 יאהר זינט אט דער דאזיגער תלמוד איז פערענדיגט געווארען. ער איז ערשינען אונטערן נאמען „ששה סדרים", און כדי גם צו מאכען קורץ האט מען עס גערופען „ש"ס". פון אט דעם ש"ס איז ארויסגעלאזען געווארען די גאנצע מסכתא „עבודה זרה", וואס מען האט געהאלטען, אז זי ענטהאלט א קריטיק אויף דעם קריסטענטום. אויך האט מען געענדערט פיל שטעלען אין אנדערע מסכתות.

נייע אטאקעס געגען תלמוד, אפילו אין דער געענדערטער פארם, זענען געמאכט געווארען פון דעם פאפסט גרעגארי דער דרייצענטער און דער פאפסט קלעמענט דער אכטער האט אין 1593 ווידער בענייט דעם אלטען פערבאט פאר יודען צו לעזען דעם תלמוד אדער צו בעזיצען א קאפיע פון דעם ווערק. טראץ דעם איז דאס לערנען פון תלמוד געווארען שטארק פערשפרייט אין פוילען, און אין די יאהרען 1605־1602 איז אין קראקא ערשינען א פולשטענדיגע אויסגאבע פון גאנצען תלמוד, איינגעשלאסען די מסכתה „עבודה זרה" און מען האט צוריקגעשטעלט די ריכטיגע אריגינאלען פון טעקסט.

אויך אין פוילען האט זיך געפונען א בישאף דעמבאווסקי, וועלכער האט אין 1757 געלאזט פערברענען אלע קאפיעס פון תלמוד. דאס איז געווען דער לעצטער פייער, אין וועלכען ס'האט געברענט בעזונדערס דאס דאזיגע יודישע הייליגע ווערק. אבער פערדרעהען דעם תלמוד, איהם פאלש פערטייטשען, כדי צו מאכען פאלשע בעשולדיגונגען און בלבולים אויף יודען, דאס איז ווייטער געטון געווארען און ס'ווערט נאך געטון ביז היינט צו טאג.

היסטאריקוס

אויפנאהמע פון פערבאנד פון פוילישע יודען ביים פוילישען גענעראל־קאנסול אין האמבורג

בערלין (יט"א) לכבוד דעם יו"ט פון דריטען מאי איז ביים פוילישען גענעראל־קאנסול אין האמבורג, ד"ר קיפא, פארגעקומען א אויפנאהמע פון די אין האמבורג וואוינענדע פוילישע יודען. ביי דער געלעגענהייט האט א דעלעגאציע פון פוילישע יודען אין האמבורג איבערגעגעבן דעם גענעראל־קאנסול א קונסט־בילד פון מארשאל יוזעף פילסודסקי פון לייפציגער יודישען מאלער איינשלאג. ד"ר קיפא האט געדאנקט דער דעלעגאציע פאר די אויסדרוקען פון לאיאליטעט. די אויפנאהמע האט געהאט א זעהר הערצליכען פערלויף.

וועגן דער יודישער ליטעראטור

(סוף פון פריערדיגן נומער)

ען מיר זיך אום צוריק צו שלום־עליכם'ס
דער „יודישע פאלקס־ביבליאטעק", 1888
זאמעלביכער אין העכסטען גראד ליטערא־
ס'איז שוין געווען געדרוקט נישט
קטעריסטיק פון דער העכסטער מדרגה,
עס „ווינש־פינגעריל", לינעצקי'ס „א
ן כריין", שלום עליכם'ס „סטעמפעניו"
סאלאוויי", און טאקע פרץ'ס „מאניש",
שולמית" און „דער כעלמער מלמד",
די לעצטע, האבען שוין ענטציקט מיט
רייט און פרישקייט פון טאן און סטיל,
אפילו די מייסטערהאפטע קריטיק איבער
שאפען, פון י. ח. ראווניצקי („בר־קצין"),
פובליציסטיק — הגם פאפולער, פאלקס־
פערשטענדליך — פון דעם דעמאלס
יונגען אינזשעניער אוסישקין, ב. בראנד,
פון אנדערע. איז דאס אליין דען נישט
יודישע ליטעראטור? דערצו נאך די
פינף זאמעלביכער „הויז־פריינד", פון
1895. די קלענערע חובבי ציוניסטישע
„דער וועקער", פון לילענבלום, דאס
לאנד", וואו ס'זענען — צווישען פראפא־
ארטיקעל און אפילו לידער — שוין
פראדוקט אלגעמיינע ליטעראַרישע זאכען
ערצעהלונגען, לויט דעם דעמאלסדיגען

אמת'ער אנהויב — שרייבט איהר
ייטונג אין פאראגראף צוויי — איז בע־
ווארען, ווען איהר און שלום אש (און
בערג, וועלכען איהר דערמאהנט אין דריטען
— א. ר.) האבען גענומען שרייבען

דער אנהויב פון דער יודישער ליטעראטור. איהר געגענווארט און צוקונפט.— א ליטעראר. געשפרעך צו דער געלעגענהייט פון רייזענ'ס 60־יאהריגען יובל.

פון אברהם רייזען

אייערע ערצעהלונגען און פרץ האט אנערקענט זייער ליטעראַרישע בעדייטונג." — „וואס אנבעלאנגט פרצ'ן אליין, איז זיין גרויסקייט דאן שוין געווען אנערקענט.

דערמיט מיינט איהר די עפאכע פון „יוד", די וואכענשריפט, וואו מיר אלע, מיט פרצ'ן בראש, האבען דאן פערעפענטליכט אונזערע ערצעהלונגען (איך — אויך לידער). יענע צייט איז אין ליטעראַרישען זין געווען גינסטיג נישט פאר אלעמען גלייך. פרץ, וואס איז ביז דער ערשיינונג פון „יוד", אין 1899 געווען בעריהמט מעהר ווי א „ראדיקאלער" שרייבער, און אפילו ווי א סאציאליסט, האט שוין אין „יוד" געהאט צו טון מיט די ארויסגעבער וואס זענען געווען אלע העברעאיסטען און ציוניסטען. אויב ער וואלט אין „יוד" געקענט פערעפענטליכען אן ערצעהלונג ווי „באנטשע שווייג", וואלט ער שוין אבער אזא זאך ווי „דאס שטריימעל" נישט געהאט די מעגליכקייט אין „יוד" צו פערעפענטליכען. ס'פערשטעהט זיך, ער האט געהאט זיינע פריווילעגיעס אויך אין „יוד", אבער אמאל איז אויך דער ארט גורם... הגם נישט פאר אזא שטארקע נאטור, ווי פרץ איז בעזעסען. אין פרץ'ס שאפען האט זיך שוין דאן געפיהלט אן איבערברוך סאי יוי סאי. ער איז, אמת, נישט געווארען קיין ציוניסט, און אפילו נישט קיין נאציאנאליסט, לויט דער שיטה פון „יוד"; אבער אויב די פרישקייט פון זיין טאן האט זיך געהערט אין די אלע זאכען, וואס ער האט פערעפענטליכט אין „יוד", איז אבער דער אינהאלט — הגם א פאלקסטימליכער, אדער א פאלקיסטישער — געווען געווענדעט, מיט קליינע אויסנאמען, צו דער ריכטונג פון „יוד", כאטש ער אליין איז מיט דער טענדענץ פון „יוד" נישט געווען שטארק צופרידען. אין פערזענליכע געשפרעכען מיט אונז פלעגט ער זיך אפט קלאגען, וואס נישט אלץ וואס ער שאפט קען ער דארטען פערעפענטליכען און געוויסע שארפערע ארטיקלען, לידער און ערצעהלונגען האט מען איהם פון דער רעדאקציע פון „יוד" צוריקגעוויזען.

אזוי, צום ביישפיל, האט מיר פרץ, — פאר מיין ראדיקאלערען זאמעלבוך „דאס צוואנציגסטע יאהרהונדערט", וואס איך האב ארויסגעגעבען דאמאלסט, אין יאהר 1900, אין ווארשע — געגעבען א צאהל קליינע ערצעהלונגען, לידער, ארטיקלען און קריטיקען. וואס א גרויסען טייל פון זיי האט מען אין „יוד" נישט געוואלט דרוקען, צוליב זייער ראדיקאלען אינהאלט. פאר מיר איז דאס, נאטירליך, געווען א גליק! פרצ'עס זאכען האבען בעשעהנט און פערשיינט מיין דאמאלסדיגען זאמעלבוך. אויך איך האב אין זעלביגען זאמעלבוך פערעפענטליכט דאס אלץ, וואס דער „יוד" וואלט נישט געדרוקט צוליב דעם ראדיקאלען און סאציאלען אינהאלט. אפילו אזא ליד, ווי „א געזינד זאלבע־אכט" האט דער „יוד" מורא געהאט צו דרוקען. צו בולט די ארעמקייט — עס רעוואלטירט! דאס דערמאנטע ליד האב איך אנפאנגס געדרוקט אין א קליינעם זאמעלבוך — אויך אין יאהר 1900 — „דער פאלקס פריינד", וואס איז ערשינען אין ווילנע אונטער דער רעדאקציע פון הלל וויכנין.

וואס אנבעטרעפט מיך, האב איך פרצ'ן בלויז געוויזען נאכ'ן אנשרייבען, מיינע לידער. די ערצעהלונגען, אויסער א צוויי־דריי, פלעגט ער לייענען נאכ'ן אפדרוקען זיי אין „יוד", און ערשט דאן זאגען זיין מיינונג: אמאל לויבען, און אמאל קריטיקירען. און דאס אויך בלויז די ערשטע צייט. שפעטער־צו בין איך שוין געגאנגען, אפילו אין ווארשע, מיין אייגענעם וועג. האב ליב געהאט און אפילו פערהערליכט פרצ'ן שוין נישט ווי א רבי'ן, נאר ווי א גרויסע, ליכטיגע פערזענליכקייט בכלל, אין וועמענס אנוועזענהייט מען פיהלט זיך דערהויבען און פון וועמען מען קען טאקע פיל לערנען, און ס'איז גלאט גוט, א פריינד צו קומען צו איהם אין הויז אלע שבת און אויב אמאל אין מיטען וואך — דאס איז שוין געווען א יום־טוב!

זייט איהר טאקע, קאלעגע קאהאן, גערעכט די ליטעראַרישע אטמאספערע, וואס האט דערהויבען די יודישע ליטעראַטור בכלל און וואס האט שוין אנגעהויבען אריינצודרינגען אין די מאסען און אין דער אינטעליגענץ, אין דער נאציאנאלער און סאציאליסטישער — איז געשאפען געווארען אין יענער צייט, אין ווארשע — אין פרצ'עס הויז. א דאנק האבען מיר, יונגע, ווי נאמבערג, אש און איך, אויך צוגעהאלפען די אטמאספערע צו שאפען. צו פערברייטערען זי און פערשפרייטען זי צווישען פאלק, צווישען די מאסען און אין דער פאלקס־פריינדליכער און ארבייטער — פריינדליכער אינטעליגענץ.

הייסט עס טאקע, אז דעם פונדאמענט פון דער מאדערנער יודישער ליטעראַטור האט בעגרונדפעסטיגט דער גרויסער און ביז היינט נאך נישט דערגרייכטער י. ל. פרץ.

רעכט און לעבן

יורידישע בײלאַגע פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

ענטשעדיגונג פאַר נישט זיין פערזי-כערט

א געקינדיגטער ארבייטער האָט רעכט צו מאָה-נען ענטשעדיגונג פון אַנ'אונטערנעהמער פאַר נישט פערזיכערען איהם אין פערזיכערונגס - אנשטאלט, אין דער זעלבער הויך, וויפיל ער וואָלט געקאָנט בעקומען, ווען ער וואָלט יאָ געווען פערזיכערט. דער דאָזיגער פאַל בעציהט זיך נישט בלויז צו דער פערזיכערונג אין פאַל פון א קראַנקהייט, נאָר אויך פון ארבייטסלאָזיגקייט.

אונטערשריפט פון אַ בלינדען אויף אַ וועקסעל

אַנ'אונטערשריפט פון אַ בלינדען בעל־חוב אויף אַ וועקסעל אָהן אונטערשריפט, צו ס'האַנדעלט זיך וועגען אַנ'אויסשטעלער אָדער אַ זשיראַנט, האָרף רע-יענטאַליש בעשטעטיגט ווערען. אַנדערש איז דער וועקסעל נישט פערפליכטענד.

מינדעריעהריגקייט און וועקסעל - פליכט

די טענה פון אויסשטעלער, אַז אין מאָמענט פון אונטערשרייבען דעם בלאַנקאַ - וועקסעל איז ער געווען מינדעריעהריג אָהן: אַז די אויסשטעל־דאַטע איז אויסגעפיהלט געוואָרען שפּעטער, בעת ר'איז שוין געווען פולי־עהריג, קאָן האָבען אַ גרונט בלויז לגבי דעם דירעקטען נעהמער פון וועקסעל, אָבער נישט אַ דריטער פּערזאָן, סיידען זי האָט געוואוסט וועגען אומשטאַנד און גענומען דעם וועקסעל פאַרן אויספיהלען.

טובה - וועקסלען

דעסטגליכען האָט אויך נישט קיין שום בעדייט די טענה פון בעל־חוב, אַז דער געגעבענער וועקסעל איז אַ טובה־וועקסעל, אויב די טענה דאַרף געוואָג-רען ווערען צו אַ דריטער פּערזאָן.

העכסטען אַדמיניסטראַטיווען טרי-בונאַל

די בעטרעפענדע מאַכט - אָרגאַנען זענען נישט בעררעכטיגט צו ענדערען אַ פּערקלאַגטע אין העכס-טען אדמיניסטראַטיווען טריבונאַל רעזיזיע צום שאָ-דען פון בעל־חוב.

פערזיכערונג פון אַרבייטסלאָזיגקייט

דער אומשטאַנד, וואָס דער בעטרעפענדער פער-זיכערטער איז פערמעגליך און נוויטיגט זיך נישט אין קיין אונטערשטיץ אַלס אַרבייטסלאָזער, גיט נישט קיין גרונט איהם איינצוהאַלטען אָדער נישט צו אָ-נערקענען די אַרבייטסלאָזע רענטע, ווייל די רעכט אויף אַרבייטסלאָזע רענטע איז נישט אָפּהענגיג פון פערמעגליכקייט אָדער בכלל פון מאַטעריעלען מצב פון פערזיכערטען, נאָר פון אומשטאַנד צו ער איז פאַקטיש געוואָרען אַרבייטסלאָז און ר'קאָן זיך נישט געפינען קיין אַנדערע בעשעפטיגונג.

גייסטיגע אַרבייטער

אַ פּערוואַלטערין פון אַ גרעסערע גאַסטראָנאָמי-שער אַנשטאַלט (רעסטאָראַן, קאָנדיטאָרײַ, קאַפע, פּיישטוב) ווערט בעטראַכט פאַר גייסטיגע אַרבײ-טערין. דאַגעגען אַזאַ פּערוואַלטערין אין אַ קלענערער אַנשטאַלט ווערט שוין בעטראַכט פאַר אַ פיזישע אַרבייטערין.

אַלמנה - רעכט

רעכט אויף רענטע נאָך אַ פערשטאָרבענעם גייס-טיגען אַרבייטער האָט נאָר אַזאַ אַלמנה, וועלכע האָט געשלאָסען מיט איהם אַ חתונה־אַקט. קיום האָט די אַלמנה נישט געהאַט מיטן פערשטאָרבענעם מאָן קיין חתונה־אַקט, האָט זי נישט קיין רעכט אויף קיין אַלמנה־רענטע. וויבאַלד דער חתונה־אַקט איז שפּעטער געשלאָסען און ביז דאַן האָט דאָס פּאָר פּאָלק געלעבט לויטן יודישען דין, מעגען זיי אפילו האָבען קינדער, ווערט די צייט ביזן שליסען חתונה-אַקטען נישט גענומען אין דעם פאַל געזעצליך אין בע-טראַכט.

געזעץ וועגען אורלויבען

בעשעפטיגטע אַלס אַנגעשטעלטע אָדער אַרבײ-טער האָבען רעכט אויף אַ בעצאָהלטען אורלויב איין מאָל אין יאָהר.

בלויז אין האַנדווערקער - אַנשטאַלטען, וועלכע בעשעפטיגען נישט מעהר, ווי 4 אַרבייטער, איז נישט פערהאַן קיין פליכט צו ערטיילען אורלויבען.

פיזישע אַרבייטער

רעכט אויף אַנ'8-טאָגיגען בעצאָהלטען אורלויב האָבען די יעניגע אַרבייטער, וועלכע זענען שוין בע-שעפטיגט אין דער געגעבענער אונטערנעהמונג מינ-דעסטענס אַ יאָהר, נאָך 3 יאָהר אָהן הפסקה'דיגער אַרבייט אין דער זעלבער אונטערנעהמונג בעקומט אַנ'אַרבייטער רעכט אויף אַ 15-טאָגיגען אורלויב.

גייסטיגע אַרבייטער

אַ גייסטיגער אַרבייטער איז בערעכטיגט אויף אַ חודש'דיגער אורלויב נאָך אַ יאָהר אַרבייט אין דער אונטערנעהמונג. וואָס שייך גייסטיגע אַרבייטער, קומט זיי שוין אורלויב אפילו נאָך 6 חדשים אָהן הפסקה'דיגער אַרבייט אין דער געגעבענער אונטער-נעהמונג.

יוגענטליכע אַרבייטער

אַ יוגענטליכער אַרבייטער, פאַר וועלכען ס'ווערט אַנערקענט אַנ'אַרבייטער, יונגער ווי 18 יאָהר, האָט רעכט אויף אַ 2 וואָכענדיגען אורלויב נאָך אַ יאָהר אָהן הפסקה'דיגער אַרבייט אין דער זעלבער אונטער-נעהמונג.

די זעלבע רעכט ווערט אויסנאַמליך אויך אַנער-קענט פאַר יוגענטליכע לערן־יונגלעך, אפילו אין די יעניגע וואַרקשטאַטען, וואו ס'זענען בעשעפטיגט נישט מעהר ווי 4 אַרבייטער.

ווי אַזוי ווערט גערעכענט דער אורלויב?

פאַר אורלויב - טעג ווערען גערעכענט לויט דער ריזה די צאָהל קאַלענדאַר טעג, אַנהייבענדיג פון לעצ-טען אַרבייטס־טאָג.

אַנ'אַרבייטער בעקומט פאַר דער אורלויב־צייט פערגיטיגונג אין דער זעלבער הויך, וויפיל ער וואָלט בעקומען, ווען ער וואָלט יאָ געאַרבייט.

אין פאַל ווען ס'האַנדעלט זיך וועגען אַקאָרד אַר-בייט שטיקאַרבייט ווערט די פערגיטיגונג פאַר דער אורלויב־צייט פעסטגעשטעלט לויט דער דורכשניט-ליכער סומע שכירות, וואָס דער בעטרעפענדער אַר-בייטער האָט פערדינט אין פערלויף פון די לעצטע 3 פריהערדיגע חדשים.

לערן־יונגלעך מוזען דעסטגלייכען אויך בעקו-מען פאַר זייער אורלויב אַ פערגיטיגונג, וואָס דאַרף אַלעמפאַלס נישט ווייניגער בעטרעפען, ווי די סומע, אויף וועלכער זיי זענען פערזיכערט אין דער סאָציאַ-לער פערזיכערונג - אַנשטאַלט.

וואָס הייסט דאָס אַזוינס אָהן-הפסקה'-דיגע אַרבייט?

כדי צו בעקומען רעכט אויף אורלויב, מוז מען האָבען דורכגעאַרבייט אָהן הפסקה אין דער זעלבער אונטערנעהמונג אַ געוויסע צייט.

אַנ'הפסקה צוליב אַ קראַנקהייט, אומגליקס־פאַל, מיליטערישע איבונגען איז נישט קיין מניעה צו בע-קומען אַנ'אורלויב. ס'איז דעסטגליכען אויך נישט קיין מניעה צו בעקומען אַנ'אורלויב צוליב הפסקות אין דער אַרבייט צוליב אַ קינדיגונג פ... טען, אויב דער זעלבער אַרבייטער האָט ווידער... סומען אין משך פון די נעכסטע 3 חדשים ... טיגונג אין דער געגעבענער אונטערנעהמונג.

ווען פערלירט מען רעכט אויף אורלויב?

אַנ'אַרבייטער פערלירט רעכט אויף ... אויב ער האָט מיטן אייגענעם ווילען פערלאַ... פאַסטען אָדער ר'איז בעזייטיגט געוואָרען ... פערשולד אָהן קינדיגונג.

וויבאַלד דער געגעבענער אַרבייטער ... משך פון דער אורלויב־צייט געאַרבייט אין ... דערע אונטערנעהמונג פערלירט ער אויס... רעכט צו מאָהנען אַ געלד - פערגיטיגונג פאַ... אויסגענוצטען אורלויב.

שטראָף פאַר נישט ערטיילען אורלויבען

פאַר נישט ערטיילען קיין אורלויב אַ ... מינגטען דערצו אַרבייטער אָדער אַנגעש... דראָהט אַ שטראָף ביז 100 גילדען אָדער אַ... אַ חודש.

---*❋*---

נייע געזעצען און צירקולאַרן

קינפעט - אונטערשטיץ און געבורט הילף

דאָס מיניסטעריום פאַר סאָציאַלער השגחה קלערט אויף, אַז רעכט אויף קינפעט אונטערשטיץ און געבורט־הילף האָבען די יעניגע פערזיכערטע, וועלכע זענען אין משך פון די לעצטע 12 חדשים ווייניגסטענס 4 געווען בעשעפטיגט.

אין דעם פאַל מיינט מען 4 קאַלענדאַר - חדשים, אונאָפּהענגיג פון דער צאָהל פאַקטיש דורכגעאַרבײ-טע טעג אין משך פון אַ וואָך.

טויטע קאָנטעס

ווי בעקאַנט, האָט דאָס פינאַנץ - מיניסטעריום אַרויסגעגעבען אַ בעפעהל צו אַלע פינאַנץ־אַמטען, אַז די נישט אויסמאָהנבאַרע שטייער־חובות פון אָפּ-וועזענדע אָדער ווירטשאַפטליך - אונטערגעגאַנגענע בעלי־חובות, וועלכע פיגורירען אין די ביכער אַלס אַזוי גערופענע טויטע קאָנטעס זאָלען ביזן 31־טען מערץ 1936 געשטראָכען ווערען.

איצט איז פערעפענטליכט געוואָרען אַ נייע פער-אָרדענונג, לויט וועלכער די ענטגילטיגע ליקווידאַ-ציע פון אַט אַזעלכע טויטע קאָנטעס דאַרף פערענ-דיגט ווערען ביזן 31. מאַי 1936.

שטעמפּעל - שטראָפען און קאָמפּעטענץ פון די אַמטען

דאָס פינאַנץ - מיניסטעריום בעפולמעכטיגט אין לעצטענס פונאַנדערגעשיקטען צירקולאַר די פּי-נאַנץ - אַמטען צו פערקלענערען דעם שטראָף - בפל פאַר איבערטרעטען די בעשטימונגען פון געזעץ וועגען שטעמפעל־שטייער אין די פאַלען.

אויב די אַרויסגעלייגטע 5-פאַכיגע געלד־שטראָף איבערשטייגט נישט די סומע פון 5 הונדערט גילדען און די 25-פאַכיגע געלד־שטראָף — די סומע 2500 גילדען.

אויב דער שטעמפעל - שטייער איז אָפּ... געוואָרן אין נישט קיין בעזונדערע סומע אַ... געהעריגען טערמין, וויבאַלד ס'איז נישט ... פּוונה זיך אַרויסצודרייען פון דער שטייער...

די פערקלענערונג פון שטראָף־בפל קאָן ... דען ווערען, אויב דער בעשטימטער בע... אַריינגעטראָגען ווערען אין משך פון 3 טע... חודש, ווען ס'איז אָפּגעלאָפען דער איינ... טערמין צו קאַסירען שטעמפּעל־שטייער, ... 7 וואָכען און 3 טעג. אין געגענפאַל בלי... קראַפט דער נאָרמאַלער שטראָף־בפל.

בעשטייער פון שכירות

כדי צו קענען בעשטייערען די הכנסה ... אַנגעשטעלטע, וועלכע פערדינען מעהר ווי 5... דערט גילדען אַ יאָהר, זענען די סאָציאַלע פ... אַנשטאַלטען אויפגעפאָדערט געוואָרען צו צ... אין די פינאַנץ־אַמטען גענויע רשימות פון ... זיכערטע מיט אַזעלכע גאַזשעס.

אין צוזאַמענהאַנג מיטן ריאַליזירען ... מאַהנטען בעשטייער ווערען דורכגעפיהרט ... בעטרעפענדע אונטערנעהמונגען געננויע קאָנ... דאָס פינאַנץ - מיניסטעריום מאַכט אויפמערק... קאָנטראָלירענדע אָרגאַנען, אויב זיי וועלען ... געוויסע פעהלערן ביים בעשטימען די הכנ... אַזעלכע אַנגעשטעלטע, זאָלען זיי נישט צו... שטעלען גלייך די אונטערנעהמער קיין פּראָט... נאָר זיי בלויז אויפמערקזאַם מאַכען, געבען ... אַטוויזונגען, אויפקלערונגען.

ערשט ביי דער נעכסטער קאָנטראָל, אויב ... בע פעהלערען וועלען זיך איבער'חזר'ן, קאָן ... שולדיגע צוציהען צו שטראָפליכע פעראַנטוואָ... קייט.

ר. אײזראַעל

אויסגעלייטערטע נשמות

סענסאַציאָנעל שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען לעבען

13

וויצעלסט זיך וואָס, קאָוואַלסקי? און אפשר בין איך טאַקע אַ קאַוואַליער, האָט מאַריאַן מיט זיין שיכורער שטימע געזאָגט.

באַלד האָט ער אָבער זיך געכאַפּט, אַז ער רעדט צופיל און געזאָגט.

— פערשטעהסט מיך, קאָוואַלסקי, פער-שטעהסט... אַז מ'האָט אַביסעל קאָפּ רעדט מען צו-פיל... איך וויצעל מיך באַר.

— א, מאַריאַן, ס'איז פערהאַן אַנ'אַנדער שפּריכ-וואָרט.

— דהיינו?

— וואָס ביי אַ ניכטערען אויף דער לונג איז ביי אַ שיכורען אויף דער צונג.

— מאַריאַן האָט זיך באַלד אויף אַ מינוט אַזוי ווי אויסגעניכטערט.

— וואָס מיינסט דו דערמיט צו זאָגען?

— אַבסאָלוט גאָרנישט, ס'איז אַזאַ רעדענסאַרט.

וואָס זאָל איך דען מיינען? וואָס איז דען דאָ בכלל פערהאַן וואָס צו מיינען?

— צו אַלע רוחות, האָט מאַריאַן געפּאַנפּעט אונ-טערן נאָז, אַז אַ מענש טרינקט איין זיך אַריין דעם בראָנפען ווערט ער ווי אַנ'אידיאָט פון איין זייט און פון דער אַנדערער זייט, ווי אַ חזר. מ'ווייסט נישט וואָס מ'רעדט און יענער בעטראַכט דיך ווי אַ בהמה.

די שטימונג און הומאָר פון מאַריאַנען האָט זיך געענדערט. ער האָט פערביסען די ליפּען און געשוויגען. ער האָט מעהר נישט געוואָלט רעדען, כדי זיך נישט אַרויסצוכאַפּען מיט אַנ'איי-בעריג וואָרט.

קאָוואַלסקי האָט בעמערקט די דאָזיגע ענדערונג אין מאַריאַנ'ס שטימונג און האָט געמאַכט אַ צו-זאַמענהאַנג פון דעם מיט דעם וואָס מאַריאַן האָט פריהער גערעדט, אָבער ער האָט געקענט אָנגעה-מען, אַז די סיבה דערפון איז שיכרות און האָט נישט געפּרובט מעהר מיט איהם צו רעדען.

אין קאַבאַרעט האָט אָנגעהויבען צו יוצרען שיטערער, דער עולם, וועלכער האָט זיך געוויילט האָט אָנגעהויבען צו פערלאָזען דעם לאָקאַל, די פערבליבענע עטליכע געסט האָבען פויל געטאַנצט אויף דער גליטשיגער פּאַדלאָגע אין מיטען זאַל מיט די קאַבאַרעט־מיידלעך, וועמענס מידע קעפּלעך זענען פשוט שוין געלעגען אויף די אַקסלען פון זייערע פּאַרטנערען, די מוזיקאַנטען, קעלנערס, בע-דינטע און בופעט־מיידלעך האָט שוין אויסגעקוקט דעם מאָמענט ווען די לעצטע געסט וועלען פער-לאָזען דעם לאָקאַל, אַז זיי זאָלען שוין קענען אַהיים געהן, ווייל דרויסען איז שוין געשטאַנען דער שעהנער פריהלינגס־טאָג און בכלל איז שוין פער-מיאוסט געוואָרען דאָס פאַסקודנע „אומעטיגע" לע-בען אין פרעהליכען לאָקאַל.

מאַריאַן איז געזעסען און זיין בליק איז געווען געווענדעט אויף איין פונקט. ער האָט זיך פער-טראַכט, זעהט אויס, וועגען עפּיס אַ זעהר וויכ-טיגען ענין, צו וועלכען ער האָט געזוכט אַנ'עצה.

— מאַריאַן מיר וועלען געהען, האָט קאָוואַלסקי געזאָגט, אויפשטעלענדיג זיך פון אָרט.

מאַריאַן האָט זיך אַזוי ווי איבערגעוועקט פון כלאָף.

— געוויס וועלען מיר געהען, ס'מוז שוין זיין זעהר שפּעט.

— געוויס, דער זייגער איז פינף פאַרטאָגס.

— אָבער איך וועל נישט געהען צו מיר אין האָטעל־צימער, איך וויל געהען אַנדערשוואו שלאָ-פען.

— פאַרוואָס?

— דערפאַר, ווייל איך וויל זיך היינט מיט קיינעם נישט טרעפען, איך וויל זיך אויסשלאָפען און אויסרוהען.

— און ביי דיר אין האָטעל קענסט דו נישט רוהען.

— ניין, עס וואַרט אויף מיר אַ מיידעל, וועלכע איך האָב בעשטעלט נאָך נעכטען אין אָוונד.

קאָוואַלסקי האָט בלויז אַ שאָקעל געגעבען מיט'ן קאָפּ און געשמייכעלט.

— טא פאָהר אין אַנ'אַנדער האָטעל...

ביידע פריינד האָבען זיך געזעגענט.

מאַריאַן איז געקומען אין האָטעל, זיך אַוועק געלעגט אין בעט און פאַר מידיקייט באַלד איינגע-שלאָפען. מאַריאַן האָט אַליין נישט געוואוסט ווי לאַנג ער איז אַזוי געשלאָפען. עפּיס אַ שרעקליכער חלום האָט איהם אויפגעוועקט, ער איז אויפגע-שפּרונגען פון בעט אַזוי ווי אימיצער וואָלט איהם דערצו געצוואונגען, אַ קאַלטער שוויס האָט בע-דעקט זיין גאַנצען קערפּער, ער האָט איינגאַנצען געציטערט.

— צי האָב איך זיך, אַזוי שטאַרק אָנגעשיכורט די היינטיגע נאַכט? האָט ער צו זיך אַליין געזאָגט, קיינמאָל האָב איך נאָך נישט איבערגעלעבט אַזאַ שרעקליך געפיהל נאָך די פיל שלאָפלאָזע נעכט, וועלכע איך האָב מיטגעמאַכט, אָדער אפשר בין איך גאָר קראַנק? דאָס איז אויך נישט דערפאַר, איך פיהל זיך געזונד, אָבער אין מיינע געדאַנקען האָט זיך עפּיס איבערגעדרעהט.

ער האָט זיך אָנגעכאַפּט פאַ־ן קאָפּ מיט בייד-דע הענד, אַזוי ווי זיין קאָפּ וואָלט געזוען אַרומ-גענומען מיט אַנ'אייזערנער רייף, אַזוי האָט עס איהם אַרום געפּרעסט.

— וואָס האָב איך געטון? וואָס האָב איך גע-טון?

באַלד אָבער האָט ער זיך בערוהיגט.

— פאַרוואָס האָב איך אַזוי מורא צו אַלע רוחות, כ'איז דאָך גאָרנישט געשעהען, אַלץ אַרום איז שטיל און רוהיג און היינט נאָך פאָהר איך אַהיים, אַלץ וועט ווידער זיין אין דער בעסטער אָרדנונג. פון איין זייט האָט איהם דער אומשטאַנד אַז ס'איז גאָרנישט געשעהען, בערוהיגט, פון דער אַנדערער זייט האָט עס איהם בעאונרוהיגט, ער האָט געשטעקט איבער די אויערען אין חובות און זיך נישט געקענט מיט זיי קיין עצה געבען, זיך שוין דערנעהנטערט דער טערמין פון די ... שע וועקסלען אויף וועלכע ער האָט אונטער... בען זיין שוער דעם פּריץ באַרטקאָווסקי. ... דערפיהלט אין דער לופט, אַז עס דערנע... זיך אַ שטורם, אַז ס'וועט קומען צו אַ ס... וועלכער קען איהם קאָסטען זיין נאָמען ... זיין פרייהייט. קיין שום עצה האָט ער שו... געהאַט. ער האָט מעהר נישט געפונען קיין ... וואו צו באָרגען געלד, כדי צו דעקען די ... חובות און אָפּצאַפּען דעם אָטעם אויף אַ ... צייט, די איינציגע רעטונג איז געווען פאַ... מרדכי זאַמערפעלד. נאָר ער אַליין וואָלט ... איהם בארגען דאָס נויטיגע געלד, מאַרי... נאָר געדאַרפט אַ וועג צו איהם, אַנ'אופן ... זאָל בעוועגען זאַמערפעלד'ן צו געבען געל... גוטען וועט ער נישט אַנטרעפען ביי זאַמער... וועגען דעם האָט מאַריאַן זעהר גוט ... מ'דאַרף זיך עפּיס אַנגרוק, וועלכער זאָל ... דעם „זשיד" און ערשט דעמאָלס וועט ער ... געלד. קיין געניגען פּלאַן פון דער האַנדל... ער נאָך נישט געהאַט, אָבער ער האָט זיך ... אוי פזיין „טאַלענט" אין דער דאָזיגער ... און דאָס האָט איהם בערוהיגט.

ער האָט זיך צוגעגרייט אַהיימצופאָהרען ... וואָס געהנטער צום אָפּפאָהרען אַלץ מעה... זיך איהם געביסען זיין שטימונג, דאָ ... געווען רוהיג און פרעהליך, דאָס ווידער ... געוואָרען אומעטיג און אונרוהיג, יעדע מי... איהם געווען צו לאַנג, ער האָט שוין ... זיין אין דאָרף און זיך איבערצייגען, צי ... דאָרט אין אָרדנונג, אַרום 1 ביי טאָג איז ... גאַנגען צו דער באַהן, אויסגעקויפט אַ בי... צווייטער קלאַס און זיך אַוועקגעשטעלט ... געדולדיגער ביים פענסטער, זיין האַרץ האָט ... געקלאַפּט, ער איז געווען אַזוי שרעקלי... דולדיג, אַז ער האָט אפילו נישט געקענט ... אין קיין צייטונג, אָדער זיך צו פערנעמ... עפּיס אַנדערש, נאָך אַנדערהאַלבען שעה ... איז ער אָנגעקומען אויף דער באַהן־סטאַ... שטעטעל.

(פאָרטזעצונג קומט)

ניייער פאלקסבלאט
דאס לאדזשער לעבען
ניייער פאלקסבלאט

יוזעף פילסודסקי אין לאדז

דעם 12 מאי 1935 איז פערענדיגט געווארען דער ציקלאפישנער, וועלכען ס'האט אנגעהויבען אין לאדז דער פאלקספיהרער יוזעף פילסודסקי, ביי דער ארבייט איבער דער אונאפהענגיגקייט פון פוילען.

דאס יאהר 1899.

אין יוני 1899 איז געקומען קיין לאדז יוזעף פילסודסקי, ער איז אנטלאפען פאר די פערפאלגונגען, וועלכע ס'האט געליטען זיין „ראבאטניק", ער האט אויף דער ווסטאדניא גאס 19 א וואוינונג פון 2 צימער מיט א קוך, אין איין פון די צימערן איז איינגעארדנעט געווארען א קאנספירירטע דרוקעריי. ס'איז ערשינען דער ערשטער נומער פון „ראבאטניק" ארויסגעגעבען אין לאדז, די דאזיגע ראטע איז א היסטארישע. זי דערצעהלט וועגען דעם העלדישען אנטייל פון די ארבייטער אין קאמף וועגען דער פוילישער אונאפהענגיקייט. דער דאזיגער אנטייל האט פערגרעסערט דעם פלאם און פאטריאטישען רוף פון יוזעף פילסודסקי.

די דרוקעריי פון „ראבאטניק", אויף ווסטאדניא 19 איז ענטדעקט געווארען דורך דער צארישער אכראנע אינגאנצען צופעליג, בעת דעם איז אויך ארעסטירט געווארען „וויקטאר" — פילסודסקי.

אלס אנדענק פון די דאזיגע מאמענטען איז איינגעמויערט געווארען אין הויז אויף ווסטאדניא 19, אין וועלכען ס'האט געוואוינט יוזעף פילסודסקי — א היסטארישע טאוועל מיט פאלגענדער אויפשריפט: „דא האט געוואוינט און איז ארעסטירט געווארען דורך די צארישע משרתים דער נאטשעלניק יוזעף פילסודסקי אין דער דרוקעריי „ראבאטניק".

די יאהרען 1905 ביז 1907.

די דאזיגע יאהרען זענען געווען א פארזעצונג פון דער עוואלוציאנערער בעוועגונג אין די יאהרען 1892—1899. די בלוטיגע קרבנות, מיט וועלכע די לאדזשער בעפעלקערונג קויפט אויס דעם קאמף וועגען אונאפהענגיגקייט, זענען שטענדיג פערבונדען מיט'ן נאמען יוזעף פילסודסקי.

דאס יאהר 1914.

אין יאהר 1914 גיט דער גרעסטער פראלעטארישער צענטער לאדז, אויף דער אויפפאדערונג פון קאמענדאנט יוזעף פילסודסקי, הונדערטער און טויזענדער פון איהרע בעסטע זיהן, די געשיכטע פון די לעגיאנען בעטאנט דאס בסדר.

דאס יאהר 1914—1915 גיט די לעגיאנערען־רייהען פיל הונדערטער יונגעלייט פון דער לאדזשער ערד, אויסער דער גאנצער פלייאדע ארבייטער־קינדער, וועלכע האבען זיך אדורכגעריסען דורך די גרעניצען אין די ערשטע חדשים פון דער וועלט־מלחמה און זענען אריינגעטרעטען אין די לעגיאנערן, האבען שוין די לעגיאנען אין 1915 געהאט אויך די יוגענד, וועלכע זענען געווען געווארען פון טארמאלע לעגיאנען־פאבאר אין הערבסט 1919. דעמאלט זענען געגאנגען די בליהענדע יוגענד מיט וואדאווסקי, קאוואלסקי, ליפינסקי, פייפעל, ראגאווסקי, וואשילעווסקי, הערשעל, ראדאמסקי, זיידלער, גערטנער, טרושטשינסקי, מיכאלסקי, קוביאק, שליטינסקי, פענטשקאווסקי און פיל אנדערע בראש.

אין די יאהרען 1914 ביז 1918 איז די אונמיטעלבארע פאפולאריטעט פון יוזעף פילסודסקי ווייט אריבער איבער דער שפערע פון אונאפהענגיגקייטס־טוער, טיף אין גאנצען פאלק אריין...

ביים סוף פון דער קנעכטשאפט האט אויפ'ן רוף פון יוזעף פילסודסקי, לאדז געענטפערט מיט'ן ארגאניזירטען אנטייל אין דער אקציע פון בעפרייען דאס לאנד פון די פרייסישע אקופאנטען, מ'געדענקט נאך ביז היינט די סטיכישע מאניפעסטאציע פון די לאדזשער ארבייטער: איינע, דעם 7 אקטאבער 1918 בעת ס'איז אנגעקומען די ידיעה, אז דער קאמענדאנט איז בעפרייט געווארען פון מאגדעבורג און די צווייטע, מיט עטליכע טעג שפעטער פאר'ן גערבערונגס־ביורא פון דעמאלדיגען „הילפס־קארפוס" אויף מאניושקי גאס. אין די דאזיגע ביידע מאניפעסטאציעס האט די ארבייטער און שול־יוגענד מיט א גרויסען פארטרעט פון קאמענדאנט מאניפעסטירט די הייסע און ענטוזיאסטישע געפיהלען פאר'ן אונאפהענגיגקייטס־קאמף, אפילו די אקופאנטען זענען געווען איבערראשט פון די דעמאנסטראציעס און האבען זיך שוין נישט געקאנט אקעגענשטעלען.

די יאהרען 1918 ביז 1926.

ס'איז געקומען די גרויסע נאכט פון 11 נאוועמבער 1918 און דאן איז געקומען דער געבורטס־טאג פון קאמענדאנט שוין א פרעהליכער, זיגער. דער ערשטער נאציאנאלער יום־טוב אין דעם אויפגעלעבטען פאטערלאנד. דאס יאהר 1920 אויך אונטערן צייכען פון יוזעף פילסודסקי. דער העלדישער אנטייל פון עטליכע טויזענד לאדזער אין דער פריי־וויליגער ארמע פון 1920.

און דאן זענען געקומען די צייטען פון שלום און סטאביליזאציע...

די פאפולאריטעט און עהרע פאר'ן מלוכה־נאטשאלניק אין לאדז האט געוואקסען...

די פייערונג פון קאמענדאנטס געבורטסטאג איז שטענדיג געווען אן'ארויסדרוק פון די לאדזשער ווער־גען פיהרער און בעליבטען קאמענדאנט.

אהן שום דרוק האט די בעפעלקערונג אליין רעדאגירט היים, אומיטעלבאר, הארציג אין טאג פון 19 מערץ.

ס'זענען פארגעקומען פיל אקאדעמיעס און פייערליכקייטען.

א ספעציעלען כאראקטער האט די פייערונג געהאט אין יאהר 1926.

דאס זענען געווען פיינדליכע און אונגעזונדע צייטען, אין די יאהרען 1922 ביז 1926, האבען גע־בושעוועט די אינטריגעס פון כיעגא־פיאסט. די געפיהלען פאר'ן קאמענדאנט זענען אבער נישט אפגעשוואכט געווארען.

דאס יאהר 1935.

ווי א דונער פון קלארען הימעל איז אויף לאדז אראפגעפאלען די ידיעה וועגען טויט פון דעם גרויסען פאלאק. לאדז האט גענומען דעם גרעסטען אנטייל אין דעם פאלקס־טרויער.

פרייטאג דעם 17־טען מאי איז דער פריהייטס־פלאץ און די ארומיגע גאסען, נישט קוקענדיג אויפ'ן גרויסען רעגען, אנגעפילט געווארען מיט מענשען. ביי די פיס פון קאשטשושקי־דענקמאל זענען געווען די דעלעגאציעס פון אלע לאדזשער ארגאניזאציע, קורצע שלאגענדע טרויער־רעדעס זענען געפאלען אין דער אבסאלוטער שטילקייט, ס'איז געשפילט געווארען דער טרויער־מארש און דאן איז פארגעקומען דער טרויער־צוג מיט'ן וואיעוואדע האוקע־נאוואק בראש, אין צוג האט אנטייל גענומען דאס מיליטער און 20 טויזענד פערזאן, אויפ'ן וועג זענען געשטאנען טויזענדער און טויזענדער מענשען.

אזוי האט לאדז אפגעפיהרט די דעלעגאציע, וועלכע איז געפאהרען קיין קראקא אויף דער לויה פון קאמענדאנט.

אזוי האט לאדז געזעגענט דעם קאמענדאנט, וועלכער האט געלאזט זיין שטעמפעל אויף לעבען און ענטוויקלונג פון דער שטאט, וועלכער האט אויס־געהאמערט דעם פאקט, אז לאדז האט פערנומען איינע פון די ערשטע אין דער משפחה פון די פאטריאטישע שטעט.

יאן וואיטינסקי

די טרויער־פייערליכקייטען אין לאדז
אין דער יאהרצייט פון מארשאל יוזעף פילסודסקי

אין שייכות מיט דער יאהרצייט פון מארשאל פילסודסקי, מעלדעט די סטאראסטווע:

דעם 12־טען מאי, אין דעם יאהרצייט־טאג פון מארשאל יוזעף פילסודסקי, וועלען אלע טעאטערן און קינאס נישט טעטיג זיין.

אין לאקאלען, רעסטאראנען, צוקערניעס, וועלען נישט שפילען קיין ארקעסטערס און קיין ארטיסטישע אויפטריטען.

1 מינוט־צייט, אינם מאמענט ווען דאס הארץ פון מארשאל וועט קומען צו קבורה אין ווילנע, וואס ס'וועט מיטגעטיילט ווערען דורך די אויף די גאסען ספעציעל אינסטאלירטע ראדיא־מעגאפאנען וועט אפגעשטעלט ווערען דער פערקעהר אויף די גאסען, פלעצער און די הייזער, אין דעם מאמענט וועט דאס פובליקום ענטבלויזען די קעפ און דריי מינוט שווייגען. ענדיגען וועט זיך די שטילקייט דורך סיגנאלען, הארמאטען־שאסען און פאבריקס־סירענעס.

אלע הייזער וועלען זיין דעקארירט מיט מלוכה־פאהנער איינגעהילט אין שווארצע קרעפע.

יודישע קאמבאטאנטען אויף די טרויער־פייערליכקייטען לכבוד מאר־שאל פילסודסקי

אין צוזאמענהאנג מיט די טרויער־פייערליכקייטען אין דער יאהרצייט פון מארשאל פילסודסקי, האט דער פערבאנד פון די יודישע קאמבאטאנטען געמעלדעט זיין אנטייל צום שטאטישען קאמיטעט צו בעעהרען דעם אנדענק פון מארשאל און נעמט אנטייל אין דער דעפילאדע, וועלכע וועט פארקומען מאנטאג פארמיטאג. דער פערבאנד וועט אויך אנ־טיילנעמען אין די פייערליכקייטען, וואס וועלען פארקומען אין אוועטר אויפ'ן האלער־פלאץ.

די פערוואלטונג פון פערבאנד פאדערט אויף אויף אלע מוטדירטע מיטגלידער, אז מאנטאג דעם 11 מאי 8 א זייגער אין אוועגד זאלען זיי זיך מעל־דען אין לאקאל פון פערבאנד, כדי צו בעקומען די נעהעריגע אינסטרוקציעס.

וויכטיגער צירקולאר פון פינאנז־מיניסטעריום
די שטייער־צאהלער מוזען מעלדען דעם שטייער־אמט וועגען דער ענדערונג פון אדרעס

(אג) דאס פינאנץ־מיניסטעריום האט אין דער פערגאנגענער וואך פונאנדערגעשיקט א צירקולאר וועגען אנווענדען די פעראָרדנונגען פון פינאנץ־מיניסטעריום פון 15 אפריל 1935 וועגען הנחות ביים בעצאהלען פעריעטענע שטייערן.

דאס מיניסטעריום קלערט אויף, אז די הנחות, וואס פליסען ארויס פון דער פעראָרדנונג פון 15 אפריל 1935 און 31 מערץ 1936 זענען צוזאמענ־געצויגען אין א סיסטעם, וואס איהר הויפטכאראק־טעריסטיק איז א שטענדיגע קאנטראלע איבערן שטיידער־צאהלער אין שייכות מיט זיין רעגולירען די לויפענדע שטייערן.

די הנחה זעהט פאר דאס צעלעגען די שטייערן אויף דריי יאהר. עס איז פערשטענדליך, אז אין משך פון אזא לאנגעזייט קענען די שטייער־צאהלער ענדערן זייער אדרעס און די קאמפעטענץ פון איין שטייער־אמט געהט איבער צו דער קאמפעטענץ פון א צווייטען שטייער־אמט. צוליב דעם, וואס די פער־ארדנונג זעהט דאס אנווענדען די הנחות פאר יעדען שטייער־אמט בעזונדער, וואלט דעריבער דער שטייער־צאהלער, מיט'ן ענדערן די אדרעס אויך גע־קענט פערלירען דאס רעכט צו גניסען פון די הנחות.

בכדי אויסצומיידען פון אזעלכע פאלען האט דאס מיניסטעריום ארויסגעגעבען פאלגענדע פער־ארדנונגען:

„אויב א שטייער־צאהלער ענדערט זיין וואוינ־ארט אדער דאס ארט, אין וועלכען עס געפינט זיך די אונטערנעהמונג פערלירט ער נישט דאס רעכט צו גניסען פון די הנחות אויך אין נייעם שטייער־אמט ערפילט ער אלע בעדינגונגען, פון וועלכע עס איז אפהענגיג דאס רעכט צו הנחות ד. ה. אויב ער צאהלט די לויפענדע שטייערן.

וועגען ענדערן פון וואוין־ארט איז דער שטייער צאהלער מחויב צו מעלדען דעם שטייער־אמט, אין וועלכער ער האט פריהער בעקומען דאס רעכט צו די הנחות.

אקופאציע־שטרייקען

(א) אין פעלכאטאוו איז אויסגעבראכען א שטרייק אין דער „בעלכאטאווער מאנופאקטור", און פון די 200 ארבייטער, אקופירען 120 די מויערן פון דער פאבריק. די סיבה פונם שטרייק איז, וואס די ארבייטער פאדערן צו בעזייטיגען פון דער ארבייט, דעם שטרייק־ברעכער מעדאר קראוטשינסקי, וועלכער האט אליין געארבייט דעם 1 מאי און צוגערעדט אנדערע נישט וואקצולעגען די ארבייט.

דער ארבייטס־אינספעקטאר האט בעשטימט א קאנפערענץ וועגען דעם ענין.

* * *

(א) אלע אונטערהאנדלונגען וועגען ליקווידירען דעם שטרייק אין דער פירמע „נאפענד" (נאפיור־קאוסקיעגא 12) האבען לעת עתה נישט געגעבען קיין רעזולטאט, און זיי זענען דעריבער איבערגע־ריסען געווארען. די ארבייטער אין א צאהל פון 120 פערנעהמען די מויערן פון דער פאבריק.

* * *

(א) נעכטען איז אויסגעבראכען אן'אקופאציע־שטרייק אין דער גלאז־הוטע „נעהא" (נאווא 22). די ארבייטער פאדערן 30 פראצענט הוספה און די פירמע איז מסכים צו געבען בלויז 10.

אנ'ערך 200 ארבייטער אקופירען די פאבריקס־מויערן.

* * *

(א) אנ'אקופאציע־שטרייק איז אויך אויס־געבראכען אין דער ציגעלניע „הובא" (האגי, הינ־טער לאדז). 60 ארבייטער פערנעהמען די מויערן פון דער פאבריק. זיי פאדערן: נארמירען די פריי־זען, לויט'ן קאלעקטיוון אפמאך און אנערקענען די אינסטיטוציע פון ארבייטער־דעלעגאטען.

* * *

(א) די נעכטיגע קאנפערענץ וועגען ליקווידירען דעם שטרייק אין דוד גוראלסקי'ס אפרעטור (פעט־ריקאווער 214) האט נישט געגעבען קיין רעזולטאט. די 250 ארבייטער אקופירען ווייטער די פאב־ריק.

—*×*—

צוזאמענפאהר פון יונג־דארף־פערבאנד

(א) היינט קומט פאר אין לאדז א קריין־צו־זאמענפאהר פון יונג־דארף־פערבאנד. צום צוזאמענ־פאהר קומען דעלעגאטען פון דער גאנצער לאדזער וואיעוואדזטווע.

די בעראטונגען — פראפעסיאנעלע און אר־גאניזאציאנעלע — וועלען זיך אנהויבען 12 א זיי־גער אין דער אנוועזענהייט פון וואיעוואדע ה' האוקע־נאוואק און שטאט־פרעזידענט גלאזעק — אין לאקאל פון שטאט־ראט, אויף פאמארסקא־גאס.

Doktór Z.

Henrykowski

ספעציעל־ארצט פאר מענער - שוועכע וועגערישע און הויט־קראנקהייטען

טראוגוטא 9 טעל. 262-98

נעמט אן פון 8—11 און פון 6—9 אוונט.
זונטאג פון 9 פריה ביז 12.30 בייטאג

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע פרייזן

מאי
זון־אויפגאנג 4.05
זון־אונטערגאנג 7.20

...טאג, 10 ...יח ...תרצו

...קיין ארץ־ישראל
...ליגע רייזעס. גוטע בעדינגונג־ ... פינקטליכע בעהאנדלונג.
...קיין וויען 28 מאי פון 75 זל.
...7 ימים אויף „קאשטשושקא"
12/6 פון 400 זל.

...לענדישע הנחה־פעסער קיין עסטרייך, ...טשעכאסלאוואקיי און יוגאסלאוויען. ...רעספעקטאפטס פון „אינטוריסט" ...אויספלוגען קיין רוסלאנד.
...אינפארמאציעס ערטיילט
דאס יודישע רייזע־ביורא
Union Lloyd
PIOTRKOWSKA 42,
telefon 107-87.

...פאבאר 1915

...מאנטאג דעם 11 ה. ח.
...די קאמיסיע נומער 1 פון דריטען קאמי־... מיט די אותיות פון
(פון Kr, ביז'ן סוף) I, J, K
...די קאמיסיע נומער 2 פון 4 קאמיסאר־... די אותיות:
K, L, Ł
...12 ד. ח. וועלען די קאמיסיעס נישט אמ־...

...גערונגען איז דער פאליציי

... דער ביז־איצטיגער ליטער פון 7־טען ...קאמיסאר טשעשלאק האט פערלאזט ...

...זיין אמט איז בעשטימט געווארען דער ... וולאדיסלאוו זשיעמבא, וועלכער אמטירט ...

...אינפארמאציעס וועגען געווינ־...סטן אויף דער לאטעריע

... ווי מ'אינפארמירט אונז, איז איינגעריכ־... געווארען א פריוואטע קארטאטעקע פון די ...־לאסען. די דאזיגע קארטאטעקע זאל פער־... ווערען אין אנ'אינפארמאציע־ביורא, ... פאר א קליינעם אפצאהל געבען גע־... אינפארמאציעס וועגען די געווינסטן.

...פאר פעלשען וועקסלען

... פאר פעלשען וועקסלען און לאזען זיי ... איז נעכטען דורכ'ן קרייז־געריכט פער־... געווארען אויף א יאהר טורמע דער איינהא־... א בוי־אונטערנעהמונג, יוזעף דעפטשינסקי.

קלאנג־קינא־טעאטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26.
היינט און פאלגענדע טעג!
...קטיגער דאפעלטער שלאגער־פראגראם
— I —
הערליכער מעלאדישער פילם
די
גאלד־זוכערינס
אין די הויפט־ראלען:
WARREN WILLIAM
R. KEELER, G. ROGGERS
— II —
גרויסע דראמע פון דער העכסטער שפאנונג
א. נ.
„לעצטער סיגנאל"
אין די הויפט־ראלען:
R. Barthelmess. Ch. Eylers.
פערקלענערטע פרייזען!
...אנהויב 4 נאכם. שבת און זונטאג 12 בייטאג.

זאַל פילהאַרמאָניע
טעל. 213-84.

היינט, זונטאָג, 12 בייטאָג
ווערט פאָרקומען אַ גרויסע
וואַרשעווער
מאָדע-רעוויע

פּעסטיוואַל פון דער פריהלינגס און זומער-מאָדע מיט אַנטייל פון פירמען, וואָס דיקטירן די מאָדעס, ווי: ...ussin Cattley, A. Apfelbaum i S-ká, Maison Mariette,
A. Zaremba, In. Rapid, Paris, „Luminex“, A. Ogórek, C. Salome, Paris, H. Herschsohn, „Wan Lo“, Kaucz i Eitiminowicz
ווי אויך אַ גאַנצע רייה אַנד. וואַרש. און לאָדזער פירמעס. קאָנפעראַנסיער: רעזש. Witold Zdzitowiecki די קליינע צאָהל איבערגעבליבענע בילעטן פערקויפט די קאַסע פון פילהאַרמאָניע

וואַרשאַוער דריי פּרויען
און אליין זיך פערברענט אויף א בוידעם
מוראַ׳דיגע טראַגעדיע אין פּאַביאַניץ

(א) נעכטען האָט זיך אין פּאַביאַניץ אָפּגע־שפּילט אַ מוראַ׳דיגע טראַגעדיע, דער „העלד“ פון וועלכער עס איז געווען דער 25־יאָהריגער פעליקס ראָזענטרעטער, אַן־אַרבייטער פון קרושע און ענ־דערס פאַבריק.

ראָזענטרעטער האָט זיך געליבט אין דער 25־יאָהריגער עלאַ מאַריק, אַ טאָכטער פון אַן־אַרבייטער (אויף מאַניושקי 106).

די עלטערן דעם מיידעלס זענען אָבער געווען געגען דעם שידוך, ווייל זיי האָבען געהאַלטען, אַז ראָזענטרעטער איז אַ קראַנקער מענש, און אַז זייער טאָכטער וועט ביי איהם האָבען אַ שווער לעבען.

לעצטענס, בעת ראָזענטרעטער איז ווידער גע־לעגען אין שפּיטאָל, האָט ער זיך דערוואוסט, אַז „זיין“ עלאַ איז פערקנס׳ט פאַר אַן־אַנדערן, און ער האָט דעריבער בעשלאָסען זיך נוקם צו זיין אין איהר און איהר משפּחה.

יכך הווה — ער איז אַרויס פון שפּיטאָל, זיך בעוואָפענט אַזש מיט 3 רעוואָלווערן פון גרויסען קאַליבער, און איז נעכטען אינדערפריה אַוועק צו די מאַריק׳עס אין שטוב.

דער אַלטער איז שוין שוין געווען אין פּאַב־ריק ביי דער אַרבייט.

געעפענט האָט איהם די מוטער עלאַ׳ס, די 52־יאָהריגע וואַנדאַ מאַריק, — האָט ער אויף איהר עטליכע מאָל אויסגעשאָסען, טרעפענדיג איהר אין קאָפּ און ברוסט. דערנאָך איז ער אַריינגעלאָפען אין׳ם שכנ׳ישען צימער און דערשאָסען אויף טויט זיין נישט-דערגאַנגענע כלה, עלאַ און איהר 14־יאָהריגע שוועסטער גערטרודאַ.

באַלד דערנאָך איז דער דריי־גאָרענדיגער מער־דער אַרויסגעלאָפען פון שטוב, און נאָכגעיאָגט פון שכנים, איז ער שנעל אַריין אין אַ קליין הייזעל אויף דער פּאָלנע-גאַס 22, אַרויסגעיאָגט פון דאָרט באַלעבאַטים, די ראַטייטשיק׳ס, און זיך אליין פער־קליבען אויפ׳ן בוידעם.

עס איז אָנגעקומען פּאָליציי, וועלכע איז דורך איהם בעגעגענט געוואָרען דורך אַ האָגעל פון קוילען...

פּאָליציי האָט דאַן אַרומגערינגלט דאָס הויז, און אַז דער מערדער האָט דערזעהן, אַז ענטלויפען וועט ער שוין בשום אופן נישט קענען, האָט ער אונטערגעצונדען דעם בוידעם, אויף וועלכען ער האָט זיך בעהאַלטען.

די אָנגעקומענע פייערלעשער האָבען נישט בעוויזען אָפּצוראַטעווען אינגאַנצען דאָס הויז: דער דאַך מיט׳ן בוידעם איז פערברענט געוואָרען, און אויך פון ראָזענטרעטער׳ן, דעם מערדער, איז גע־בליבען אַ שטיק קויהל...

גאַנץ פּאַביאַניץ איז אונטער׳ן שווער׳ן איינ־דרוק פון דער טראַגעדיע.

טעאַטער
„ראָזמאַיטאָשטשי“
ציגעל-גאַס 27 — טעל. 112-25.
דיר. דוד צעלמייסטער.

נאָר אַ קורצע צייט!
פאַר׳ן אָפּפאָרן קיין ליטע און לעטלאַנד
געצײלטע גאַסטשפּילן פון
„אַראַראַט“
קינסטל. אָנפ. : מ. בראָדערזאָן

היינט, זונטאָג, 4 נאָכמ. (פּאָפּולערע פּרייזן) און 9 אָוונט
גרויסער רעווי־ספּעקטאַקל א. נ.
„אַ וועלט מיט נסים“
מיט דער סענסאַציאָנעלער פּאַראָדיע פון „יאשע קאַלב“.
מאָנטאַזש און רעזשי: ש. דזשיגאַן און י. שומאַכער.
—— דער אַנסאַמבל (לויט א״ב.): ——
חנה גראָסבערג, מאַלווינאַ ראַפּעל, שיינע מרים, מ. אַפּענהיים, וולאַר.
נאַדיס, ש. דזשיגאַן, סאַם היאַר. מ. פולאַווער און י. שומאַכער.
דיריגענט: דוד בייגעלמאַן. —::— אַזאַ אויסשטאַטונג האָט נאָך לאָדזש נישט געזעהן!
בילעטן צו בעקומען ביי דער קאַסע פון טעאַטער.

צום 5־טען מאָל אָפּגעלעגט
„דער פּראָצעס פון בעליידיגטער צניעות און מענשליכקייט“

(—) נעכטען איז אין קרייז־געריכט צום 5 מאָל אָפּגעלייגט געוואָרען דער פּראָצעס געגען פּער־אַנטוואָרטלי׳ רעדאַקטאָר פון דער „לודזקיע האָס לאָ פּושעדוויבאָרטשע“, וואַצלאַוו קאַלושינסקי, וועל־כער איז אָנגעקלאָגט געוואָרען דורך דעם טרויעריג־בעריהמטען ענדעקישען „פּיהרער“. אַדוו. קאָזשי־מיעזש קאָוואַלסקי דערפאַר, וואָס אין דער אָנגע־רופענער צייטונג פון 17 מאַי 1934 איז געווען אָפּ־געדרוקט אַ קאַריקאַטור פון קאָוואַלסקי, אין גע־שטאַלט פון אַן־אייזעל אין אַן־אַדוואָקאַטען־טאָגע, אויסער דעם איז אין אַן אַרטיקעל וועגען איהם געווען געשריבען, אַז ער, קאָוואַלסקי, האָט זיך צו־געאייגענט דעפּאָנירטע געלד־סומעס, אַז ער איז אַ פערשווענדער, אַז ער האָט געוואָלט אַ גע־נעהמען די מאַכט אין לאָדזער שטאָט־ראַט מיט דער הילף פון שטעקענס אין וואָלד־טאַטען, און אַז אַלס ריכטער האָט ער אַ־ויסגעגעבען טענדענציעזע אורטיילען, און אַז ער שטאַמט פון אַ יודישער פאַמיליע...

דער פּראָצעס איז צו דער אָפּגעלייגט געוואָרען. ווייל עס האָט זיך נישט צוגעשטעלט דער עדות — דער געוועזענער דעפּוטאַט וואַלטשינסקי.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל־גאַס 11, טעל. 238-02
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט-קראַנקה.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
נעמט אָן פון 8—11 בייטאָג און 4—9 אָוונט

Dr. med.
Sadokierski
כירורג פון ציהן און יאַסלעס
Piotrkowska 164 tel 114-20

מ׳טאָר נישט מיסבּרויכען מיט
הנחה־פּעסער
קאָמוניקאַט פון דער שטאַטישער סטאַראָסטווע

די לאָדזער שטאָט־סטאַראָסטווע האָט בעק... ידיעות, אַז די לעצטע צייט האָבען רייזענדע... טשעכאָסלאָוואַקיי און עסטרייך אויף הנחה־פּ... (טוריסטישע) אויסגענוצט די הנחה־פּעסער צו... רען אויך אין אַנדערע לענדער, הויפּטזעכליך... דייטשלאַנד, פון וואַנען זיי פּאָהרען דאַן צוריק... פּוילען אויף דעם זעלבען פּאַס.

די סטאַראָסטווע וואָרענט דערום, אַז די... וואָנען, וואָס וועלען מיט די פּעסער צוריק... וועלען בעשטראָפט ווערן לויט׳ן אַרט. 20 ... פאַר אַריינפיהרען די מאַכט אין א טעות. אַ ח... צוצאָהלען 320 זל. צו אַ נאָרמאַלען פּאַס.

די וואָס וועלען עובר זיין אויף די... פאַרשריפטען, וועלען מעהר קיין הנחה־פּאַס... בעקומען.

פאַר דער עראָפענונג פון ...
האַנדווערקער-אויסשטעלונג

קומענדיגען זונטאָג קומט פאָר אין סטאַ... פּאַרק די פייערליכע עראָפענונג פון דער האַנד... קער־אויסשטעלונג. די קיאָסקען און פּאַוויל... זענען שוין כמעט פערטיג. אַ קליינע צאָהל... וואָטע פּאַווילאָנען האַלט מען נאָך אין בוי... זיי וועלען פערענדיגט ווערען סוף וואָך.

די דירעקציע שטרענגט אָן אַלע בעמיה... אַז דער איינטריט צו דער אויסשטעלונג זאָל... צוגענגליך פאַר׳ן פּובליקום. דער פּרייז פון... לעטען וועט זיין 80 גר. פאַר גרופּען ... פּעריזאָן 50 גר. פאַר שילער און קינדער 25 ... לערן-יונגלעך מיט לעגיטימאַציעס פון דער ה... ווערקער-קאַמער און מיליטער-לייט — 25 גר.

גרעסערע געווינסען איז ל...

אין דער בעקאַנטער קאָלעקטור פון י. ז... יעטריקאָווער 28, זענען געפאַלען אין 3־טע... זונגס־טאָג, 4־טע קלאַס פון דער 35־טער ... לאָטעריע 10 טויזענד זל. אויף נומער 7593 ... טויזענד זל. אויף נומער 35384. די גליקליכע ... נער זענען 4 פּערזאָן: אַ הויז־וועכטער, אַ טיש... אַ בלעכער און אַ כאַלופניק.

פערלאָזטע קינדער

(א) אין דער אָפּטיילונג פאַר געזעלשאַפטל... שוץ (זאַוואַדזקאַ 11) זענען איבערגעלאָזט גע... 3 קינדער, וועלכע האָבען זיך אָנגעגעבען אַלס ... מאַן, סטעפאַניא און אירענאַ סטאַשיאַק.

מ׳האָט זיי איבערגעשיקט אין דערציהונגס... די עלטערן ווערען געזוכט דורך דער פּאָליציי.

געמאָלענער מאַרמאָר
פערקויף פון בוי־ אַרטיקלען און
שאַמאָט = ציגל
קאָנקורענץ־פּרייזען!
אל. 1־טער מאַי 24, טעל. ...28

ל. מלאַד
דאָן־דאָמינגאָ
ראָמאַן

75
נאָכדרוק אין א טאָג - צייטונג, אפילו טיילווייז — פערבאָטען.

— קאָן לוסענסיאַ!

האָט כואַנאַ אַרויסגעליינט איהר האַנט אויף זיין שטערן און פון שטערן האָט זי אַראָפּגעגליטשט די האַנט אויף דער נאָז, ווישענדיג דערביי זיינע אויגען צו זיי יענען פערמאַכט.

דער רעסטאָראַן - קאַבאַרעט, וואו זי איז מיט איהם נאָך דער פאָרשטעלונג געגאַנגען, איז געווען וואָס אַמאָל מעהר אָנגעפיהלטער מיט מענשען; עס זענען מעהרסטענס געקומען מיידלעך בעזונדער און מענער בעזונדער, אָבער מען האָט זיך תיכף בעקענט, זיך צונויפגעזעצט ביי טישלעך און אַרום איז שוין כמעט יעדע פּרוי געגאַנגען אין בעגלייטונג פון א מאַן.

כואַנאַ האָט זעהר הנאה געטון, וואָס זי איז נישט אליין, וואָס זי דאַרף נישט צוווינקען צו וועלכען קאַוואַליער און אויסהערען די טויזענטער מאָל געהער־טע קאָמפּלימענטען און זופּען דאָס שטאַרקע גע־טראַנק, וואָס איז סם פאַר איהרע לונגען.

זי האָט דאָניען געוואָלט פּעראינטערעסירען מיט דער טאַנצערין, וואָס האָט געטאַנצט נישט ווייט פון זייער טישעל. זי איז געווען אָנגעטאָן דורכזיכטיג אין אַ דינער גאַזע, און דער שטאַרקער רעפלעקטאָר, וואָס איז געפאַלען אויף איהר, האָט בולט אַרויסגעוויזען די גלידער פון לייב.

עטליכע עלטערע הערען זענען דערפון אזוי בעגייס־טערט געוואָרען, אַז זייערע הענט האָבען זיך שיער צעריסען פון די אַפּלאָדיסמענטען, זייערע קעפּ האָבען זיך אַראָפּגעבויגען און אויפגעהויבען גלייך מיט דער בעוועגונג פון אויפהויב פון איהר פיסעל....

דאָס מיידעל האָט נישט געוואָלט איהר אויסגע־וויינטען בחור אָפּלאָזען. אהיימגעהמען איהם צו זיך איז נאָך צו פריה געווען. דער יאַריד איז נאָך אין איהר „פּענסיאָן“ נישט איינגעשטילט, האָט זי גע־נומען א שפּאַציר אין אַן־אויטאָמאָביל ביז לעמאַ.

דער אויטאָמאָביל איז געפאָהרען לאַנגזאַם, זיך געגליטשט אויף די אויסגעוואַשענע אַספאַלטען אי־בער דער אָוונידע אַטלאַנטיקאַ. פון איין זייט האָ־בען זיך פעריבערגעשיפט פּאַלאַצען אייגעטונקט אין די שאָטענס פון ביימער. די גרינע טעראַסען זע־נען געווען איינגעדרעקט אין עפּעס א טונקעלען דעק. די מאַטע פּאָנאַרען האָבען אַריינגעקוקט מיט א בלוי־ליכען אָפּשיין אין אויטאָמאָביל און איבער דער נאָנצער לענג פון זייער פאָהרען האָט דער ים גע־רוישט מיט ווייסען שוים און זיך געריסען אַריבער־צושפּרייזען דעם צעמענטענעם צוים, וואָס האָט זיך געצויגען ווי א באַריער פון א לאַנגען, לאַנגען גאַ־ניק.

ערשט פאַרטאָג איז זי מיט איהם צוגעקומען צו איהר „הויז“.. דאָס געסעל האָט געהאַט אַן אויס־געהען ווי א טישטעך נאָך אַן עסען, די מעהרסטע יאַפּאַנישע לאָמפּען — אויסגעלאָשען און די פענס־טער — פערהאַקט.

ער איז געזעסען אויף א שטוהל, לעבען א קליין טישעלע און געוואַרט, נישט ווייסענדיג אויף וואָס. כואַנאַ איז אַרויסגעקומען פון אונטער א שפּאַניש ווענטעל. אָנגעטאָן אין לופטיגע קליידער און צע־לאָזען די האָר. איהר פּנים האָט ער נישט געזעהען, ווייל טונקעל האָט זיך געברענט דער שיין אין פּיאַ־לעטענעם לאָמפּ. זי האָט אויסגעזעהען עפּעס פאַנ־טאַסטיש אין זיינע אויגען, עפּעס פרעמד און גע־היימניספול. און ווען ער האָט געזעהען ווי זי לאָזט זיך אַראָפּ אויף די קניע, לייגט צונויף די הענט, שפּאַרט זיי אָן אויפן בעט און דאָס פּנים הויבט זיך אויף צו דער „מאַטקע באָסקע“, וואָס איז געהאַנגען איבער איהר בעט, אויף דער וואַנט, האָט ער זיך דערפיהלט אומהיימליך און געקלעמט.

קאַפּיטעל צוויי

די ערשטע, וואָס האָט זיך דערוואוסט, אַז דאָ־מינגאָ איז א „קיגעלע“, איז געווען מאַניעלע, די „ענגלישע מלכה“.

די דאָזיגע פרוי איז נישט געווען קיין באַלער באָסטע פון „צימערען“, נישט געווען קיין מאַראַם פון א „פּענסיאָן“ און אפילו זיך נישט געמישט אין דעם „מסחר“ פון די מענשען, מיט וועמען זי האָט געהאַט צוטון.

זי איז געווען א שטיק צייט קעפּסוויב פאַר א יוד־אַמעריקאַנער אַמבאַסאַדאָר אין ריאָ־דעזשאַנ־ייראָ.

אָבער דאָס איז שוין געווען לאַנג, צוריק מיט יאָהרען: זי אליין, מאַניעלע, איז געווען פון די ערשטע „פּאַלאַקאַס“, וואָס זענען געגאַנגען „וואָוינען“ מיט רייכע בראַזיליאַנער, מיט דיפּלאָמאַטען און הויכע בעאַמטע. עס איז דעמאָלט געווען אַזאַ מאָדע און עס איז בעטראַכט געוואָרען פון מענער פאַר עפּעס א ריטערליכקייט.

מאַניעלע איז געקומען קיין ריאָ דורך עפּעס א סודות׳פולען וועג. זי מיט נאָך עטליכע מיידלעך פון איהר שטעטעל זענען מיט אַמאָל פערשוואונדען, שפּעטער האָט מען דערציילט, אַז עפּעס אומבעקאַנטע פּאַרשוינען זענען געקומען צו פאָהרען, אויפגענומען די מיידלעך, מיט ווייזוועק און פערקויפט צו ... נער און שוואַרצע פּירשטען....

וואו יענע מיידלעך זענען אַהינגעקומען, ... מאַניעלע נישט צו דערציילען. ווייל אויפן וועג ... מען זיי פונאַנדערגעטיילט. שפּעטער האָט זי ... געפונען, אַז יענע זענען „געגאַנגען“ קיין אַר... אין דער צייט, וואָס איהר האָט מען געשיקט ... בראַזיליע.

זי אליין דערציילט די געשיכטע פשוט און ... קונציג:

„...אַז איך בין געווען א שטיקעל צייט ... „הויז“, איז „ער“ איינמאָל געקומען, מיך ... און זיך איינגעליבט אין מיר, אַז ער האָט די... נען נישט געקענט אָפּרייסען.

„בין איך געגאַנגען מיט איהם. ער האָט ... בעהאַנדעלט ווי א קייזערינע. איך האָב איהם ... וואַכט אויסגעליידיגט זיינע קעשענעס, און נאָך ... איהם אויסגעליידיגט די נשמה. ער איז געשט... און איך בין געבליבען ווי א ווייסע אלמנה ... א שיין פּנים׳ל, אָהן אַנראָשען ביי דער נשמה...

„וואָרום דאָס, וואָס איך האָב נישט אויסגע... דינט זיינע קעשענעס, דאָס האָב איך נישט ... ער (זאָל זיך מיהען) איז געווען אַן׳אָפּגעקומ... מאַנגאַט: תמיד געזעסען איבער ביכער, אָדער ... לייענט, אָדער געשריבען און דאָס ערגסטע ... ווען; ער האָט נאָך געוואָלט איך זאָל אויסהערן ... וואָס ער האָט געשריבען. און די אָוונטען ... ער מיך פשוט פערנודיען.

„און אייפערזיכטיג איז דאָס געווען, געברענ... אַן׳אויווען. כאָטש ליג א גאַנצען טאָג, שווייג ... הער ווי ער סקריפּעט מיט דער פעדער אויף די... געלעך פּאַפּיר.

(פאָרטזעצונג קומט)

פערשטאָפּונג און זײַנע פאָלגען
ווי דאָס שלאָגען פון בלוט און קאָפּ ווייטיק, מיגרענע א. ז. וו. ווי פערשווינדען שנעל נאָכ'ן בענוצען די געחזקטע

פּיגולקעס קאָווענאַ
(CAUVIN'A)

די דאָזיגע פּיגולקעס רייניגען דורכרייניגענדיג און פערלײַכטערן די אָרגאַן-פונקציאָנירונגען.
פרייז פון א שאַכטעלע, וואָס ענטהאַלט 30 פּיגולקעס קאָסט 2.50 זל.
מיר בעטען צו געדענקען די אויסערקזאַמקייט אויף אָריגינעלע פּאַקונג מיט דער אויפשריפט
„CAUVIN—PARIS“
צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען.

גרויסע פאָלקס-פערזאַמלונג
געווידמעט די לעצטע געשעהע-נישען אין ארץ-ישראל

קומענדיגען מיטוואָך, דעם 13 ד.ח. קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע-זאַל א גרויסע פאָלקס-פערזאַמלונג געווידמעט די לעצטע געשעהענישען אין א"י. אין דער פערזאַמלונג וועלען זיך בעטייליגען דער דעלעגירטער פון הויפּט-דירעקטאָריום פון קרן-קימת אין ירושלים, פּראָפ. ד"ר מ. לאַזאַרסאָן, ד"ר א. ראָזענבלאַט, ש. בערענהאָלץ, ד"ר א. טאַרסאַקאָוער א. אַ.

צום דאווענען פון בודאפּעשטער אָבערקאַנטאָר משה פּרייס
אין פילהארמאניע זאַל

שבת דעם 16־טען ד.ח. וועט דאַווענען אין זאַל פילהאַרמאָניע דער בעקאַנטער אויבערקאַנטאָר משה פּרייס, וועלכער וועט אויספיהרען די שענסטע קאָמפּאָזיציעס און רעליגיעזע נגינה מיט'ן אנטייל פון גוט-אײַנשטודירטען כאָר.

ראַדיאָ - ווינקעל

ראַדיאָ-רעפּאָרטאַזשען צו דער יאָהר-צײַט פון מאַרשאַל פּילסודסקי

אַ גרויס אָרט פערנעהמען די שטימונגספולע רעפּאָרטאַזשען, וואָס דער פּוילישער ראַדיאָ גיט דעם 11 און 12 מאַי צו דער יאָהרצײַט פון מאַרשאַל פּילסודסקי.

מאָנטאָג, דעם 11 מאַי וועלען זײַן דרײַ רעפּאָרטאַזשען פון ווילנאָ: 1) האַלב 9 אָוועגד — אַ רעפּאָרטאַזש פון דער ווילנער אויסשטעלונג א. נ. „מאַרשאַל פּילסודסקי און ווילנאָ“. 2) 10 מינוט שפּעטער וועט מען הערען דאָס קלינגען די גלאָקען אין דער קירך פון דער הייליגער טערעזאַ, 3) 8,45 — טראַנסמיסיע פון מיליטערישען אַפּעל פון פּלאַץ לוקישקי אין ווילנאָ.

דינסטאָג, דעם 12 מאַי, 7,45 אינדערפריה, וועט געגעבען ווערען אַ טרויער-טראַנסמיסיע פון ווילנאָ. אָנהויבען וועט זי זיך מיט אַ גאָטעס-דינסט אין קירך. פון דאָרט וועט דער צוג אַרויס צום בית עלמין אויף ראָססאַ. דאָרט אהין וועט מען דאָס איבערפיהרען אין אַ מאַוזאָלעאום אַריין דאָס האַרץ פון ערשטען פּוילישען מאַרשאַל יוזעף פּילסודסקי און דאָס געביין פון דער מוטער זײַנער.

אויפ'ן גאַנצען וועג, וואו דער צוג וועט נאָר דורכגעהן, האָט דער פּוילישער ראַדיאָ אײַנגעשטעלט מיקראָפאָנען, בײַ וועלכע עס וועלען אַרבייטען ספּעציעלע רעפּאָרטערען. דער דאָזיגער רעפּאָרטאַזש, וועלכער וועט דויערען עטליכע שעה דורכאַנאַנד, וועט דאָס דערצעהלען די ראַדיאָ-הערער וועגען דער שטימונג אין ווילנאָ במשך דעם דאָזיגען טאָג.

אַ זייגער 5.55 נאָכמיטאָג וועלען אַלע סטאַנציעס פון פּוילישען ראַדיאָ געבען קורצע אינפאָרמאַציע-רעפּאָרטאַזשען פון די לאָקאַלע טרויער-פײַערליכקייטען. פערשטעהט זיך, אַז דער רעפּאָרטאַזש פון דער קראָקאָווער סטאַנציע וועט אויסקומען בעזונדערס וויכטיג, וואָרום דאָרט וועט מען דאָך אָפּגעבען כבוד דעם אָרון פון מאַרשאַל אין דער קעניגליכער קריפּטע אויפ'ן וואַוועל.

אויסער די דערמאָהנטע טראַנסמיסיעס, וועלען דעם 11.5 אַ זייגער 11,20 אָוועגד און דעם 12.5 אַ זייגער 11.05 אָוועגד זײַן אויך רעפּאָרטאַזשען פון די טרויער-פײַערליכקייטען אין פּראָווינץ.

ראַדיאָ - פּראָגראַם

זונטאָג, דעם 10-טען מאַי

9 צייט-סיגנאַל, 9.15 מוזיק, 9.40 ידיעות, 10.55 מוזיק (פּליטען), 11.25 מוזיק. אודיציע, 11.57 צייט-סיגנאַל, 12.03 רעפּאָרטאַזש, 12.15 מוזיק. פריהמאָרגען, 2 רעקלאַמע - קאָנצערט, 2.20 „קאָנצערט זשיטשען“, 3.20 מוזיק, 3.45 רייזע-פּעליעטאָן, 4 טענץ, 4.15 מעלאָדיעס פון אָפּערעטקעס און קלאַנג-פילמען, 4.55 אודיציע, 6 קאָנצערט, 8 קאָנצערט פון טשעשין, 8.45 פון מאַרשאַל יוזעף פּילסודסקי'ס שריפטען, 8.50 אָוונד-ידיעות, 9 „אויף די פריהליכע לעמבערגער כוואַליעס“ 9.30 פעליעטאָן, 9.45 ידיעות, 10 פון אינטערנאַציאָנאַלען שוועל-אַטלעטישען מעטש וואַרשאַ — קרולעוויעץ, 10.15 קאָנצערט, 11 ידיעות און קאָמוניקאַטען, 11.05 טאַנץ-מוזיק.

Dr. med. Trepman
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים א. הויט-קראַנקהייט.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע.
זאַוואַדזקאַ 6, טעל. 12-234
נעמט אָן פון 8—11 פרימ. און פון 6—9 אָוונט

ר' משה צבי איגור ז"ל
(צו זײַן זיינטיגער ערשטער יאָהרצײַט)

ס'איז שוין אַוועק אַ יאָהר זייט דעם טויט פון איינעם פון די אמת'ע משכילים פו'ם אַלטען בית המדרש, דעם חשוב'ן ר' משה צבי ב"ר אליעזר ז"ל איגור, אנ'אור-איייניקעל פונ'ם וועלט-בערימטען צדיק-הדור און גאון-עולם ר' עקיבא איגער זצ"ל, ראש-ישיבה אין פּויזען. אויף דעם נפטר קען מען באמת זאָגען, אַז ער איז געווען אַ „צנא מלא ספרא“, אַ סך געלערנט תורה און השכלה, געשריבען שעהנע שירים אין דער העברעאישער און אין דער יודישער שפּראַך, וועלכע געבען עפּ"י רוב געווען „ראוי לדפוס“, ער איז אָבער תמיד געווען אַ „נסתר“ ער האָט פיינט געהאַט דעם פּרסום, ער האָט נאָר געשריבען זיי מ'זאָגט, פאַר זיך אַליין. ערשט אין די לעצטע טעג פון זײַן לעבען, איידער ר'איז שווער קראַנק געוואָרען, האָט ער זיך מישב געווען, צוזאַמענגעקליבען עטליכע שירים, העברעאישע און יודישע, זיי אָפּגעדרוקט אין אַ ספר'ל מיט'ן נאָמען „לבן-לבת“, ר'האָט אָבער בלויז געדרוקט אַ קליינע צאָהל עקזעמפּלאַרען פאַר דער פאַמיליע און גוטע פריינד.

כדי צו געבען דעם לעזער אַ השגה פו'ם מהות פון דעם חשובן נפטר, וועלכער איז נישט געווען בלויז אַ למדן און אַ משכיל, וואָס שרייבט שעהנע שירים, נאָר אויך איינער פון די גרעסטע פאַבריקאַנטען אין זגערזש — טו איך דאָ איבערזעצען די הקדמה, וואָס ער האָט געשריבען אין דער העברעאישער שפּראַך צום דאָזיגען ספר זײַנעם, עס (א'יז) אַזאַ השתפכות הנפש פונ'ם מחבר.

ער שרייבט:

„צו מיינע קינדער!/

ס'איז מיר קיינמאָל נישט אײַנגעפאַלען צו דרוקען אין אַ ספר מיינע אייגענע שאַפונגען און געדאַנקען, וואָס כ'האָב מיר נאָטירט אין פערשיידענע צייטען. און איהר ווייסט דאָך, אַז כ'בין געווען מיין גאַנץ לעבען פערהאָרעוועט אין מיינע געשעפטען און פאַבריקאַציע. און הגם כ'האָב נישט וועניג געשריבען, כ'האָב אָבער נישט געהאַט קיין צייט צו זיי, כ'האָב נישט געזאַמעלט, נישט געהיטען און אַ סך פון זיי זענען פערלוירען געגאַנגען.

אויף דער עלטער, בעת כ'האָב מיר געמאַכט אַ קורצען בילאַנס פון מיין לעבען, האָב איך געזעהן, דאָס מיין גאַנצע האַרעוואַניע איז אַוועק מיט'ן ווינט; דער וועלט-קריג האָט פערניכטעט מיין גאַנצע אַרבייט און מיין פערמעגען. איין טרייסט איז מיר געבליבען, דאָס כ'האָב אויך געלערנט מיט דער הילף פון לעהרער די העברעאישע שפּראַך און די יודישע געשיכטע. איך האָב בעשלאָסען צוזאַמענצונעהמען די איבערגעבליבענע שירים בײַ מיר און זיי אָפּדרוקען, און אַז אײַערע קינדער וועלען בײַ אייך פרעגען וואָס איז דאָס פאַר אַ ספר? זאָלט איהר זיי ענטפערן, אַז דאָס איז אַ קליינע זאַמלונג שירים וואָס אײַער זיידע האָט געשריבען אין פערשידענע פעריאָדען פון זײַן לעבען, און כדי זיי זאָלען פערשטעהען מיינע געדאַנקען, לערנט זיי העברעאיש און דאָס איינע וועט זײַן דער שכר פון מיין מיה און מאַטערניש מיין גאַנץ לעבען...

אבנר שטיין

טעאַטער „פילהאַרמאָניע“ נאַרוטאָוויטשאַ 20
וואַרשאַווער סקאַלאַ-טעאַטער
לעצטע געזעגענונגס-פאָרשטעלונג!
היינט, זונטאָג, דעם 10-טען מאַי (ל"ג בעומר) 9 אָוונד קומט פאָר
— לטובת דעם — הילפס-פעראיין „תומכי אורחים“
אַ גראַנדיעזע טעאַטער-פאָרשט. ס'וועט געשפּילט ווערען די שלאַגער-פּיעסע
דער קאַבאַרעט-זינגער
מיט'ן אנטייל פון די בעליבטע אַרטיסטען
וויערא קאַניעווסקאַ, פּאַול ברייטמאַן
אין 3 אַקטען מיט פּראָלאָג.
נאָך דער פאָרשטעלונג אַ גראַנדיעזער דיווערטיסמענט
מיט'ן אנטייל פון גאַנצען אַנסאַמבל.
בילעטען צו בעקומען אַ גאַנצען טאָג בײַ דער קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

פעקלעך געניצטע מלבושים פאַר אָרימע קרובים

דאָס פינאַנץ - מיניסטעריום האָט פערעפענטליכט אַ פעראָרדנונג, וואָס נאָרמירט די צאָל־אָפּצאָהלען פון פעקלעך געניצטע חפצים, וועלכע ווערען אַרגעשיקט פון אויסלאַנד צו היגע אָרימע קרובים.

לויט דער דערמאָהנטער פעראָרדנונג קאָנען בעפרייט ווערען פון בעטרעפענדען אָפּצאָהל, נאָר אַזעלכע דערהאַלטער פון פעקלעך, וועלכע זענען אַזוי פעראָרימט, אַז זיי זענען זיך נישט ביכולת פאַר אייגען געלד אײַנצוקויפען די נויטיגע חפצים.

די הנחה איז חל:

אויף מלבושים, וואָלענע, האַלב-וואָלענע, ביימוועלנע, קינסטליך-זיידענע (אָהן פוטער).

אויף וועש (פערזענליכע, טיש און בעטוועש)

אויף שיך (נישט לוקסוסאָווע) פון לעדער, גומע און פילץ.

די בעפרייאונג פון צאָל ערטיילען די צאָל־אַמטען. בכדי צו בעקומען אַזאַ הנחה מוז ווערען פאָרגעשטעלט:

1) אַ רשימה פון די חפצים, וועלכע ווערען איבערגעשיקט. די רשימה מוז צוזאַמענגעשטעלט ווערען דער נדבן. ס'האָרף אויך אָנגעגעבען ווערען די אַדרעס פון אָפּנעהמער, אַז די חפצים זענען איבערגעטראָגענע, אַז זיי ווערען איבערגעשיקט אלס מתנה. די ראשי מה מוז ווערען וויזירט דורכן אָרטיגען פּוילישען קאָנסולאַט.

2) אַנ'אָרימקייטס - צייגניש: די צאָל־אַמט מעג דעם פּעטענט נישט אָנערקענען די הנחה, אויב זי אָנערקענט, אַז ער דאַרף נישט די מתנה אָדער, אַז ער בעצאָהלט פאַרן צוגעשיקטען מלבושים-פּעקעל.

ס'מאָר נישט אין משך פון 2 יאָהר פערקויפען אָדער אָוועקשענקען אַנ'אַנדערען די בעקומענע מלבושים אויף סמך פון בעפרייטען צאָל. אַנ'אויסנאַהם קאָן געמאַכט ווערען בלויז פאַרן בני-בית.

אויב אין אַ צוגעשיקט פעקעל געפונען זיך אויך חפצים, וועלכע דאַרפען נישט בעפרייט ווערען פון פרייט ווערען צאָל, ווערען די חפצים, וועלכע אונטערליגען יאָ דער צאָל - בעפרייאונג אַרויסגעגעבען ווערען און פון דער רעשט ווערט געפאָדערט אַ צאָל אָדער צוריקגעשיקט.

אַלענפאַלס מעהר, ווי 1 מאָל אין יאָהר קאָן אַ פעקעל מיט אַזעלכע געניצטע חפצים נישט בעפרייט ווערען פון צאָל.

אַ חזיר געפרעסען.
אַ איבער די בערד איז נישט געראָטען...

נעכטען האָט דאָס לאָדזשער קרייז-געריכט, נאָך אַ 4-טאָגיגער פערהאַנדלונג אַרויסגעטראָגען דעם אורטייל אין דער גרויסער פוטער-שמוגעל אַפערע.

דאָס פוטער-וואַרג איז געשמוגעלט געוואָרען פון דײַטשלאַנד קיין פּוילען.

עס זענען פערמשפּט געוואָרען די דאַנציגער בירגער אַדאָלף פינגערהוט, אַברהם קאַנטראָוויטש און משה טיבערג — יעדער צו 48 טויזענד זל. געלדשטראַף אָדער 246 טעג אַרעסט.

קלמן ראַפּאָרט פון לאָדז — אויף 17.211 זל. שטראַף אָדער 86 טעג אַרעסט.

אויסערדעם זענען אַלע פיר פערמשפּט געוואָרען צו דרײַ חדשים אומבעדינגטען אַרעסט.

דאָס געריכט האָט אויך קאָנפיסקירט די געשמוגעלטע פּראָדוקטען אין ווערט פון 40.000 זל. און 5000 זל. קויציע, וועלכע ס'האָט אײַנגעלעגט קאָנטראָוויטש, און וועלכער האָט זיך אין געריכט נישט געשטעלט. אויסערדעם זענען די פערורטיילטע פערמשפּט געוואָרען צו בעצאָהלען צו 4.800 זל. געריכטס-קאָסטען, האַפּוך אויף 1.730 זל. געריכטס-קאָסטען.

די איבריגע אָנגעקלאָגטע זענען פריי געשפּראָכען געוואָרען.

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווע 28, טעל. 93-120
ספּעציאַליסט
פאַר מענער - שוועכע - בעהאַנדלונג
מעקסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליזען
נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט.
זונטאָג און חגאות פון 9—1

proszki od BÓLU GŁOWY dla dorosłych, ze zn. fabr. „KOWALSKINA“ AK
Fabr. Chem.-Farm. „Ant. Kowalski“ Warszawa

...ופּעו אַ שטיין אויף דער טאָרפּעדאָ-לוקס

...אויף דעם טאָרפּעדאָ-לוקס איז נעכטען, ...סטאַציע וולאָכי, געוואָרפען געוואָרען ...שטיין, וואָס האָט צושמעטערט אַ שויב ...צוקאַליעטשעט איינעם פון די פּאַסאַ...

...זוכט דעם געהיימנישפולען אָנפאַלער.

...פון ל. א. פּ. פּ.

...5־טען ד. ח. איז אין דער פּאָזשעכנע ...1 (ד"ר שטערלינג גאַס 24) געענדיגט ...דער קורס געגען גאַז און לופט-אָנגריפען.

* * *

...6־טען מאַי ד. י. האָט דער לאָדזשער קרייז... פון ל.אָ.פּ.פּ. איבערגעגעבען דער היגער ...דעם גאַז-אַפּלייטער, וואָס האָט זיך ביז ...פונען אין אַלטען ראַטהויז (פּעטריק. נומ. 1) ...אַפּלייטער האָבען ביז איצט געזעהן 63 ...ען, אין וועלכע עס האָבען אנטייל גענומען ...ען.

* * *

...אין משך פון לויפענדען יאָהר אָרגאַניזירט ... מעהרערע קאָנקורסען אויף פּליה-מאָדעלן.

...נאַינער חברה-לייט פאַר'ן געריכט

...נעכטען זענען דורכ'ן קרייז-געריכט פער... 7 „נאַינער האָטענטאָטען“ פאַר'ן ...דעם 12-טען יאַנואַר סקאַנדאַלען אין ... און פאַר'ן שטעלען אַ ווידערשטאַנד 2 ...טען, וואָס האָבען זיי געוואָלט אָפּפיהרען ...קאָמיסאַריאַט.

...זענען פער'משפּט געוואָרען: ...פּריסלאַוו גראַבאָווסקי, רעגינאַ גראַבאָווסקאַ ...קאָשעניעווסקי, צו 2 חדשים ... די איבעריגע זענען פרייגעשפּראָכען.

אַפּטייקען.
היינטיגע נאַכט - דיזשורירען

... היינט בײַנאַכט דיזשורירען: ס. קאָהן (פּלאַץ ... 8), א. כאַרזומזא (פּאָמאַרסקאַ 12), וו. ... (פּעטריקאָווער 67), י. זאַיאָנטשקיעוויטש ... (סקיעגאַ 37), ז. גאַרטשעצקי (פּושיאַר... עפּשטיין (פּעטריקאָווער 225), ז. שימאַנ... (שענדזאַלגיאַנאַ 75).

לאָדזער געווינסט

...אין נעכטיגען ציהונגס-טאָג 4-טע קלאַס, איז ...גרעסטע געווינס 30 טויזענד זל. אויף נומער ... געפאַלען אין דער בעקאַנטער קאָלעקטור ... ווײַנבערג, פּיעטריקאָווער 42, 163 און ...ס'האָבען געווינען אַ הויז-אַדמיניסטראַטאָר ... מאַנופאַקטור-פערמיטלער.

KINO TEATR MIRAZ
היינט און פאָלג. טעג!
ערשטער פילם פון דער אינלענדישער פּראָדוקציע אין דער יודישער שפּראַך
על חטא
מאָנומענטאַלע דראַמע פון יודישען לעבען. ...געשפּילט אויפ'ן גרונד פון אַן אמת'ער פּאַסירונג פון דער וועלט-מלחמה.
אינסצעניזאַציע פון בעקאַנטען דראַמאַטורג י. מ. ניימאַן. אין די הויפּט-ראָלען:
א. מאַרעווסקי
ש. דזשיגאַן
י. שומאַכער
קלאַרא סעגאַלאָוויטש
אויסערן פּראָגראַם: כראָניק P.A.T.
אָנהייב אין געוו. טעג 4 נאָכמ. שבת און זונטאָג פון 12, 2, 4, 6, 8 און 10 אָוו.

דער אונגעהויערער טרפאלג
פון דעם יודישן קלאַנג-פילם „על חטא" איז קינא „מיראזש"

דער יודישער קלאַנג־פילם „על חטא" האָט גע-טראָפען אין פינגשל. מיט יעדען טאג וואַקסט די צאָהל בעזוכער. דערהויפט פרייטאג און שבת איז די קאַסע פון קינא „מיראזש" געווען בעלאַגערט פון מענשען. פיל זענען אוועק פון דער קאַסע, ווייל זיי האָבען זיך נישט געקענט אריינבעקומען אין דעם איבערפולטען זאַל.

ווי ס'איז צו זעהן, וועט דער פילם — אזוי ווי אין אנדערע שטעט — האָבען אַן'אומגעהויערען ער-פאָלג.

היינט א פארשטעלונג איז פילהארמאניע-זאל
לטובת „תומכי אורחים"

דער הילפס-פעראיין „תומכי אורחים" אָרדענט איין היינט אַ פאַרשטעלונג אין פילהאַרמאָניע-זאַל. געשפילט וועט ווערען די אויסגעצייכנטע פרעמיערע „דער קאַבאַרעט-זינגער" מיט יוזעף קאַניעווסקא און פאַול ברייטמאַן. צום שלוס וועט פאָרקומען אַ קאָנצערט-טייל מיט'ן אנטייל פון אַלע ארטיסטען. ס'איז צו ערוואַרטען, אַז די פאַרשטעלונג וועט גערן בעזוכט ווערען פון דער לאָדזער בעפעלקערונג.

לעצטע טעג פון פינקעלשטיינס בילדער-אויסשטעלונג

בלויז נאָך עטליכע טעג בלייבט אָפען די פּרעכטיגע בילדער־אויסשטעלונג פון שמואל פינ-קעלשטיין, וועלכער האָט זיך קונה־שם געווען ביי די וואַרשעווער און היגע קונסט־קענער, אַלס איינער פון די בעדייטענדסטע יונגע קינסטלער.

אויף דער איצטיגער אויסשטעלונג זיינען זע-נען אויסגעשטעלט די ווערק — אייל- און אַקוואַרעל-בילדער, וואָס זענען לעצטענס דורך איהם געוואָרען.

די אַלע, וואָס האָבען אינטערעס פאַר קונסט-מאַלעריי, דאַרפען זיך צוואַילען און נישט פערמיי-דען צו זעהן די בעמת אינטערעסאַנטע שאַפונגען פון שמואל פינקעלשטיין (אין לאָקאַל פון „בני ברית" פערטיקאַווער 90).

דאָס געהיימניש פון ערפאָלג פון „קאַנסום"

די ריזיגע צאָהל קויפער, וואָס איבערפולען טאָג-טעגליך דאָס איינציגע וואַרען-הויז „קאַנסום" ביי דער ווידזעווער מאַנופאַקטור ראַקיטשינער 54 האָט איבער-צייגט, אז די פּאַקטישע ביליגסטע איינקויפס-קוועלע איז דער „קאַנסום". אויף לאַגער אַ גרויסער אויסוואַהל פון זעמטליכע סחורות, אַנהויבענדיג פון גאַלאַנטעריע, וועש, קאַלאַניאַל-וואַרען ביז צו קאַנפעקציע און הויז-ווירטשאַפט געשיר, וואָס מען פערקויפט צו די ביליגס-טע פּרייזען. „קאַנסום" האָט זיך ערוואָרבען די פּאָפּו-לאַריטעט ביי אַלע לאָדזער בירגער, ווייל זי בעזאָרגט אַלע מיט אַלערלייטיגע זאַכען און צו אויסנאַהמס בי-ליגע פּרייזען.

מעלדונג

ביום הראשון ל"ג בעומר בשעה 8 בערב תתקים באולם ההסתדר, „השומר הדת" 6-טער שערפיען 25 חגֻגַּת חבית של הסתדרות „בני עקיבא נ"ך בהשתת-פות מ"ר פרופ. ד"ר קנופינג.

גרויס געווינס פון 2-טען ציהונגס-טאָג פון דער 4-טער קלאַס

30.000 זל.

אויף נומער 142887 איז געפאַלען אין דער גליקליכער קאַלעקטור פון

ב. ווינבערג

פיעטריקאַווער 42
פיעטריקאַווער 163
פיעטריקאַווער 317

וואַרשאַווער אפיציעלע בערזע

דעוויזען:

האָלאַנד	920
לאָנדאָן	49
ניו-יאָרק (קאַבעל)	81 7/8
פּראַג	02
שווייצער-פראַנק	72.

אפיציעלע פּראָצענטיגע פּאַפּירען

באַנק פּאָלסקי	
3 פּראָצ. אינוועסטיציע I. פּרעמירטע	
3 " " II.	5
4 " דאָלאַרובקע	0
7- " סטאַביליזאַציע	0
5- " וואַרשאַווער	0
5- " לאָדזער	0

וויכטיג פאַר הויזווירטינס און בעל-הבית

פרי צו דערהאַלטען די פּאַדלאָגעס שטענדיג אין בונג, דאַרף מען אָפט דראָטעווען. אונזערע בעל-הב קויפען שטענדיג אויסלענדישע וויאַכס, וועלכע בעדייטענד טייערער און ווענינגער דויערהאַפטיג אינלענדישע.

א רעוואָלוציע פון דעם אָרט זענען וויאַרעס „לעוו".

זיי זענען אויסגעאַרבייט פון ערשטקלאַסיגען זיי פלאַצען נישט און זענען בעדייטענד דויערהאַ פון אַנדערע סאָרטען. די פּאַדלאָגעס, וואָס זענען דראָטעוועט מיט די וויאַרעס „לעוו" גלאַנצען שפּיגלען. די וויאַרעס „לעוו" זענען פון אינלע אויסאַרבייטונג און מיט זייער קוואַליטעט איבע גען זיי אויסלענדישע און זענען ביליגער.

די וויאַרעס „לעוו" זענען צו בעקומען אי הורט-פּערקויף קילינסקיעגאָ 60.

ציהונג פון דער מלוכה-לאָט
4-טע קלאַס 2-טער טאָג

10.000 zł. — 43121
5.000 zł. — 35384 133767 137656
924 159808
2.000 zł. — 7225 22967 30377 39623
02 54337 56995 56660 56286 67333
13 105812 104812 109516 130434
198 153752
Po 1.000 zł. — 1690 4911 12066
719 38019 43492 45136 51529 56625
678 67839 78179 86409 98826 105918
3643 122859 128232 132756 137651
5533 151315 151530 153406 172151
0543 183002 183917

PO 200 ZŁOTYCH.

222 40 72 422 507 29 47 767 815 929 48 94
07 75 94 148 69 399 408 17 60 564 87 644 784
921 89 2018 112 37 215 322 30 68 484 90 561
802 928 75 90 3007 9 165 233 588 618 822
4211 91 354 517 99 656 734 5009 30 55 141
219 33 98 365 89 540 6 710 73 87 897 910
204 350 3 478 522 661 846 985 7039 64 137
53 74 450 555 88 605 817 977 89 8061 94 6
63 430 9 72 588 725 857 9101 28 77 254 373
764 858 903 21

10079 131 69 290 408 42 520 83 615 769 980
65 352 83 453 558 663 714 80 12077 171 273
443 672 951 13171 88 238 590 91 741 59 92
14078 118 328 66 413 40 533 81 697 732 801
80 15020 207 29 313 505 16010 182 242 389
505 691 763 87 928 17031 347 426 585 746
63 937 43 18108 372 525 992 19014 65 589
39 55 823 915 79

20089 273 621 763 815 21006 157 88 392 466
318 602 785 22069 222 8 30 73 511 631 908
21 32 86 128 257 513 656 724 915 63 85
12 240 68 338 88 410 15 18 96 513 605 25060
304 425 631 72 771 26038 84 133 97 378 96
508 601 720 77 88 82, 27008 39 289 360 425
822 54 28009 52 113 211 37 81 88 421 63 541
820 968 29140 300 31 406 49 566 87 94 701
990

30066 117 428 455 743 70 978 81 31115 36
457 95 648 68 735 7 76 804 31 32085 165
78 589 632 712 63 923 7 49 33060 302 442
96 8 821 911 42 34038 228 333 9 83 560 825
07 252 379 403 55 844 53 87 36035 70 117
15 58 244 462 654 827 42132 89 342 89 519
706 947 90 43009 23 27 82 154 74 476 860
65 79 44169 327 519 41 699 762 832 979
45152 56 241 423 26 722 50 815 938 62 46049
90 92 149 562 602 45 747 50 889 922 66
95 127 205 392 497 756 831 48096 260 726
49093 131 74 282 308 553 747 98 897 911
50114 567 602 824 45 51020 196 369 529 605
988 52025 30 46 59 250 68 75 365 74 432 505
8 715 60 811 53246 315 38 53 61 74 470 93
653 61 853 54213 39 323 696 821 989 90
03 29 106 21 33 53 273 302 65 67 570 605
86 804 42 67 56055 88 96 112 255 341 625
86 918 24 34 78 57013 16 80 157 240 414 34
855 99 962 58004 6 185 439 583 96 678 963
18 428 625 705 899

60086 129 70 86 89 456 739 84 984 61219 325
80 611 21 880 944 60 62184 272 82 347 454
642 829 918 52 63218 331 519 43 627 770 73
962 64467 613 65065 70 395 454 502 40 638
969 66412 500 87 94 608 805 92 67051 81 120
408 555 88 637 76 721 26 68027 63 165 388
875 69120 217 56 318 42 777 823

70009 47 274 325 412 60 513 23 610 75 77
945 71565 89 705 911 43 66 72420 66 537 93
11 75 121 47 339 434 609 741 887 905 74110
81 314 657 844 952 75 75017 89 90 241 330
606 42 69 72 724 76 894 917 85 76072 157
337 50 540 958 90 77009 13 101 56 81 280
87 491 2 502 897 941 78018 130 83 258 388
95 618 66 862 926 79018 375 632 755 857
009 49 58 65 121 34 245 324 65 76 9 650 8
81133 84 259 370 415 567 86 99 607 895 82160
731 833 7 42 929 83110 30 73 237 372 456
633 731 79 84008 27 117 227 322 95 427 38
43 64 904 85027 125 76 228 31 93 545 52
40 721 42 847 996 86085 365 681 87153 608
07 86 88061 125 292 474 588 690 811 24
46 128 31 78 388 417 542 696 737 837.

90053 167 255 82 420 97 540 632 713 22 34
91251 348 80 92017 28 106 389 93 499 512 56 72
80 896 988 93009 73 87 207 348 70 92 509 633
763 801 979 94204 21 387 400 87 643 795 990
95267 595 627 977 85 98 96193 646 710 47 823
906 97089 113 206 512 39 953 98150 321 403 502
987 99045 300 70 984

100274 301 68 525 92 668 73 997 101007 115
17 24 330 512 600 15 711 89 955 102372 613 86
749 982 103016 218 377 83 547 684 806 923 956
104011 80 240 425 525 711 45 49 69 87 814 38
907 52 105430 43 758 888 914 76 106028 61 166
261 403 607 12 49 950 61 107058 88 217 84 343
677 93 780 891 901 74 108032 98 211 362 492
558 63 725 881 91 956 109063 139 324 441 92
544 80 614 20 69 771 72 900 50

110089 111 203 10 74 302 98 574 665 99 834
937 111000 18 87 106 215 318 26 497 98 707 810
40 937 87 112040 92 232 84 549 94 681 85 713
899 113016 107 201 89 643 816 17 34 73 939
114148 74 238 91 319 426 36 506 603 42 906 24
46 115103 9 20 209 78 311 677 82 720 75 116257
391 420 30 72 678 782 975 117003 66 129 30 206
17 345 510 963 118010 212 311 36 861 911 17
119254 73 83 470 547 946

120218 341 390 754 937 121020 108 314 538 652
834 51 953 122113 61 72 344 51 71 594 601 40
65 85 721 56 878 943 55 78 82 123307 56 513
619 40 58 932 124087 298 412 82 605 729 44 77
973 95 125118 52 77 293 302 77 406 95 604 813
75 126053 205 334 589 607 730 39 811 90 950 74
117013 119 44 205 367 539 50 734 822 50 958
128040 90 113 41 282 86 873 129022 176 306 9
494 789 819

130099 278 337 429 722 67 85 907 91 131194
341 565 815 60 990 132017 38 41 194 224 532 756
808 921 133079 118 20 39 99 439 50 527 741 807
134061 358 79 591 605 38 819 42 48 135396 419
34 519 638 875 916 92 136263 395 419 64 515
753 91 875 916 137001 38 138 426 139 632 48
91 713 69 844 96 934 138092 107 38 230 313 44
402 31 68 663 707 919 98 139194 215 655 97 950

140151 236 350 84 403 39 74 711 68 88 95
141079 185 457 548 672 820 83 928 142041 94
198 202 443 84 602 741 881 904 12 20 143028
202 26 405 623 732 56 79 900 76 144092 4 112 308
15 29 686 838 907 8 145001 21694 302 22 679
740 809 36 964 72 146069 82 124 295 435 553 621
73 706 64 147169 94 345 72 81 756 834 148046
153 65 203 309 577 641 729 823 149068 141 54
489 001 62 926 70

150065 91 116 481 525 644 84 787 151071
112 322 58 457 672 927 152126 532 752 72 845
979 153390 497 576 633 918 33 40 48 154024 114
50 65 89 94 206 340 450 2 95 574 627 908 155166
248 73 308 22 30 439 556 93 655 6 906 14 18
156015 86 126 427 62 427 62 85 663 741 63 157050
97 392 579 665 920 158017
95 136 213 333 723 895 975 159525 39 608 61
751 840 3 61

160051 84 138 73 422 638 161044 57 121 263
72 431 79 556 902 162108 16 32 37 51 416 599
637 702 831 976 163006 22 189 318 487 89 618
416 164016 343 79 427 92 915 80 165075 144
69 78 276 456 776 89 901 166041 79 131 70 392
494 829 167002 92 110 60 404 515 694 730 819
168132 50 416 43 575 633 740 815 997 169057
336 81 575 673 724 876 971

170014 256 324 493 589 636 703 820 911 171146
90 402 526 624 998 172140 83 242 427 504 20 628
798 838 954 123003 197 225 62 387 682 85 786
95 836 174606 719 903 14 68 84 175217 23 150
1 61 504 74 654 781 857 99 176058 137 87 388
433 540 618 824 923 68 90 177135 91 249 306
609 718 51 864 89 178015 26 66 102 498 597
679 837 911 179129 223 325 522 55 47 609 72 880

180145 204 313 67 421 75 707 22 58 829 49
181299 357 452 531 35 69 605 747 812 49 906 26
56 71 182013 119 47 280 583 650 956 18319 208
359 83 786 955 99184068 122 34 280 491 671 82
737 811 42 66 185112 272 93 304 624 78 740 64
186077 171 305 440 589 93 945 187107 455 558
611 842 938 65 188073 116 23 523 681 95 836 918
189025 195 450 85 533 98 850

190139 95 215 55 355 56 98 490 574 741 90
833 82 191096 166 66 235 73 399 561 743 807
31 990 192207 24 60 367 512 612 832 940 78
193017 40 377 661 95 789 839 194106 81 92 356
550 74 949.

CIAGNIENIE DRUGIE.

PO Zl. 200.

403 69 755 71 75 973 1004 211 46 364 489
507 745 69 814 72 928 37 71 2024 104 329 651
53 3207 695 743 69 4049 268 391 552 814 905
5097 147 85 752 850 6304 404 718 810 53 7042
155 97 517 58 674 833 61 86 950 63 74 79 8051
632 64 9036 74 195 337 71 763 964.

10003 31 217 697 873 965 11295 408 749
12085 366 403 23 708 13075 78 698 736 848 983
14306 575 99 683 15052 209 49 66 335 534 635
781 875 983 16061 92 128 310 95 463 866 75 88
94 17292 394 542 806 941 18116 822 84 19040 41
193 370 529 63 638 888 924.

20246 49 300 688 771 814 68 915 63 65
21028 143 98 249 334 645 854 22089 276 342 466
525 38 664 94 971 23002 74 122 29 488 592 833
24203 505 987 25138 210 321 781 26185 286 612
27021 95 108 204 326 670 731 33 69 841 28010
89 248 443 576 724 813 29541.

30110 337 98 633 935 31017 319 895 913 57
32278 84 473 897 33309 518 700 877 34184 35149
359 37460 83 522 758 906 38057 680 39070 120
553 729

40259 463 629 703 18 41376 452 721 31 910
42264 68 328 470 758 43288 461 688 838 63 976
44058 403 81 780 958 45053 46035 117 65 314
448 863 906 51 47159 332 747 923 48533 929 99
49253 391 542 616 20 895 928.

50203 518 603 60 949 88 51057 292 303 52004
28 132 710 848 80 53065 427 38 770 54425 51 58
982 55032 111 20 293 539 668 69 83 56202 51
318 663 97 782 818 57334 466 766 58064 59211
516 642 776.

60071 106 302 409 966 61029 123 67 261 690
96 724 815 989 62104 365 404 551 703 63850
64124 40 862 65107 75 218 54 313 91 453 78 597
694 66019 35 46 86 175 598 67402 35 54 582 604
06 719 950 68286 850 74 69244 54 350 835.

70002 101 444 652 762 865 953 71154 398 667
773 72025 132 268 73117 69 267 341 622 74072
457 709 923 92 75168 992 76041 266 379 509 95
628 77224 57 405 610 77 80 955 78051 566 83
838 918 79182 229 332 81 650.

80220 614 703 34 42 80 81172 565 685 793
979 82052 89 344 866 83126 671 818 75 940 45
84354 426 596 619 756 85145 204 401 593 86022
329 435 689 824 87436 53 89 506 88 676 732 35
828 88263 97 652 84 909 56 81 89011 234 306 695
777 839 917 47.

90340 67 822 43 66 91503 471 770 874 92216
93200 88 599 637 806 25 94113 329 420 28 33 876
971 95005 121 50 323 714 27 28 828 96096 177
235 313 586 729 918 97707 848 74 98332 510 76
650 708 99039 586 638 56 979.

100119 270 557 841 101177 88 234 68 97 309
724 32 64 984 87 102508 637 798 947 81 103189
260 749 104347 448 83 539 945 95 105355 88 970
106283 984 107237 867 906 108381 109002 11
66 254

110617 955 111065 67 114 256 400 40 530
892 950 66 112754 880 113504 62 694 760 827
46 114226 685 900 115018 129 202 332 500 681
845 116419 551 609 723 891 976 117203 333 447
55 550 729 58 118553 806 942 119037 149 997

120141 222 54 58 672 843 948 87 121089 114
298 506 47 49 88 630 122266 480 90 617 726
842 46 55 123037 41 479 545 660 124052 102 33
91 421 509 802 26 125066 119 84 256 742 59 829
91 900 126224 391 404 576 855 63 127471 510 76
83 684 128169 561 633 735 78 966 129020 32 129
218 317 640 48 727 42 924 30

130014 77 266 479 525 71 131010 75 247 338
92 434 572 848 921 81 132179 251 611 133536 59
83 724 134138 306 419 509 629 851 135019 498
521 946 64 136002 479 585 682 810 137402 675 98 700
87 138333 88 457 630 766 804 959 99 139146 646
728.

140005 505 645 925 71 141003 374 457 596 636 966
142163 89 294 698 766 851 63 143492 503 658
713 83 144122 44 579 624 62 145135 209 301 98
442 96 553 821 146493 539 756 884 147060 770 76
148288 618 82 891 98 149186 400 46 603 80
792 929.

150070 125 297 327 48 410 85 593 635 766 873
151523 626 779 97 152004 237 611 40 802 153347
53 506 774 892 95 939 86 154190 219 356 61 517
81 845 53 904 155197 469 96 638 836 963 156037
85 292 424 528 29 606 898 157113 32 235 483 505
752 158034 214 703 68 86 941 56 159700 36.

160285 632 161102 36 336 60 641 885 162339
71 423 613 723 61 82 163355 446 64 669 790
164092 408 835 50 58 165091 436 617 792 849 988
166630 749 167055 296 386 443 601 710 863 929
168207 76 696 706 09 20 68 90 873 169045 71 217
654 864

170137 417 852 171188 260 550 51 58 86 754
172454 688 99 886 948 173416 53 752 842 174193
314 97 569 929 175062 88 119 285 380 81 598
619 48 777 585 176078 99 430 93 693 778 177000
551 678 178036 77 135 216 370 449 756 98 865
81 179484 559 745 931

180011 290 479 608 857 181072 180 441 706
34 865 182038 227 84 327 59 440 629 785 183199
258 634 184114 236 431 714 85 185305 638 704
802 20 21 914 186020 288 337 433 517 651 731
187203 443 532 632 787 802 943 188019 114 422
559 68 832 929 189021 191 302 3955 466 90 983.

190320 37 455 730 916 191266 300 27 499 591
93 973 192014 435 565 061 193241 514 933 71
194583 649 851.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

30.000 zł. — 142887.
10.000 zł. — 62085. 81859.
5.000 zł. — 21042, 38073. 47505
59814, 62049, 138640
2.000 zł. — 2603, 4770, 20629.28360
34568, 48156, 50898, 68868. 76134,
117831, 156524, 159499. 178810
1.000 zł. — 4041, 5467, 8128. 14628,
34680, 44435, 46314, 49627, 51254. 56958,
60421, 62536, 72069, 76351, 85130. 85539,
97702, 104565, 105567, 111620. 112542,
115987, 119195, 128306, 132230. 138124,
139904, 158694, 170268, 172122. 180773,
183360, 188575, 189848

PO Zł. 200.

69105 321 532 85 703 993 1061 83 171 232 40
944 2450 670 80 868 3492 720 98 99 4119 45 56
402 16 524 631 726 52 86 903 5135 387 743 986
6187 648 717 7068 118 501 714 71 812 905 9053
318 514 43 608 909.

10232 587 674 99 837 76 11023 64 177 349
12055 98 449 654 766 990 99 13043 46 655 14199
414 65 722 909 15036 260 941 16021 239 568 608
824 904 17043 180 318 480 18528 639 710 88 964
19298 543 720 867 934.

20012 120 76 427 665 733 813 21680 164 261
391 579 603 84 89 22120 313 23081 260 65 675
24011 15 375 681 992 25013 164 510 26251 575
27155 206 725 28024 45 94 354 68 440 908 26
29653 934 40 79.

30050 495 813 31098 153 492 922 32002 219
666 884 33260 360 741 861 34060 166 725 63
35354 446 519 36 53 36004 215 526 37031 38106
864 936 75 39000 119 524 69 937.

40004 65 644 789 41054 412 76 83 42054 137
833 43308 51 940 44062 115 45313 31 38 48 684
770 46063 305 555 825 66 47148 70 95 254 92 434
552 611 738 48046 60 303 589 695 49145 200 604
746 77 806 997.

50077 235 827 51209 20 405 38 525 622 753 54
828 52122 316 612 93 973 53174 943 54142 422
647 815 924 55004 530 714 47 903 04 60 56111
342 573 869 57054 257 333 826 946 58072 493 612
757 845 59005 03 131 326 520 881 901.

60964 61039 203 319 82 62267 985 63459 820
64412 639 65066 233 321 509 16 39 866 66391 473
776 817 67163 464 68193 317 460 774 69713.

70280 407 595 778 71134 291 658 730 863 74
72915 73101 736 80 977 74014 35 53 711 75114
760 855 76179 451 77381 407 594 78128 203 79100
263 75 584 676.

80433 690 967 81187 254 309 948 82091 290
575 849 83408 510 25 40 51 778 84474 504 85115
605 86321 56 90 874 87036 199 429 504 909 88006
48 186 89 379 430 545 57 649 967 89280 377 506
984.

90466 795 838 91023 141 407 523 969 92179
321 623 757 839 82 83 93120 406 614 32 94373
677 784 865 93 95499 707 821 96234 468 598 900
97008 137 89 435 766 853 98052 131 59 203 603
54 900 66 99053 94 119 38 304 421 64 540 718.

100110 245 356 488 647 67 771 101068 281
102228 32 940 103036 510 728 38 104396 638 797
105000 100 26 347 456 731 805 25 63 906 106011
148 367 617 107059 406 663 863 928 108296 507
612 109305 651

110178 336 90 475 615 871 972 76 111648 790
850 112030 328 752 816 113133 44 252 400 514
695 824 38 84 114129 258 313 83 832 972 115042
177 646 116156 204 466 830 988 117936 76 89
118179 766 119195 262 373 528 709 12 54

120536 678 871 925 43 72 121037 147 254 393
745 122065 73 258 450 75 593 649 718 123179 643
62 124276 497 785 90 125208 26 435 549 703 46
126104 99 641 48 803 15 127313 420 560 852
128075 288 507 636 923 129012 50 753 978 86.

130380 401 618 64 815 93 13113 68 705 806
52 132113 305 24 514 820 133166 507 755 64
134242 501 11 838 52 91 135022 369 430 503 772
136224 421 669 765 967 137139 86 449 945 138022
529 90 643 139093 372 575 726.

140162 75 385 496 829 141720 79 142106 86
574 645 838 62 143361 529 50 72 727 52 144022
230 380 418 145212 673 89 945 146290 366 587
617 737 147178 849 86 148134 437 88 149187 607
984.

150373 403 792 151170 345 808 72 917 152154
698 990 153250 314 539 836 154102 203 49 420
617 824 30 971 155151 95 472 601 47 997 156211
829 33 157061 219 355 825 919 30 158056 441 61
542 684 700 159365 854.

160012 393 521 757 877 161269 318 433 648
774 162138 292 469 570 806 908 10 163997
164125 352 565 79 696 735 165054 364 784
166004 06 242 436 88 605 26 734 972 167138 211
558 168107 525 64 825 53 169781

170497 515 37 80 721 903 171061 98 224 545
172200 650 173168 90 451 596 174325 448 533
34 926 40 176194 213 424 501 961 177389 442
178040 381 443 52 179274 84 584 766

180173 89 181228 804 09 182193 243 45 362
732 835 183243 46 496 793 823 903 174287 383
697 185280 859 186034 162 892 187037 313 510
31 696 188392 719 817 189029 974

190089 577 655 827 191337 520 192096 375
75 89 718 865 194270 535 707 866 972

טעאַטער, מוזיק און פערזעהלונגען (קאָמוניקאַטען)

רעקאָרד פון קלײנקונסט טעאַטער „אַראַראַט" אין „ראַזמאַיטאָשטשי"

הונדערטער מענשען זענען געבליבען אַוועק פון דער קאַסע ראַזמאַיטאָשטשי טעאַטער נישט בעקומענדיג קײן בילעטען. אַזאַ אַנדראַנג פון מענשען, וואָס האָבען געוואָלט בעקומען בילעטען איז אַ זעלטענהײט און ס'איז קײן וואונדער נישט, ווײל אַזוי ווײלען זיך און לאַכען ווי מען קען אויפ'ן פּראָגראַם פון „אַראַראַט" „אַ וועלט מיט נסים", האָט מען נישט שטענדיג די געלעגענהײט בײַ הײנטיגער שווערער צײַט, בפרט בײַ די גומער: באַראַדיע אויף „יאַשע קאַלב" און „אײַנשטײַן וויינשטײן", וואו די אַקטיאָרען קאָנען פּעווײזען זײער גאַנצען הומאָר און שפרודעלדיגען וויץ. מיט אײן וואָרט אַ נחת צו זיצען און צו ווײלען זיך אין ראַזמאַיטאָשטשי אויפ'ן פּראָגראַם „אַ וועלט מיט נסים".

טעאַטער פאַר קינדער אין פילהאַרמאָניע

הײנט, זונטאָג, דעם 10־טען ד. ח. 4.30 נאָכמיטאָג קומט פאָר אין זאַל פילהאַרמאָניע די לאַנג־ערוואַרטעטע פאָרשטעלונג פאַר קינדער, וואָס ווערט בעשטעהן פון אַ קאָמעדיע, טענץ און געזאַנג א. ג. „לאַלקעס".

די דאָזיגע פאָרשטעלונג ווערט זיכער אַראָפּ מיט'ן פערדינטען ערפאָלג.

פון פּוילישען טעאַטער

הײנט 12 בײַטאָג ליטעראַרישער פרימאָרגען א. ג. „לודז פאַרזעמנאַ". 4 נאָכמיטאָג — „מאַטורא", 8.30 אָוענד — „טראַפּיקאַ פּאַני גענעראַלאָוועי".

מאַרגעז, — גרויסער „הזמיר"־קאָנצערט אין פילהאַרמאָניע־זאַל

אָראַטאָריע „שמשון" פון הענדעל

אַ גרויסען אינטערעס האָט אַרויסגערופען אין די היגע מוזיקאַלישע קרײזען דער קאָנצערט, וואָס קומט פאָר מאָרגען אָוענד אין פילהאַרמאָניע־זאַל, אויף וועלכען עס וועט אויפגעפיהרט ווערען דאָס מאָנומענטאַלע ווערק „שמשון" פון הענדעל.

דאָס שטעלען בײַם הײַנטיגען טאָג אַזאַ מוזיקאַליש ווערק געהער בלי ספק צו די בעדײַטענדסטע דערגרײכונגען.

אַזוי מאָרגענדיגען קאָנצערט נעהמען אנטײל דער אָרקעסטער און געמישטער כאָר פון „הזמיר", פילהאַרמאָניע־אָרקעסטער אין בעקאַנטע סאָליסטען פון דער וואַרשעווער אָפּערא.

דער קאָנצערט קומט פאָר אונטער דער לײטונג פון פּראָפ. י. זאַקס.

מען דאַרף האָפען, אַז דער מאָרגענדיגער קאָנצערט וועט אַראָפּ מיט אַ פערדינטען ערפאָלג.

אַנולירעז פּעולעגענע שטעמפּעל־אָפּצאָהלען

לויט אַ צירקולאַר פון פינאַנץ־מיניסטעריום, זענען די פינאַנץ־קאַמערען בעפולמעכטיגט געוואָרען צו אַנולירען פעולעגענע שטעמפּעל־אָפּצאָהלען ביז 5 טויזענד גילדען און שטײערען פון ירושות, מתנות ביז 10 טויזענד גילדען אויב אויסערגעוועהנליכע ווירטשאַפטליכע טעמים בערעכטיגען דעם בעל־חוב צו געניסען פון אַזאַ הנחה.

דעסגלײַכען מעגען אויך די פינאַנץ־קאַמערען רעדוצירען אַהער אַנולירען די צוגעוואַקסענע צו די דערמאַהנטע שטײַערס און אָפּצאָהלען פאַלגענדע ציגזען.

די פינאַנץ־אַמטען זענען בערופען צו אַנולירען שטעמפּעל־אָפּצאָהל ביז 5 גילדען, אַ שטראָף־פּפּל ביז 5 הונדערט גילדען, אויב מ'ווײַסט נישט, וואו דער בעל־חוב געפינט זיך אָדער דער חוב איז נישט אויפמאָהנבאַר.

װאָניג — זײ אלײן

רײצט מען נאָך אַז הינט

...יוזעפא קישוואַלטער (פּיעפשאָווא 24) האָט ...אין דער פּאָליציי, אַז איהר שכן וואָלאַ... אָנטשאַק, פון דעמזעלבען הויף, האָט אַ... אויף איהר זײַן הונד, וועלכער האָט איהר ...צעביסען הענט און פיס.

...איז צוגעצויגען געוואָרען צו פעראַנט־...

זעלבסטמאָרדעז

...האָט זיך אויף דזשעלנאַ 13 גע־... די אַרבייטסלאָזע 16 יעהריגע ...

...צושטאַנד האָט זי פּאַנאַטאָוויע אין ראַדאַגאָשטשער שפּיטאָל.

* * *

(אַ) אויף וואָלטשאַנסקאַ 116 האָט זיך ... טויט די 29־יעהריגע חעלענאַ וויט. ... פונם זעלבסטמאָרד איז נישט פעסטגע־ ...

אַ גנבה

...אין דער טירהאַלע פון יעקב קלײן (קיליג־... 55), האָבען זיך אַרײַנגעריסען גנבים און ... פון דאָרט שאָקאָלאַד, טיי, פּאַפּיראָ־ ... אויף אַ סומע פון 900 זל.

10.000 זל. אויף נומער 7593 איז געפאַלן אין 3־טען ציהונגס־טאָג פון דער 4־טער קלאַס

5.000 זל. אויף נומער 35384

אין דער גליקליכער קאָלעקטור פון

I. ZAJTMAN

28 פּיעטריקאָווער 28

טעל. 171-36

ציהונג פון דער מלוכה־לאָטעריע

4־טע קלאַס 3־טער טאָג

10.000 zł. 7593

5.000 zł. 33163 55475 78474 121718

2.000 zł. 29116 56932 98894 102110 100314 101929 112708 122274 130277 158346 166656 168259 170049 176906

1.000 zł. 6940 24108 37529 43276 49577 53198 55411 58396 60576 65421 71014 88886 96314 97012 100142 105298 109571 133159 136498 143693 148970 151794 152252 153731 160171 164662 166981 170883 170217 176367 184497 185431 190077.

PO 200 ZŁOTYCH.

54 91 292 325 35 430 574 89 729 953 82 1062 93 225 26 317 51 414 603 43 756 957 2090 151 284 91 318 56 73 434 56 576 664 758 859 994 3087 324 57 68 820 944 57 4023 108 29 65 223 67 724 97 95 8 5043 59 198 352 459 73 587 612 49 840 6015 64 81 124 50 231 60 587 618 778 895 48 7038 69 99 252 87 679 73 719 27 682 960 8176 85 392 459 562 750 63 65 986 9174 252 89 314 15 30 416 534 780 813 942 78

10052 249 387 405 600 810 52 11036 109 27 382 87 482 678 729 63 65 948 12076 118 229 35 341 407 19 564 98 667 866 945 73 13008 64 227 64 462 595 831 78 14005 85 101 8 15 76 92 248 399 446 47 97 506 792 15025 109 203 388 609 741 86 942 93 16198 360 638 60 17006 88 135 226 40 54 484 528 94 605 51 96 734 74 923 73 18368 574 696 828 64 19052 59 280 550 621 707 838

20035 244 458 94 552 80 705 92 865 902 36 21057 173 92 217 77 307 76 470 580 87 619 20 31 48 54 723 827 59 949 22038 68 91 274 90 471 580 714 840 50 57 23059 206 20 50 92 397 467 517 627 936 24053 146 49 205 403 53 671 730 39 51 81 833 959 25111 533 86 64 722 861 928 26073 284 528 52 626 65 723 48 27154 65 230 43 516 25 62 66 635 43 820 902 57 28011 115 30 92 99 215 43 372 419 509 58 618 49 51 764 864 83 29071 110 320 83 88 415 48 738 59

30022 254 316 58 420 53 589 764 98 875 940 31019 119 82 299 427 40 80 90 690 767 89 92 820 32101 336 54 462 75 90 721 866 68 33012 74 117 305 652 718 34137 97 596 831 909 35013 318 19 66 566 629 78 828 976 36015 103 33 36 220 78 399 511 12 34 655 710 93 976 37032 118 319 40 420 981 98 38095 149 88 223 327 37 452 690 939 39022 71 155 375 618 89 973

40191 99 216 62 308 50 729 866 41003 68 154 71 706 54 925 42037 40 62 223 355 401 65 79 546 825 26 57 79 918 43012 119 553 86 640 804 14 44 987 44139 322 408 46 564 730 825 46 60 907 10 45070 585 46119 71 327 470 93 527 79 948 47048 96 222 88 333 98 538 764 68 958 48438 86 526 53 72 792 932 49183 210 88 375 488 513 41 55 87 624 897 98

50259 72 312 59 439 46 555 653 86 713 48 92 51030 5 175 233 93 338 47 90 451 616 38 983 52027 230 74 346 80 583 615 59 871 53059 104 96 251 367 712 824 54022 30 104 94 307 524 692 791 825 55013 300 447 534 664 815 907 91 56051 191 245 91 363 441 584 658 819 41 915 16 57222 396 516 64 732 43 77 805 13 27 85 58181 250 511 713 14 16 56 873 928 59117 250 316 21 543 686 820 75

60047 72 84 102 74 459 685 947 99 61018 211 350 3 501 860 62155 321 78 489 558 604 48 857 906 63019 72 260 328 795 875 64159 330 43 89 447 87 697 916 65040 333 451 719 895 928 66319 647 780 89 821 70 85 905 13 67210 481 7 554 805 967 68009 26 76 94 96 143 606 42 752 94 800 983 69164 334 411501 74 653 728 54

70048 61 92 347 471 97 586 99 699 752 916 71070 146 57 334 628 50 7 768 919 72178 574 685 740 869 82 930 73071 185 594 836 947 61 74024 217 58 370 672 979 75396 768 76371 411 13 15 60 5 853 934 77010 68 252 343 63 435 928 58 78037 607 33 806 63 79091 555 72 718 33 924

80255 380 610 884 970 98 81043 368 69 84 93 729 96 810 72 6 82116 42 71 93 351 3 526 747 824 968 83045 154 204 61 76 332 84 6 441 614 989 84017 312 737 812 986 89 85043 224 613 730 918 38 86349 83 403 42 627 754 87083 104 26 513 20 605 31 726 802 22 953 81 88005 419 27 506 87 603 93 792 835 71 932 89024 37 281 387 745 53 809 901

90067 407 62 530 42 683 794 91062 172 246 55 65 422 56 88 91 92277 563 739 85 81 819 94002 121 203 364 850 95072 127 419 888 907 57 96112 430 33 503 771 95 854 963 97234 320 673 681 822 954 98040 90 94 170 336 51 81 88 441 91 724 905 99054 120 72 305 430 525 732 82 91 816 93

100214 388 619 79 701 32 885 915 101021 119 [illegible] [illegible] 341 412 589 648 771 805 29 48 59 102067 220 57 523 54 57 61 711 58 886 98 964 103243 520 43 67 98 661 753 94 95 875 77 933 104075 136 60 61 215 399 435 660 780 806 36 77 105040 187 253 437 791 820 951 106032 161 426 512 65 728 51 107007 45 80 384 435 593 724 42 923 66 108047 96 107 24 209 373 423 32 54 592 99 648 969 93 109051 75 101 90 203 420 30 803 68 83 978

110019 226 70 75 85 94 635 41 53 720 86 820 44 111136 42 206 66 383 89 401 67 554 691 798 800 955 112031 96 125 69 334 89 95 435 573 734 53 871 87 996 113083 106 31 206 24 558 667 758 917 114000 83 150 231 339 491 626 70 759 866 115001 17 22 111 43 63 299 529 81 641 884 930 116019 117 20 208 347 59 92 530 700 93 827 97 999 117188 216 27 301 4 72 700 55 822 912 18 40 118292 332 713 926 119020 154 480 943

120112 407 55 82 693 774 893 983 90 121054 98 118 205 36 46 455 543 59 627 64 67 803 122031 183 286 588 664 814 5 27 28 932 123 064 133 788 811 38 902 71 124224 47 66 76 549 841 125012 43 96 340 70 79 448 603 12 126039 114 28 63 634 983 127040 105 282 429 809 790 128454 749 862 985 129048 121 71 79 257 73 552 716 99 869 950

130005 119 224 352 71 449 523 42 60 650 96 835 995 131196 271 423 38 46 661 710 69 876 132147 528 668 773 827 943 133053 150 1 255 331 57 499 517 32 84 828 75 985 134052 253 7 375 471 548 49 603 769 843 928 135100 240 94 360 438 561 611 26 47 54 708 842 136033 65 106 80 498 506 647 746 994 137225 503 686 736 971 138068 115 17 289 597 634 67 72 98 791 905 139059 120 206 317 63 425 740 959

140252 77 88 336 436 78 618 85 836 968 141004 105 275 443 52 534 84 701 808 142105 212 303 454 75 666 84 5 6 884 926 143115 40 309 48 418 22 82 691 705 63 857 75 80 910 144063 78 205 355 415 545 867 145024 110 42 90 253 514 622 90 798 916 80 146019 46 100 26 47 66 69 292 347 57 400 513 802 976 147014 81 157 378 740 811 96 954 60 87 93 148020 60 349 87 90 4 539 650 65 90 7 709 956 71 149498 502 31 67 656 88 907 41 47

150038 621 710 854 915 151110 60 7 329 519 760 98 152135 47 235 7 304 26 31 405 719 833 908 153000 145 60 224 60 313 55 529 674 84 154008 132 61 204 313 39 423 552 837 49 155020 57 8 106 220 33 49 349 448 551 3 765 835 156281 604 60 729 56 62 847 907 14 157018 34 144 211 14 91 431 84 532 87 637 797 898 909 21 158150 481 545 8 88 807 926 159389 516 99 626 921

160070 91 113 327 569 631 6 823 161077 229 61 92 456 505 786 839 72 162115 94 288 367 437 549 694 769 827 163179 250 680 954 68 164177 90 437 520 59 688 719 69 961 165042 85 97 104 79 88 94 747 806 166020 54 165 302 438 90 518 83 692 724 969 167023 474 567 71 623 743 833 50 940 62 168109 285 391 476 683 779 928 33 169044 120 219 378 423 67 9 503 6 616 726 44 872

170191 277 78 467 87 741 45 808 36 91 171235 441 618 99 172159 272 365 449 50 513 813 50 9 987 173073 192 440 707 35 848 988 174011 297 491 546 95 745 830 941 175009 127 244 409 83 550 65 90 679 733 823 904 176108 9 16 211 305 623 824 86 938 77 177325 68 432 35 704 12 60 804 924 178094 202 70 82 809 13 937 57 179061 336 99 580 911 97

180176 564 663 907 32 181083 106 61 83 348 412 39 508 610 725 994 182010 57 70 103 77 241 71 332 417 27 86 89 507 615 716 183031 157 84 685 713 15 36 65 804 931 184115 36 46 68 360 65 87 837 970 185055 158 336 418 40 85 568 93 674 710 72 870 186106 30 262 449 542 90 712 829 935 51 187180 274 99 477 578 782 940 74 188244 89 350 856 70 947 94 189111 211 43 344 515 676 711 875

190094 107 52 286 436 516 625 837 191007 30 84 174 76 245 55 316 486 97 562 692 809 42 911 75 192104 218 307 64 560 690 921 193011 26 118 298 329 443 54 544 623 32 762 985 194011 273 308 732 873 912

CIĄGNIENIE DRUGIE.
PO Zł. 200.

15 56 100 15 55 289 595 601 40 721 837 85 1119 31 205 306 405 528 780 973 2297 402 565 3191 433 56 803 13 4434 518 618 5093 197 293 487 6083 287 442 63 65 777 7041 59 125 29 443 579 943 8164 609 874 9224 641 900

10064 102 16 379 517 627 78 904 11312 409 16 56 700 95 981 12100 231 39 506 07 51 65 727 810 950 68 13558 14046 57 166 338 402 06 34 5. 779 15027 204 37 408 605 16015 65 495 541 1700 212 748 18061 124 236 631 716 895 19001 184 388 473 586 634 749 53 920

20053 131 55 77 200 515 664 970 21068 112 461 75 814 16 22169 84 434 676 23569 907 24091 155 464 808 52 25651 880 26179 228 45 543 920 27246 472 81 28220 529 29083 400 71 611

30101 65 75 297 306 34 426 35 89 568 783 901 33 31562 659 963 70 32244 71 365 494 534 817 33339 34655 35008 210 320 51 439 773 915 56 36366 576 37198 219 419 724 814 38086 145 484 749 994 39174 457 500 941

40075 193 621 809 29 966 41090 605 42007 409 43169 297 514 48 600 778 956 44013 239 377 912 45226 711 46187 505 601 47027 338 461 631 728 822 43 48062 468 49027 47 148 54 418 602

50231 557 972 51195 539 602 772 52017 72 363 96 569 673 53305 25 454 546 752 823 935 51 54293 915 57 55059 319 30 578 727 924 89 56078 211 493 695 727 823 57076 253 350 718 51 64 58088 419 61 70 613 782 823 87 59607 27 43 885

60032 257 359 67 555 840 913 14 610 55 385 516 703 806 76 915 75 62148 275 355 449 534 817 63310 539 652 720 800 97 64165 549 784 859 65041 75 383 416 513 819 53 907 66386 571 637 816 67114 256 66 561 668 996 68045 127 902 69462 516 730 818 938

70269 71031 97 106 436 609 820 977 72017 388 563 68 86 661 73066 155 955 74172 86 492 502 613 87 739 926 75023 470 677 908 76170 268 468 524 604 05 16 86 871 979 77854 904 78014 186 79123 627 805 14 32 918 46.

80159 566 618 908 81 81292 566 974 82026 226 478 761 83103 44 473 920 49 67 84176 214 15 397 600 759 78 84 85110 58 237 500 60 67 803 952 86250 379 446 76 630 63 87054 97 233 642 88246 80 451 618 923 89348 569 672 811

90196 388 489 619 710 91081 339 564 75 730 46 73 84 828 92165 433 614 55 831 93326 527 63 661 888 924 77 94210 828 95031 133 92 210 408 969 96203 301 97143 95 258 63 342 477 794 836 98308 602 882 99028 372 521 36 669 97 728 803.

100058 66 173 359 464 583 983 101057 59 194 422 31 528 787 102733 103475 527 31 809 104004 813 94 105148 57 565 783 836 62 106010 13 356 478 782 107289 304 606 740 108008 286 488 524 89 771 868 978 90 109107 484 581 815.

110382 404 15 38 764 970 111008 983 112177 400 728 891 113306 516 693 114026 51 131 255 755 115284 454 604 56 957 61 116091 453 584 789 857 17096 201 549 805 61 926 74 93 118209 75 630 119338 619 925

120350 469 571 808 936 121077 603 72 892 941 122537 123056 57 337 751 802 124380 640 780 125156 232 318 430 557 778 839 126242 362 416 88 734 127529 656 60 851 128431 738 942 129356 607 914 72

130225 76 566 619 750 936 131050 139 232 586 729 132142 203 77 631 785 133155 241 558 650 62 997 134196 217 31 43 439 545 601 928 135144 88 155 68 839 65 83 955 73 136898 965 137217 768 138101 45 460 93 94 755 889 995 139178 224 367 565 686 809

140586 661 812 95 141146 390 844 945 142143 463 507 771 143063 70 809 78 974 144236 583 635 145052 287 354 860 146025 296 382 809 970 147186 580 786 869 968 148551 796 149558

150323 151178 388 425 518 716 152272 357 522 63 695 786 948 153095 117 419 82 545 651 98 727 92 861 154582 628 32 907 64 155013 33 231 68 552 704 156204 335 70 603 745 94 894 157091 158643 832 52 96 159979

160734 46 78 161173 530 43 674 162725 163185 370 594 846 919 164171 989 165013 242 482 748 166556 621 167000 10 219 23 461 549 749 865 168316 40 504 18 55 613 818 995 169161 363 498 830

170310 14 61 99 523 74 604 47 958 171123 389 770 98 820 956 172267 426 768 850 173330 447 536 603 58 999 174036 429 515 647 931 175454 761 80 176101 03 46 55 621 739 979 177157 60 268 482 744 809 975 178163 795 179054 466 634 84 759 808

180297 508 613 846 83 181000 08 390 834 182279 98 501 72 800 85 183216 322 184130 250 185230 47 814 186217 459 796 805 187104 224 307 24 684 744 989 188087 148 498 580 665 726 805 935

190332 525 50 688 972 191150 768 998 192052 115 466 600 808 994 193263 194016 44 157 650 721

CIĄGNIENIE TRZECIE.

30.000 zł. — 61893

10.000 zł. — 46732, 62852 80018, 98560, 145445

5.000 zł. — 7794, 83417, 89967.

2.000 zł. — 9218, 10851, 28459, 35728, 38871, 45884, 48556, 55521, 68661, 70348, 89614, 100585, 134783, 140893, 143814, 148902, 152785, 172233, 187992.

1.000 zł. — 6093, 6308, 7140, 7851, 8032, 16752, 19205, 19878, 21574, 22035, 27156, 28039, 35055, 41752, 44535, 47769, 50457, 53408, 84926, 90050, 90581, 94532, 98573, 99853, 103478, 108417, 114413, 122910, 128758, 131767, 136894, 137381, 143663, 148096, 162066, 166113, 173131, 174114, 180272

PO Zł. 200.

80 347 61 519 83 666 996 1039 139 733 2389 538 748 804 3362 497 599 730 4160 663 5125 295 317 495 684 90 853 929 6358 608 122 224 504 81 99 600 51 99 8160 62 241 509 55 80 902 9194 612.

10418 527 670 706 11003 59 378 462 610 987 12188 760 13488 709 73 824 14230 357 427 716 15324 54 81 474 557 85 129 70 266 500 687 752 825 48 95 970 17018 648 50 77 934 18234 510 53 94 722 849 19411 629 35 905.

20189 402 581 21269 82 318 46 413 528 177 358 516 23030 281 313 411 778 815 136 433 773 96 25190 257 78 396 408 604 26032 67 349 738 850 27475 558 719 28 369 500 19 629 29250 465 698 702 61 812.

30235 300 70 419 601 51 31238 491 523 32125 418 526 47 641 33176 524 55 34094 320 89 481 555 71 759 35114 83 91 209 544 815 36299 494 593 936 58 37075 108 245 65 491 517 714 838 52 38022 70 122 362 463 887 39328 580 91.

40041 55 750 57 835 41105 41 491 597 42236 374 565 683 43054 104 315 44288 303 945 94 45121 261 351 409 82 578 682 700 46054 929 47023 54 206 583 800 48009 230 63 84 780 921 34 50 49101 568 69.

50073 172 336 510 40 720 51194 391 684 603 53283 595 658 738 984 54342 56 471 530 753 801 977 55216 97 689 754 947 77 56139 530 666 734 60 874 912 96 57207 35 921 83 283 692 792 59334 617 870 933.

60009 112 567 99 61016 71 153 663 77 226 671 63147 484 749 849 79 64143 481 714 320 458 552 937 66157 495 554 923 67129 272 32 537 803 914 79 68107 624 968 69089 433 723 829.

71313 663 710 87 72007 607 754 806 73512 17 604 30 740 74122 341 624 991 75003 328 777 78 949 76060 264 855 77274 464 531 78353 566 915 79483 515 693.

80412 622 60 755 837 918 47 81077 79 82 346 429 90 514 786 878 82342 71 442 616 720 862 84236 44 495 567 642 79 85059 244 59 624 720 96 802 86566 608 873 911 77 132 301 500 977 88546 691 958 76 89020 942 50

90085, 177 567 739 91048 98 275 420 81 92090 419 22 519 93186 206 414 59 592 604 57 94152 255 388 842 95261 434 52 693 750 96488 97552 98031 275 373 587 769 99127 385 463 91 595 612 13 53 986

100140 207 91 335 75 447 505 64 72 626 899 101258 622 703 892 951 72 102320 453 710 894 103291 522 812 947 104046 144 808 105090 134 334 53 571 606 923 32 137 209 552 781 107025 34 259 368 611 101 483 761 979 109163 313 454 610 765

110056 61 212 24 456 82 598 609 705 08 111078 355 860 63 911 112085 166 250 318 522 94 769 97 113056 318 37 405 114028 326 507 36 850 115141 86 570 810 116498 581 625 32 72 934 117164 252 873 118183 84 356 407 787 596 758 980.

120240 353 479 761 811 121132 201 359 743 827 122141 295 886 123422 774 863 81 443 667 751 860 125229 357 501 979 126031 382 566 813 962 127686 993 99 128315 129082 624 77 863.

130200 306 677 887 921 65 131379 529 132510 999 133031 633 753 999 134356 500 78 646 780 135048 62 341 784 869 136035 259 800 137203 669 766 138302 75 487 699 815 139110 72 245 79 327 503 998.

140181 273 423 596 606 737 876 141332 722 805 142072 706 08 143035 116 379 452 699 747 144040 216 998 145230 334 487 572 895 955 146323 829 40 45 52 984 147488 846 148131 519 919 20 149556 96 820 52.

150016 696 922 54 151234 404 676 752 78 67 979 152130 285 423 49 97 531 810 904 153350 548 78 601 927 154076 141 559 696 57 455 888 156020 152 78 262 396 157761 158011 456 707 897 978 159158 421 540 988.

160540 604 872 903 161183 98 321 421 162054 348 470 752 812 163106 21 323 29 44 853 164048 151 273 493 635 854 165109 37 75 390 904 166368 509 616 705 167187 517 168012 228 782 169870.

170020 171878 172332 457 533 760 586 702 27 99 874 174227 37 89 510 700 901 175312 447 712 51 176122 783 816 45 55 437 660 812 178064 92 203 309 425 540 369 436 564 87 986

180025 133 319 22 511 877 181473 402 672 801 906 184282 382 509 922 396 186072 207 300 816 923 187049 375 77 188477 949 189325 678

180289 705 999 191121 262 72 468 71 779 80 929 192020 91 217 405 515 941 194177 235 789 95 806 32

ATA czyści i szoruje wszystko!
A 185 b

KONSUM PRZY WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE S.A.
ראָקיטשינער 54. צופאָהר מיט די טראַמוואַיען 10 און 6

סויזענטער מענשען האָבען זיך שוין איבערצייגט און דו מוזט דיך איבערצייגען,
אז די ביליגסטע איינקויפס-קוועלע איז דער „קאָנסום"

קלאַנג-קינא
CAPITOL
זאַוואַדזקאַ 16

היינט און פאָלגענדע טעג!
„ליבעס-איבעראשונגען"
אין די הויפט-ראָלן: Norma Shearer, Robert Montgomery
אויספירדעם: אקטואליטעטען פון .T.
אָנהויב 4 נאָכמיטאָג, שבת און זונטאָג 12 ...

Dr. med.
TAUBENHAUS
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט
פאַר אקושעריע און פרויען-קראַנ...
פערהיטונג געגען שוואַנגער...
זגערזשער 11, טעלעפאָן ...
נעמט אָן פון 8–9 פריה און פון 4–...

לעבענס-
פערזיכערונגס-פּאָליס!
אינלענדישע און אויסלענדישע, אפילו
פון גאַנץ לאַנג נישט געצאָהלטע,
קענען אויך האָבען אַ געוויסן ווערט,
אויב איהר וועט זיך ווענדען
Łódź Piotrkowska 145, m. 5a
פערזענליך פון 4 ביז 7 נאָכמ.

ווילכטיג פאַר שניידערינס און שניידער!
די ערשטע מעכאַנישע
מאַנעקינען-פאַבריק אין פוילען
„AKA"
ŁÓDŹ, ul. NARUTOWICZA 27
tel. 190-57 i 248-09

מאַכט בעקאַנט די ג' קונדשאַפט, דאָס מיר בעזיצן אויפן לאַגער אַ גרויסן אויסוואַהל פון שניידער-ביוסטען (מאַנעקינס) די לעצטע פאַריזער און ווינער מאָדעלען פאַרן יאָהר 1936 דאַמסקע און מענסקע אין אַלע נומערן. צוליב רעקלאַמע-צוועק האָבען מיר געעפענט אַ דעטייל-פערקויף אין דער פאַבריק. דער פרייז פאַר אַ קאָמפּלעט איז צום קאָנקורענץ-פרייז נאָר 12 זל.
בעמערקונג: דער פרייז איז פראַנקאָ לאָדז. זעמטליכע בע-שטעלונגען פאַר פּראָווינץ ווערען אויסגעשיקט פאַר נאָכנאַהמע.

DYREKCJA
Kolei Elektrycznej Łódzkiej,
Spółki Akcyjnej w Łodzi
podaje niniejszem do wiadomości, że z powodu prowadzonych robót wodociągowych na ulicy 11-go Listopada marszruta pociągów linji 6-ej i 8-ej zostaje od dnia 11 maja rb. aż do odwołania zmieniona.
Obecnie wymienione pociągi kursować będą:
LINJA 6: Doły — ul. Brzezińska, Plac Kościelny, ul. Nowomiejska, Plac Wolności, ul. Piotrkowska, ul. 6-go Sierpnia, ul. Kościuszki, ul. Legjonów, ul. Gdańska, ul. Kopernika, ul. Żeromskiego i t. d. do ul. Szpitalnej i spowrotem.
LINJA 8: Dworzec Fabryczny — ul. P. O. W., ul. Narutowicza, ul. Piotrkowska, ul. 6-go Sierpnia, Al. Kościuszki, ul. Legjonów, ul. Gdańska, ul. Kopernika — Dworzec Kaliski i spowrotem.

הריינע אנאנסען!
1 זלאָטי אנ'אַנאַנאַס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

אַכטונג!
איך בין אַ געליטענער פון ... איך זוך אַ פּאָסטען ביי וואָס עס זאָל ... זיין. איך בעהט מען זאָל זיך אינ... סירען וועגען מיר, ווייל די לאַגע ... זעהר קריטיש. איך בין אַ טיכטיגער ... צו אַלעם פעהיג. אָפּערטען ... אין אַדמיניסטראַציע.

פריוואַטע פּאָסטענס
ס'איז נויטיג אַ פּאָדרעטשנע ביי ביי אַ דאַמען-שניידערין פון זאַפּאַרט. ערפאַהרען ביי מעש, פּאָלודניאָווא 20.

ס'ווערט געזוכט געזעלען צו דאַמען פריוואַט שניידעריי, קילינסקי 44, מאַטלאָוויטש.

אַ פערטרעטער איבערצונ... דעם פערקויף פון אַ גאַנגבאַר... אַרטיקעל פאַר לאָדז און פּראָווינ... זיך מעלדען: זאַוואַדזקאַ 12, ... ביי דלוזשניעווסקי.

כ'נעהם אָן צו אַרבייטען ... שטאָפען וויגאַניע אויף לזין, אויף ... מאַשינען קליינע און גרויסע ... צו ערפאַהרען ראַקאַטש, פּיעטריקאָ...

ס'ווערט געזוכט אַ שותף ... 15–10 טויזענד זל. צו אַ גוט פּראָ... רירענד געשעפט מיט איינגעפיהר... קונדשאַפט. אָפערטען אונטער "... אין אַדמינ.

ראַקאַלען
צו פערפאַכטען אַ צימער מיט אַ קיך אויף אַ באַר ביי אַן איינגעפיהרט וואַרשט-געשעפט. צו ערפאַהרען טעלע-פאָניש 845-51.

אנ'אָרט צו שלאָפען אין אַ בעזונ-דערען צימער פאַר צוויי הערען.
11 Listopada 24, m. 3.

צו פערדינגען 1 צימער 11 ליס-טאָפּאַד 5, וואוינונג 28 (קאָנסטאַנטינער).

5–4 צימערדיגע וואוינונג 1-טער שטאָק פראָנט, זעמטליכע בעקוועמליכ-קייטען פון זאָפּאָרט צו פערמיטען, 6-טער שיערפּען 30. צו ערפאַהרען ביים ווירט.

ביי אַ בעסערער פאַמיליע איז פריי אַ וואוין-אָרט פאַר אַ יונגערמאַן אָדער פריילין, פּילסודסקיעגאָ 27, וו. 8.

צו פערקויפען פריינווירדיג פון ... געשעפט טישען, שענק, שפּיגעל, ... לאַמפּען און אויך אַ שפּייז-צימער ... ערקינדיגען נאַוואָמיעסקאַ 3, וואָ...

פערשידענעס
וועב-שטוהלען ברייטע צו פערקוי-פען און פאַבריקס-לאָקאַלען צו פערמיטען פון זאָפּאָרט צו ערפאַהרען טעל. 148-03.

ס'ווערט געזוכט אַ שותף אַ סוויטער-נייהער, וואָס זאָל קענען צושניידען. ער זאָל אויך האָבען אַ סוחר. צו ערפאַהרען וועסאָלאַ 6, וו. 4.

ווילכטיג פאַר מאָדעליסטען!
שעהנע פּאַסענער, פּערים פאַר אַ קאָמאַשען-שטעפּער זוך איך צו קויפען. אָפערטען אונטער „מאָדעלען" אין אַדמינ.

דער
פאָטאָגראַפישער
אַטעליער
„FOTORYS"
אינה. ל. לאַקס,
אל. קאָשטשושקי 22 ...
דורך פּיעטריקאָווער 79
פיהרט אויס אַלער אַרט פאָטאָגראַפ... צו פּעסער, לעגיטימאַציעס, ... יאָווע ביכלעך, מעטריקולאַס ... לויט פאָרשריפט צו דער אויבערי... מטאַלגיע, צו זעהר בילינע פּרייז... פּאַסט-קאַרטען און פּאָרטרעטען ... איך אויסגעפּערטיגט שעהן און ... צו קאָנקורענץ פרייזען. —

ענערגישער, עהרליכער, אַרבייטס... יונגערמאַן (21 יאָהר) בעזיצט בילדונג ... 6 קלאַסען גימנאַזיום, מיט ערשט-קלאַסיגע רעפערענצען זוכט וועלכע ס'איז בעשע... גונג אין אַ געשעפט, פאַבריק, א. ד. ג. ... בעשיידענעם געהאַלט אויפן פערלאַנג ... אָפערטען סוב. „סאָליד" אין דער עקספּעדיציע „נייעם פאָלקסבלאַט".

צו פערקויפען אַ 3 פעדערדיגען ... זינגערס, ווי אויך זינגערס אַ דאַמסקע ... שוין אין בעסטען צושטאַנד. צו ער... וואָלבאָרסקאַ 3 וו. 3.

Zakład Zoologiczny
O. FOLKMANN
Łódź, ul. św. Andrzeja 7
(przy ul. Piotrkowskiej)

poleca: Kanarki harceńskie od Zł. 10.—, ptaszki egzotyczne koty i psy rasowe, rybki ozdobne i rośliny akwaryjne. Terrarja i akwarja. — Duży wybór klatek nowoczesnych i fachowo zestawione pokarmy dla kanarków i papużek i t. d.
Przyjmuje się do wypychania wszelkiego rodzaju ptactwo i t. d.
Obsługa solidna i fachowa.
CENY UMIARKOWANE

CUKIERNIA
„ZRÓDŁO"
PRZEJAZD 1, tel. 209-87 i 133-72
שמפּפעהלט
אויסגעצייכענטע לאָדעם
צוזאַמען מיט סאָדאַ-וואַסער און וואַפלעס אַ פּאָרציע 35 גר.
יאַרסקע אוועבדבראָטען
פון 4 גאַנג צו 1 זל.

דאַנסינג/דאַנסינג
אַלהאַמבראַ
נעשמאַכהאַפטע
לאָדעם
אין זאַל
10 פּאָלודניאָווא 10
ערשטקל. אָרקעסטער.

רעטשניצע
פאַר וועבערישע-קראַנקע
מענער · שוועכע און הויט-קראַנקהייטען
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
פּיעטריקאָווער 45
טעגליך פון 9 פריה ביז 9 אָוונט.
פרויען און קינדער נעמט אָן אַ פּריוואַט-דאָ... פון 11-1 און פון 5-7 אָוונט.
אַ בעראַטונג 3 זל.

Dr. J. Herszfinkiel
ספּעציאַליסט פאַר קינדער-קראַנקהייטען
נעמט אָן אין דער לעטשניצע „פּאַמאָץ" (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1)
און ביי זיך אינדערהיים
זשעלאַזנאַ 8a, טעל. 111-87.

פאַר פייער און נגבות!
קאָנט איהר אייך אסעקורירען אויף זעהר גינסטיגע בעדינגונגען.
קלינגט אָן ביטע טעלעפ. 203-94.

וויכטיג פאַר
ברוך-קראַנקע

(רופּטורע) זאַווי פון פערקרימונגען פון רוקען-ביין (הויקערס). פּאַראַליזשע, ביין-שווינדזוכט, פּלאַטפיס און פערשידענע אַנדערע פערקריפּלונגען-ליידענדע.
פאַר פערשידענע אַרט רופּטורע פערעלטערטע און די געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-באַנדאַזשען לויט מיין מע-טאָדע היילן און בעזייטיגען ראַדיקאַל יעדן איינציגן ברוך.

ביי מאָגען און קישקע - זענקונג ספּע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע לייב-הייל-באַנדאַ-זשען.
פאַר הויקערס ספּעציעלע גאָרסעטען און גלייכהאַלטערס.
געגען ביין-שווינדזוכט ספּעציעלע אָר-טאָפּעדישע אַפּאַראַטען פון אַלע סיסטעמען.
געגען שמערצענדע פּלאַטפיס ספּע-ציעלע אָרטאָפּעדישע איינלאַגען לויט גיפּס-מאָדעלען.
געגען קרומע אָדערן ספּעציעלע טומי-שטרימף לויט מאָס.
קינסטליכע הענט און פיס
ספּעציעלע הייל-אָרטאָפּעדישע אנשטאַלט
ספּעצ. אָרטאָפּעד
א. פּעטריקעוויטש, לאָדז
9 פּיראַמאָוויטשאַ 9, טעל. 177-09 (פריהער אַלגינסקאַ 9)
אַכטונג! קראַנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.
טויזענטער דאַנקזאַגונגען קענען בעוויזען ווערען

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman